

ФИЛАТЕЛИСТА

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

»ФИЛАТЕЛИСТА« ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уредништво: Булевар Револуције бр. 1

Одговорни уредник: Риста Аћимовић, Београд, Студентски трг 10. — Тел. 20-135

Све рукописе, наруџбине, рекламације слати на адресу: Инж. Александар Петровић, Београд, Војводе Драгомира ул. бр. 25. — Тел. 40-277.

Рукописи се не враћају.

S A D R Ź A J

POZDRAV SAVEZA FILATELISTA SRBIJE DRUGU TITU — — — — —	86
ODGOVOR DRUGA TITA NA POZDRAV SFS — — — — —	85
POZDRAV SAVEZA FILATELISTA JUGOSLAVIJE DRUGU TITU — PISMO	86
ODGOVOR KABINETA PRETSEDNIKA REPUBLIKE — — — — —	87
TREĆA REDOVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA SFS — — — — —	88
NOVA UPRAVA SAVEZA FILATELISTA JUGOSLAVIJE — — — — —	89
ZAKJLUČCI III REDOVNE GODIŠNJE SKUPŠTINE SFJ — — — — —	90
M. Rot: SRPSKE NOVINSKE MARKE IZDANJA 1867—69 GODINE — — —	93
Dr. B. Novaković: PREDLOZI — ESEJI NAŠIH CELINA IZ 1935 GODINE —	95
— O. — : PRAGA 1955 — — — — —	96
EMVE: MEĐUNARODNE IZLOŽBE „NORWEX-OSLO” I „STOCKHOLMIA 55” — — — — —	97
PRVA IZDANJA MARAKA ŠVEDSKE I NORVEŠKE — — — — —	100
POŠTANSKE MARKE IZDATE POVODOM RAZNIH FILATELISTIČKIH MANIFESTACIJA — — — — —	102
KROZ FILATELISTIČKI SVET — — — — —	108
NAŠE MARKE — — — — —	111
NAŠE CELINE — — — — —	114
PRIGODNI ŽIGOVI — — — — —	114
AEROFILATELIJA — — — — —	118
IZLOŽBE — — — — —	119
PREGLED FILATELISTIČKE ŠTAMPE — — — — —	122
VESTI IZ SAVEZA — — — — —	124
NOVE MARKE — — — — —	126

»FILATELISTA« ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédigé par un Comité de rédaction.

Redaction: Boulevard de la Revolution 1.

Rédacteur en chef: Rista Aćimović, Belgrad, Studentski trg 10, — Tel. 20-135

Manuscripts, commandes, réclamations doit être envoyé à l'adresse:

Ing. Alexandre Petrović, Voïvode Dragomira 25, Beograd. — Tel. 40-277.

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

S O M M A I R E

Félicitations de l'Union des Philatelistes de Serbie adressées au Camarade Tito (86) — Réponse du Camarade Tito aux félicitations (85) — Félicitations de la Fédération des Philatelistes Yougoslaves adressées au Camarade Tito (lettre) (86) — Réponse du Cabinet du Président de la République (87) — La troisième assemblée de la Fédération des Philatelistes Yougoslaves (88) — L'Administration nouvelle de la Fédération des Philatelistes Yougoslaves (89) — Résolution de la troisième Assemblée annuelle de la Féd. des Philat. Yougoslaves (90) — M. Roth: Timbres-journaux du Serbie — émissions du l'années 1867/69 (93) — Dr Bran. Novaković: Impression d'essai des nos entiers postaux de l'année 1935 (95) — O: Exposition „PRAGA 1955” (96) — EMVE: L'expositions „NORWEX-OSLO” et „STOCKHOLMIA 55” (97) — Les premières timbres-poste du Norge et Suède (100) — Timbres-poste — émissions du diverses manifestations philatéliques (102) — A travers du monde philatélique (108) — Nos timbres-poste (111) — Nos entiers postaux (114) — Oblitérations spéciales (114) — Aérophilatélie (118) — Expositions (119) — Presse philatélique (122) — Nouvelles des Unions (124) — Nouveaux timbres-poste (126).

ПАЖЊА!

ПРЕТПЛАТУ СЛАТИ НА ТЕКУЋИ РАЧУН
УРЕДНИШТВА И АДМИНИСТРАЦИЈЕ
»ФИЛАТЕЛИСТЕ« 104 — Т — 502

Cena ovog
trobroja Din.

60

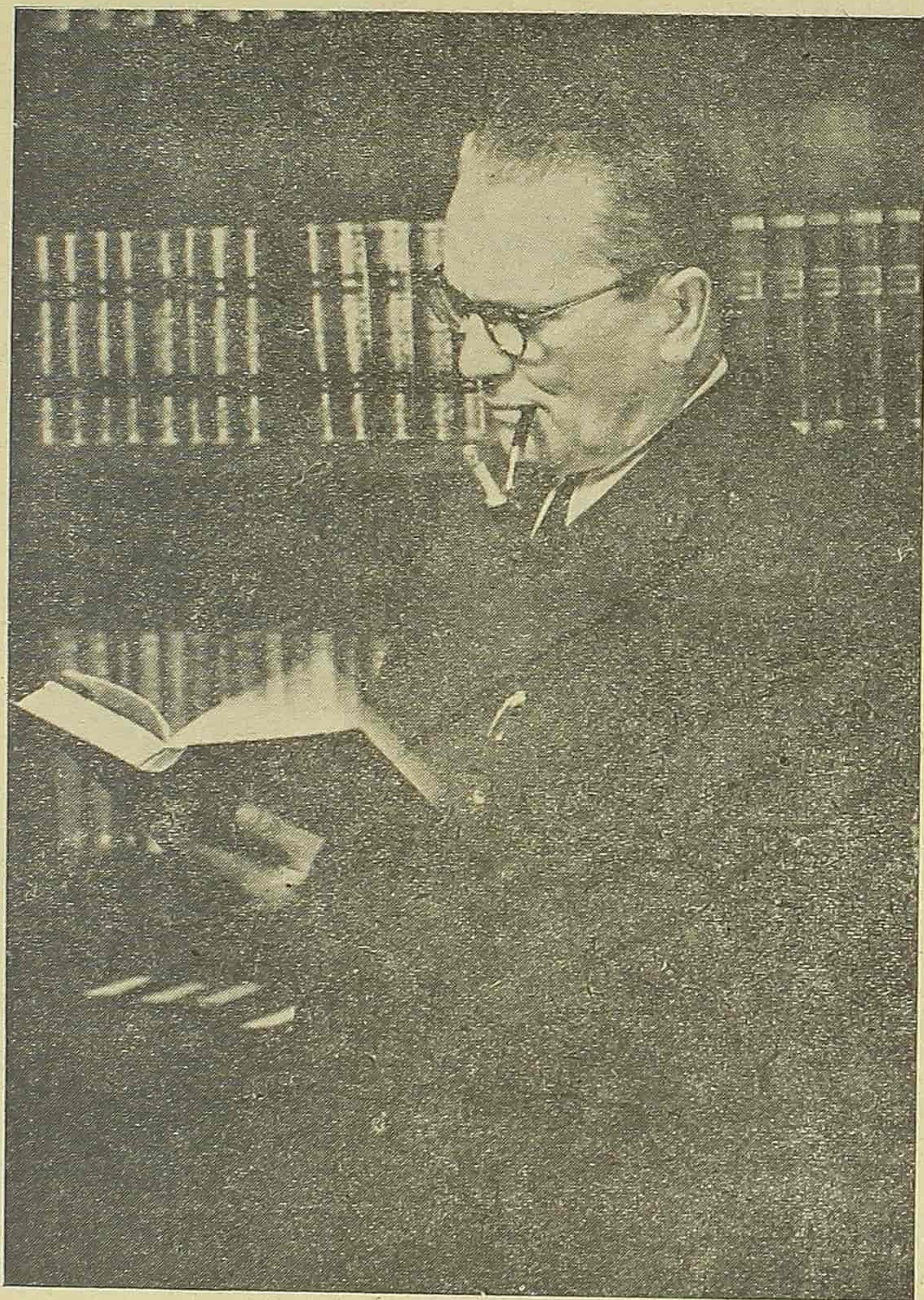
ФИЛАТЕЛИСТА

Година седма

јуни - авг. 1955

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ • БЕОГРАД

6-8

Јосип Броз Тито

Београд, 31-V-1955 г.

— Савезу филателиста Србије

Београд

Најсрдачније захваљујем на честитци коју сте ми упутили поводом рођендана.

Узвраћам најбоље жеље за даљи успјех у раду.

Тито

ПОЗДРАВ С. Ф. СРБИЈЕ ДРУГУ ТИТУ

ДРУГУ

ЈОСИПУ БРОЗУ - ТИТУ

ПРЕТСЕДНИКУ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Драги наш Друже Тито,

Теби, највећем сину наших народа кроз читаву нашу историју, под чијим смо руководством извојевали све победе у Народно Ослободилачком Рату и у миру...

Теби, творцу велике слободне и независне социјалистичке Југославије...

Теби, творцу свега напредног и корисног за наше народе и читаво човечанство...

Теби, највећем и најпопуларнијем човеку данашњице у читавом напредном демократском свету и у међународном радничком покрету...

Теби, чија је велика мисао за активну мирну коегзистенцију у свету процрпала у сваки кут земљине кугле...

Теби, који си својом речју мобилисао стотине милиона у свету са циљем да се човечанство најзад уједини својом моралном снагом да би спречило деструктивне снаге које прете да разоре свет...

Теби, који си снажно и високо дигао глас против употребе атомске и хидрогенске енергије у ратне сврхе, против рата, а за опште разоружање и мирољубиву сарадњу међу народима...

Теби, Друже Тито, на данашњи дан — у моменту када се застава истинског социјализма коју си Ти смело великим и снажним замахом први развио у свету, тако победоносно залепршала широм земљине кугле — филателисти Народне Републике Србије најтоплије и најсрдачније честитају Шездесет Трећи рођендан, и желе Ти, Друже Тито, да још дуго и дуго руководиш нашом земљом за срећу и даљи напредак наших народа, и да и даље ствараш крупна историска дела за срећу и напредак читавог човечанства и међународног радничког покрета.

Београд, 25 маја 1955 год.

Претседник
Савеза филателиста Србије,
Инж. арх. Жива М. Ђорђевић

POZDRAV S. F. JUGOSLAVIJE DRUGU TITU

DRUGU

JOSIPU BROZU - TITU

PRETSEDNIKU FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

Druže Pretsedniče,

Sa svoje Treće redovne godišnje skupštine, u ime svih jugoslovenskih filatelista i svoje lično, najtoplije i najsrdačnije Vas pozdravljamo iz glavnog grada Narodne Republike Bosne i Hercegovine i čestitamo Vam 63-ći rođendan i Desetogodišnjicu oslobođenja naše zemlje i proglašenja Republike.

Ovom prilikom, po želji svih jugoslovenskih filatelista, uzimamo slobodu da Vas upoznamo sa dosadanjem aktivnošću naše organizacije i umolimo da se primite Pokroviteljstva prve jugoslovenske filatelističke izložbe međunarodnog karaktera.

Prateći političku situaciju u našoj zemlji i u inostranstvu Savez filatelista Jugoslavije je uvek smatrao da bi neke od važnijih događaja ili proslava trebalo vidno obeležiti i preko poštanskih maraka. Tako je na predlog Saveza filatelista Jugoslavije naša poštanska uprava do sada emitovala prigodne serije maraka: povodom proslave Vašeg šezdesetog rođendana; povodom održavanja VI kongresa KPJ; povodom 38-og Međunarodnog kongresa esperantista; povodom 50-godišnjice Ilindenskog ustanka; povodom 10-godišnjice oslobođenja Istre i Slovenačkog primorja; povodom 10-godišnjice II zasedanja AVNOJ-a; povodom 150-godišnjice Prvog srpskog ustanka i povodom jubileja nekih naših kompozitora i književnika.

Početak ove godine naš Savez je predložio Generalnoj direkciji PTT da emituje prigodnu seriju maraka; povodom održavanja Druge Gimnastrade u našoj zemlji u leto 1957 godine i povodom Desetogodišnjice oslobođenja naše zemlje.

Preko svojih pak smotri i izložbi maraka lokalnog, republičkog i saveznog značaja i preko izvesnih drugih svojih aktivnosti, Savez filatelista Jugoslavije uzeo je vidnog učešća kod pojedinih značajnijih političkih manifestacija i proslava u našoj zemlji. Tako je Savez filatelista Jugoslavije u 1951 godini uzeo aktivnog učešća u akciji za mir, a u 1953 godini je povodom Vašeg rođendana organizovao i svoju posebnu štafetu.

Povodom proslave 10-godišnjice Narodne Revolucije održano je nekoliko značajnijih filatelističkih manifestacija, i to: Prva republička izložba maraka u Beogradu — u čast proslave Vašeg 59-og rođendana; Zemaljska filatelistička izložba u Zagrebu; Republička izložba maraka u Skoplju — u čast proslave Ustanka Makedonskog naroda; filatelistička izložba u Valjevu — u čast dana ustanka Srpskog naroda; filatelistička izložba u Zemunu — u čast proslave 16-godišnjice Dana armije i filatelističke izložbe i smotre maraka u Šoštanju, u Bjelovaru, u Leskovcu, u Zaječaru, u Kruševcu, u Subotici i dr.

Povodom održavanja VI kongresa KPJ organizovane su filatelističke izložbe, i to: Prva jugoslovenska filatelistička izložba u Beogradu; Prva republička grafičko-filatelistička izložba u Ljubljani i Druga republička filatelistička izložba u Zagrebu.

Povodom proslave 50-godišnjice Ilindenskog ustanka održana je u Kruševu posebna filatelistička izložba.

Povodom održavanja 38-og Međunarodnog kongresa esperantista Filatelistički savez Hrvatske održao je posebnu izložbu.

U 1954 godini povodom 150-godišnjice rođenja idejnog tvorca poštanske marke Slovenca Lovrenca Košira održana je Druga jugoslovenska filatelistička izložba, pod pokroviteljstvom druga Edvarda Kardelja, a u Beogradu je Savez filatelista Srbije povodom 150-godišnjice Prvog srpskog ustanka održao svoju Drugu republičku filatelističku izložbu.

Pored ovih većih izložbi saveznog i republičkog značaja održan je od Oslobođenja do danas širom naše zemlje, a povodom značajnijih događaja i proslava, veći broj filatelističkih izložbi i smotri maraka lokalnog značaja.

Juče je Savez filatelista Bosne i Hercegovine, u okviru proslave 10-godišnjice oslobođenja Sarajeva otvorio svoju republičku filatelističku izložbu.

Sada Savez filatelista Jugoslavije vrši pripreme za organizovanje Treće jugoslovenske filatelističke izložbe međunarodnog karaktera, a u duhu produbljavanja na kulturnom polju saradnje naroda Turske, Grčke i Jugoslavije, i na jednodušnu želju svih Jugoslovenskih filatelista i u naše lično, mi Vas, druže Pretsedniče, molimo da se primite Pokroviteljstva ove vrlo značajne prve međunarodne filatelističke izložbe na tlu naše socijalističke domovine.

Sarajevo, 25 aprila 1955 god.

DELEGATI TREĆE REDOVNE GODIŠNJE SKUPŠTINE SAVEZA FILATELISTA JUGOSLAVIJE

SAVEZU FILATELISTA JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Potvrđujemo primitak vašeg pisma od 13 aprila ove godine, i pisma upućenog drugu Pretsedniku sa III redovne godišnje skupštine Saveza filatelista Jugoslavije održane u Sarajevu. Istovremeno vas obaveštavamo da je drug Pretsednik dao svoju saglasnost i ovlastio nas da vas obavestimo da se prima pokroviteljstva nad III jugoslovenskom filatelističkom izložbom, odnosno I filatelističkom izložbom međunarodnog karaktera.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

ŠEF PROTOKOLA
PRETSEDNIKA REPUBLIKE
Sloven Smodlaka, s. r.
(Sloven Smodlaka)

TREĆA

REDOVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA SFJ

U okviru proslave 10-godišnjice Oslobođenja Sarajeva, na dan 24 i 25 aprila 1955 godine otvorena je u Sarajevu republička filatelistička izložba, koju je organizovao Savez filatelista Bosne i Hercegovine, održani su poslednji plenarni sastanci Upravnog i Nadzornog odbora stare Uprave SFJ i održana je III redovna godišnja skupština SFJ.

*

Povodom proslave Desetogodišnjice oslobođenja Sarajeva Savez filatelista Bosne i Hercegovine organizovao je u Sarajevu u prostorijama Doma kulturnih radnika svoju vrlo uspelu kvalitetnu Prvu republičku filatelističku izložbu. U prisustvu delegata za III redovnu godišnju skupštinu SFJ ovu značajnu filatelističku izložbu svečano je na dan 24 aprila ove god. pre podne otvorio Pretsednik Saveza filatelista Bosne i Hercegovine Ing. Vjekoslav Trbarić.

Prilikom svečanog otvaranja pomenute izložbe govorio je i drug Nisim Albahari, sekretar Izvršnog vijeća NR Bosne i Hercegovine.

*

Na dan 24 aprila po podne u prostorijama Sindikalne podružnice Preduzeća PTT u Sarajevu plenum Upravnog i Nadzornog odbora SFJ održao je svoju zadnju sednicu.

Sednica Upravnog odbora SFJ održana je pod predsedništvom druga Žive M. Đorđevića, Pretsednika SFJ.

Na ovim sednicama, posle svestrane diskusije, usvojeni su izveštaji Upravnog odbora SFJ, blagajnika i Nadzornog odbora SFJ i odlučeno da se u celosti iznesu pred skupštinu.

*

Na dan 25 aprila 1955 godine pre podne u istim prostorijama u Sarajevu održana je III redovna godišnja skupština SFJ.

Po izboru Radnog predsedništva, Verifikacionog odbora, zapisničara i overača zapisnika, prešlo se na dnevni red.

Posle ovoga, Pretsednik SFJ Ing. Živa M. Đorđević, podneo je skupštini opsežan i dokumentovan izveštaj o radu Upravnog odbora SFJ.

Posle čitanja izveštaja o radu Upravnog odbora SFJ primljen je izveštaj Verifikacione komisije, a zatim je podnet izveštaj o radu Nadzornog odbora i izveštaj o stanju blagajne.

Po svim ovim izveštajima razvila se vrlo živa diskusija.

Na skupštini je bilo govora o uzrocima opadanja članstva, o porastu osnovnih filatelističkih organizacija, o dosadašnjoj aktivnosti Saveza i o njegovoj saradnji sa Međunarodnom filatelističkom organizacijom FIP-om, i dr.

Pored ostalog skupština je donela odluku da Savez filatelista Jugoslavije sprovede 1956 godine održi u Zagrebu I jugoslovensku filatelističku izložbu međunarodnog karaktera u duhu Balkanske saradnje na kulturnom polju.

Sa skupštine su delegati uputili drugu Titu telegram, kojim su mu čestitali 63-ći rođendan i Desetogodišnjicu oslobođenja naše zemlje i proglašenja Republike i ućmolili druga Tita da se primi pokroviteljstva ove Prve jugoslovenske filatelističke izložbe međunarodnog karaktera.

Posle završene diskusije skupština je primila pomenute izveštaje, kao i završni račun i dala razrešnicu starom Upravnom i Nadzornom odboru.

Iza ovoga skupština je za dalji rad naše organizacije donela veći broj veoma važnih odluka, a onda je jednoglasno izabrala novu upravu SFJ na čelu sa dosadašnjim pretседnikom Ing. Živom M. Đorđevićem.

NOVA UPRAVA SFJ

Treća redovna godišnja skupština Saveza filatelista Jugoslavije jednoglasno je izabrala sledeće drugove za Upravni i Nadzorni odbor SFJ, i to:

Upravni odbor

Pretsednik: Ing. Živa M. Đorđević, Predsednik Saveza filatelista Srbije iz Beograda

Potpredsednici:

- Mate Šerić, Predsednik Filatelističkog saveza Hrvatske iz Zagreba
- Lojze Černota, Predsednik Filatelističke zveze Slovenije iz Ljubljane
- Vjekoslav Trbarić, Predsednik Saveza filatelista Bosne i Hercegovine iz Sarajeva
- Dimče Georgijev, Predsednik Filatelističkog sojuza na Makedonija iz Skopja
- Dr. Vladimir Gerasimović, Predsednik Saveza filatelista Crne Gore sa Cetinja

Sekretar: — Dragoljub Raičević (SFS iz Beograda)

Blagajnik: — Tihomir Delja (SFS iz Beograda)

Zamenik blagajnika: — Dragoslav Radenković (SFS iz Beograda)

Članovi:

- Ing. Mirko Verner (SFS)
- Siniša Ostojić (SFS)
- Velimir Ercegović (FSH)
- Julije Krbavčić (FSH)
- Ing. Dušan Gruden (FZS)
- Marijan Štebih (FZS)
- Ibro Harašlić (SF BiH)
- Fehim Behlilović (SF BiH)
- Mane Hadži-Pecev (SFM)
- Stojan Hristov (SFM)

NZ. Dvojicu članova za Upravni odbor SFJ iz Crne Gore predložiće Savez filatelista Crne Gore.

Nadzorni odbor

Pretsednik: Mirko Habdija (SFS)

Članovi:

- Božidar Pašković (SFS)
- Zlatko Tabulov (FSH)
- Dr. Mirko Brolih (FZS)
- Vilko Bać (SF BiH)
- Đorđe Odžaklijević (SFM)

NZ. Jednog člana za Nadzorni odbor iz Crne Gore predložiće Savez filatelista Crne Gore.

Zamenici:

- Dragoslav Stefanović (SFS)
- Mirko Butorac (SFH)
- Božidar Pauer (FZS)
- Anto Milinović (FS BiH)
- Živko Micković (SFM)

NZ. jednog zamenika člana Nadzornog odbora iz Crne Gore predložiće Savez filatelista Crne Gore.

ZAKLJUČCI

III REDOVNE SKUPŠTINE SFJ

Na osnovu izveštaja Upravnog odbora Saveza filatelista Jugoslavije, blagajnika SFJ i Nadzornog odbora SFJ, za period od Druge do Treće redovne godišnje skupštine SFJ, kao i diskusije vođene po ovim izveštajima, Treća redovna godišnja skupština SFJ održana u Sarajevu na dan 25 aprila 1955 godine

ODLUČUJE

1) da se u celosti usvoji izveštaj Upravnog odbora SFJ o njegovom radu u vremenu od 28-VII-1954 do 25-IV-1955 godine i izveštaj blagajnika SFJ i Nadzornog odbora SFJ;

2) da se, — u interesu ostvarenja punog idejnog i organizacionog jedinstva, pravilnog i efikasnog sprovođenja u život politike SFJ, kao i daljeg svestranog jačanja i razvitka SFJ i jugoslovenske filatelije u duhu Programa i Pravila SFJ i naše socijalističke stvarnosti — usvoje kao osnovni zadaci SFJ zaključci I redovne godišnje skupštine SFJ objavljeni u „Filatelisti” br. 9—10/52, i to pod tač. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 39, 41 i 42;

3) da novi Upravni odbor SFJ, na osnovu izveštaja podnetih na III redovnoj godišnjoj skupštini SFJ i diskusije vođene po istima, utvrdi i ostale zadatke za svoj rad i bori se za njihovo izvršenje;

4) da se odobri završni račun Saveza filatelista Jugoslavije za period od 1-VIII-1952 do 30-VI-1954 godine, i za period od 1-VII-1954 do 31-XII-1954 godine obzirom da je Upravni odbor SFJ postupio po tač. 31a zaključaka II redovne godišnje skupštine SFJ;

5) da se usvoji predračun rashoda i prihoda Saveza filatelista Jugoslavije za 1955 godinu;

6) da se Upravnom i Nadzornom odboru SFJ izabranom na I redovnoj godišnjoj skupštini SFJ da razrešnica po materijalno-finansiskom poslovanju, obzirom da je na osnovu odluke II redovne godišnje skupštine SFJ — tač. 31d posebna komisija SFJ sprovela detaljan pregled materijalno finansiskog poslovanja SFJ;

7) da se Upravnom i nadzornom odboru SFJ izabranom na II redovnoj godišnjoj skupštini SFJ da razrešnica;

8) da se za aktivno, svesrdno i plodonosno zalaganje oko pripreme, organizovanja i održavanja II jugoslovenske filatelističke izložbe u Ljubljani od 20-VII do 8-VIII-1954 god. pismeno pohvale Filatelistička zveza Slovenije, zamenik predsednika Izložbenog odbora „JUFIZ II” Vujadin Zelenik i članovi Radnog odbora „JUFIZ-a II” pri Filatelističkoj zvezi Slovenije, zatim članovi Izložbenog odbora „JUFIZ II” i članovi Ocenjivačkog suda;

9) da se usvoji predlog Filatelističkog saveza Hrvatske i odluka Upravnog odbora SFJ o održavanju III jugoslovenske filatelističke izložbe međunarodnog karaktera s proleća 1956 god. u Zagrebu u duhu produbljavanja saradnje na kulturnom polju naroda Turske, Grčke i FNRJ, i da se unutar zemlje i u inostranstvu preduzmu sve potrebne mere da bi se ova Prva međunarodna filatelistička izložba, koju organizuje SFJ, obavila kvalitetno i o roku;

10) da Filatelistički savez Hrvatske bude neposredni organizator ove III jugoslovenske filatelističke izložbe i da on, odnosno Izložbeni odbor III JUFIZ (posle prvih veza koje će SFJ uspostaviti, na bazi predloga FSH, sa filatelističkim organizacijama u inostranstvu) u vezi priprema, organizovanja i održavanja III JUFIZ neposredno opšti sa filatelističkim organizacijama u inostranstvu i za to snosi odgovornost pred organizacijom;

11) da novi Upravni odbor SFJ izradi predlog nacerta novih pravila SFJ, podnese ga na mišljenje republičkim savezima i na osnovu primedaba sačini konačan tekst nacerta i pre održavanja IV redovne godišnje skupštine SFJ dostavi ga na uvid republičkim filatelističkim savezima i iznese ga posle i na samu godišnju skupštinu SFJ;

12) da novi Upravni odbor SFJ izradi predlog nacerta jednog zakonskog propisa koji treba da reguliše izdavanje i rasturanje poštanskih maraka u interesu daljeg razvitka jugoslovenske filatelije, pa da ga posle podnese na mišljenje upravama republičkih filatelističkih saveza, s tim da ga posle ovoga punovažno u ime SFJ, usvoji Upravni odbor SFJ na svom prvom plenarnom sastanku i uputi ga Saveznom izvršnom veću s molbom za usvajanje i obnarodovanje;

13) da novi Upravni odbor SFJ izradi predlog nacrtu pravilnika o organizaciji i radu sudova časti za čitavu organizaciju i podnese ga na mišljenje upravama republičkih filatelističkih saveza, s tim da ga posle ovoga punovažno u ime Saveza usvoji Upravni odbor SFJ na svom prvom plenarnom sastanku, a čitava organizacija ga sprovede u život;

14) da nadalje i novi Upravni odbor SFJ, u interesu jačanja i razvitka jugoslovenske filatelije, istupa kod poštanske uprave sa predlogom za izdavanje prigodnih i dr. serija maraka bez ključne marke, a sa niskom nominalom i velikim tiražom i slobodnom prodajom kompletnih serija maraka na svim poštama u zemlji bez ikakvih ograničenja sve do utroška istih;

15) kako su raniji upravni odbori SFJ izdejsstvovali kod poštanske uprave emitovanje nekoliko vrlo značajnih prigodnih serija maraka, to skupština stavlja u zadatak novom Upravnom odboru SFJ da i on produži sa ovom praksom i od poštanske uprave svakom prilikom povodom održavanja raznih značajnih proslava zatraži emitovanje odgovarajućih prigodnih serija maraka;

16) da se preduzmu potrebne mere kako bi se i nadalje nastavila i još više produbila od strane SFJ započeta saradnja sa Generalnom direkcijom PTT. U vezi ovoga SFJ treba da zatraži od Generalne direkcije PTT da oformljeni Savet za izdavanje maraka pri istoj ne rešava samo tehničko-administrativna pitanja oko izdavanja maraka, već da rasmatra i rešava sva zajednička pitanja koja su u interesu dalje nužne široke i svestrane popularizacije i jačanja, preko poštanskih maraka, ugleda naše zemlje u inostranstvu, a i radi dalje popularizacije, učvršćenja i jačanja i razvitka jugoslovenske filatelije i SFJ u zemlji i radi popularizacije i jačanja njihovog ugleda u inostranstvu. Naime, SFJ treba da se izбори kod Generalne direkcije PTT da se Savet za izdavanje maraka bavi tretiranjem pitanja emisije politike i rasturanja maraka u zemlji i u inostranstvu u celini;

17) da se radi daljeg produbljavanja međusobne saradnje sa poštanskom upravom po horizontali takođe povežu sa odgovarajućim organizacionim jedinicama poštanske uprave i svi naši republički savezi, sve osnovne filatelističke organizacije — podružnice i povereništva, i da sa njima stalno što tešnje sarađuju po svim pitanjima jugoslovenske filatelije;

18) da nova Uprava SFJ na osnovu podataka iz izveštaja dosadanjeg Upravnog odbora SFJ, upozna Upravni odbor Generalne direkcije PTT sa dosadanjem emisijom i distribucionom politikom poštanske uprave i stanjem u koje je dovedena jugoslovenska filatelija; sa stavom SFJ po svim ovim pitanjima; sa svim nerešenim pitanjima između Generalne direkcije PTT i Saveza filatelista Jugoslavije i sa aktuelnim pitanjima jugoslovenske filatelije i SFJ i da umoli Upravni odbor Generalne direkcije PTT da sva ova pitanja stavi na dnevni red jednog od svojih sastanaka i zauzme po njima potrebne stavove u interesu daljeg jačanja i razvitka jugoslovenske filatelije;

18) da se umoli Savezno izvršno veće da ukine postojeću Naredbu o načinu filatelističke razmene sa inostranstvom i dozvoli organizovanim filatelistima slobodnu razmenu maraka sa njihovim partnerima u inostranstvu; odnosno ukoliko još postoje izvesni objektivni razlozi da se u pogledu razmene maraka sa inostranstvom još uvek vrše izvesna ograničenja, onda da Upravni odbor SFJ nacrt nove naredbe o načinu filatelističke razmene poštanskih maraka sa inostranstvom — koji je III redovnoj godišnjoj skupštini SFJ podneo dosadašnji Upravni odbor SFJ i koji skupština usvaja — uputi Saveznom izvršnom veću sa potrebnim obrazloženjem i molbom za ukidanje postojeće Naredbe o načinu filatelističke razmene poštanskih maraka sa inostranstvom br. 13126 od 11 jula 1952 godine („Službeni list FNRJ” br. 33/52 g.) s molbom za donošenje nove naredbe prema ovom usvojenom nacrtu;

20) da novi Upravni odbor SFJ umoli preduzeća PTT saobraćaja u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani da republičkim filatelističkim savezima Srbije, Hrvatske i Slovenije ukazuju finansijsku pomoć pri izdavanju časopisa „Filatelist”, „Filatelija” i „Nova filatelija”;

21) da se nadalje, dok se ne popravi slabo finansijsko stanje SFJ, sastanci Upravnog odbora SFJ mogu, prema potrebi, održavati i sa po jednim delegiranim članom Upravnog odbora SFJ iz svakog republičkog saveza; da delegirani članovi Upravnog odbora SFJ budu obezbeđeni pismenim ovlašćenjem ostalih članova Upravnog odbora SFJ iz svojih republičkih saveza da ih mogu punovažno zastupati na sastancima Upravnog odbora SFJ; da nedolazak pozvanog, odnosno delegiranog člana na sastanak Upravnog odbora SFJ povlači eventualne obaveze i prema republičkom savezu čiji je on delegat; da se sastanci Upravnog odbora SFJ održavaju naizmenično kod finansijski slabijih republičkih saveza; da troškove delegiranih članova snose njihovi republički savezi;

22) obzirom da je dosadanje održavanje saveznih, republičkih i lokalnih filatelističkih izložbi bilo vrlo korisno za našu filateliju — to je potrebno da SFJ, re-

publički filatelistički savezi i sve naše podružnice i povereništva prilikom svih značajnijih proslava (a naročito kada se izdaju za sve proslave i odgovarajuće prigodne serije maraka) organizuju svoje filatelističke izložbe, odnosno smotre maraka;

23) u interesu poboljšanja finansiskog stanja blagajne SFJ, potrebno je: da republički savezi naknade brzo SFJ-u zaostali dug na ime dužne članarine, da nadalje uplaćuju redovno članarinu i preduzmu potrebne mere za povećanje broja članstva; a SFJ treba da unovči zalihe svojih maraka, „ferst de“ koverata i klaserčića i zatraži od nadležnih finansisku pomoć;

24) da se IV redovna godišnja skupština SFJ održi za vreme održavanja III jugoslovenske filatelističke izložbe međunarodnog karaktera u Zagrebu s proleća 1956 god. i to o trošku republičkih filatelističkih saveza, ukoliko se dotle ne popravi finansisko stanje SFJ (u slučaju da Savez filatelista Crne Gore ne bude mogao iz finansiskih razloga da ispošlje na skupštinu svoje delegate, to će SFJ podneti troškove za jednog delegata FSCG);

25) obzirom da Savez filatelista Crne Gore iz finansiskih razloga nije bio u mogućnosti da pošalje svoje delegate na skupštinu, to III redovna godišnja skupština odlučuje da u novi Upravni odbor SFJ od strane Filatelističke organizacije Crne Gore uđe kao potpredsednik SFJ — sadanji Predsednik Saveza filatelista Crne Gore, a za člana Nadzornog odbora SFJ i njegovog zamenika takođe još dvojica drugova koje izabere SF Crne Gore;

26) da republički filatelistički savezi preduzmu, prema svojim mogućnostima, potrebne mere za osnivanje u svojim sedištim filatelističkih radnji;

27) da novi Upravni odbor SFJ pribavi potrebna finansiska i devizna sredstva i isplati FIP-i dužnu redovnu godišnju članarinu za 1953, 1954 i 1955 godinu u iznosu od 375 švajcarskih franaka;

28) da novi Upravni odbor SFJ pribavi finansiska i devizna sredstva za odlazak delegata SFJ na ovogodišnji kongres FIP-e u Štokholmu i na Međunarodnu izložbu u Oslu — „Norvex — Oslo 1955“, a prema odluci II redovne godišnje skupštine SFJ — tač. 18 i 19;

29) da novi Upravni odbor SFJ prouči uslove i mogućnosti učešća i jugoslovenskih filatelista na međunarodnim filatelističkim izložbama, manifestacijama i akcijama;

30) da novi Upravni odbor SFJ od nadležnih izdejstvuje pomoć od 350.000.— dinara i ovaj novac uruči Savezu filatelista Srbije na ime duga koji je SFJ učinio od SFS, a prema odluci II redovne godišnje skupštine SFJ — tač. 23;

31) da novi Upravni odbor SFJ upozna naše vrhovne državne forume sa čitavom problematikom jugoslovenske filatelije i stanjem u kome se naša organizacija nalazi i zamoli za odgovarajuću pomoć kod svih onih foruma koji treba da doprinesu učvršćenju i razvitku jugoslovenske filatelije, naše organizacije i jačanja njihovog ugleda u inostranstvu, kao i uspostavljanju veza SFJ sa raznim nacionalnim filatelističkim organizacijama u svetu;

32) da se u „Filatelisti“, „Filateliji“ i „Novoj filateliji“ otpočne sa sistematskim i stalnim detaljnim pisanjem članaka o čitavoj problematici naše organizacije i jugoslovenske filatelije i sa iznošenjem konkretnih predloga za rešavanje ove problematike;

33) da novi Upravni odbor SFJ i upravni odbori republičkih filatelističkih saveza izdejstvuje od dnevnih listova, časopisa i radio stanica saradnju naših organizovanih filatelista;

34) da se usvoji predlog Jugoslovenske nacionalne komisije za UNESCO — Jugoslovenski nacionalni centar ITI od 22 aprila ove godine upućen SFJ-u i da novi Upravni odbor SFJ u sporazumu sa pomenutim Jugoslovenskim nacionalnim centrom ITI, a povodom organizovanja VI kongresa Međunarodnog instituta za pozorište u Dubrovniku ove godine, pod visokim pokroviteljstvom Predsednika Republike Maršala Tita — organizacije izdavanje prigodne koverte i upotrebu posebnog prigodnog žiga;

35) da novi Upravni odbor SFJ ponovo umoli Savezni odbor SSRN Jugoslavije da našu organizaciju kolektivno začlani u Socijalistički Savez Radnog Naroda Jugoslavije;

36) da se pri SFJ ili pri nekom od republičkih filatelističkih saveza organizuje od filatelista centar za prevođenje materijala sa stranih jezika, kao i radi pripreme teksta na odgovarajućim stranim jezicima;

37) da novi Upravni odbor SFJ izradi predlog nacrta zakonskog propisa koji će regulisati nesmetano učešće naših filatelista na filatelističkim manifestacijama u inostranstvu i stranih filatelista na našim filatelističkim manifestacijama;

38) da novi Upravni odbor SFJ organizuje izlaženje svaka 3 meseca službenog biltena SFJ;

39) da se uspostavi što prisnija međusobna saradnja i obaveštavanja između SFJ, republičkih filatelističkih saveza i osnovnih filatelističkih organizacija;

40) da Filatelistična Zveza Slovenije, kao neposredni organizator II jugoslovenske filatelističke izložbe u Ljubljani jula meseca 1954 godine, najdalje do 1 juna 1955 godine likvidira finansisko-materijalno poslovanje oko ove izložbe i o tome izvesti Upravni odbor SFJ;

41) da se usvoji u celosti izveštaj posebne komisije Upravnog odbora SFJ (formirane na osnovu odluke II redovne godišnje skupštine SFJ — tač. 31a) o krivicama Romana Petrovića, biv. službenika SFJ i pitanje slučaja Romana Petrovića oglasi okončanim;

42) da se protiv Romana Petrovića, biv. službenika SFJ, za učinjena krivična dela, podnese od strane SFJ Javnom tužioštvu krivična prijava;

43) da se posebnoj komisiji Upravnog odbora SFJ iz tač. 41 ovih odluka, za savestan rad i kvalitetno izvršen zadatak oda puno priznanje i da se takođe za istu takvu savesnost i rad pohvali i Svetolik Rakić, knjigovođa iz Beograda;

44) da se, na predlog dosadanjeg Nadzornog odbora SFJ, osnovna sredstva SFJ — koja se sastoje od štafli i dasaka kupljenih od preduzeća „Tehnohemija” za 84.836.— din. i od preduzeća „Tare” za 34.990.— dinara, a koja su upotrebljena za izradu vitrina prilikom održavanja I jugoslovenske filatelističke izložbe u Beogradu 1952 godine i kada je za stolarske radove na izradi ovih vitrina isplaćeno 32.127.— u ukupnom iznosu od 151.953 dinara otpiše s tim da Upravni odbor SFJ proda preostali materijal po tržišnim cenama i dobijenu sumu novca knjiži kao vanredni prihod;

45) da se izvestan sitan inventar SFJ — za koji ne postoji specifikacija, a koji se vodi kao imovina — u iznosu od 7.949 din. otpiše i ne vodi više kao aktiva SFJ obzirom da je tokom vremena dotrajao;

46) da novi Upravni odbor SFJ radi redovnog i zakonskog vođenja finansisko-materijalnog poslovanja prema potrebi uzme knjigovođu uz nagradu;

47) da novi Upravni odbor SFJ radi obavljanja administracije SFJ uzme daktilografkinju uz nagradu;

48) da se knjigovođa Svetoliku Rakiću iz Beograda za pregled celokupnog materijalnog i finansiskog poslovanja SFJ od 1-VIII-1952 god. do danas isplati nagrada od dinara 35.000.—

49) da se drugaricama Živki Rafošević i Jelki Jokanović iz Beograda za daktilografski rad u Upravi SFJ, u periodu od prošle do ove godine, isplate nagrade od po 5.000 dinara, a drugarici Milici Đorđević iz Beograda takođe za daktilografski rad 2.000.— dinara.

Miroslav Rot

SRPSKE NOVINSKE MARKE IZDANJA 1867-69 GODINE

U „Filatelisti” br. 4-5 i 6-7 iz 1954 g. izašao je prevod mog članka iz švajcarskog „B. B. Z.”, kao i „Moj odgovor D. Novaku”. — U broju 8-9 iz 1954 g. objavljen je kratak osvrt ing. Mirka Verner na taj moj članak, na koji želim kratko da odgovorim.

Sve iznete činjenice i dokaze, da su zupčane novinske marke od 1 i 2 pare s likom kneza Mihajla štampane u Beogradu, ing. Verner uopšte ne pominje u svom članku. On prelazi preko svega ćutke, kao što je to i G. D. Novak učinio, i pominje u svom osvrtu samo izmenjen poredak klišeja u štamparskoj ploči. A to je baš ona činjenica, koju sam u svom članku najmanje osporavao, jer sam o tome doslovce rekao: „To bi bilo nešto sasvim novo, nije li se ing. Verner preva-

rio?”. Ali, već u svom odgovoru D. Novaku, na strani 81, nakon što mi je Verner saopštio na temelju kojeg materijala je on taj izmenjen položaj klišeja ustanovio, ja sam tu njegovu konstataciju prihvatio kao činjenicu. Samo je šteta što Verner to važno pronalaženje nije već ranije objavio! — A moja pretpostavka, izneta u članku, da je verovatno poredak klišeja samo delimično izmenjen, pokazala se ispravna: vodoravno klišeji su ostali neizmenjeni, i samo u vertikalnom pravcu nastala je promena. Vrlo je verovatno da smo Deroko i ja imali na raspolaganju samo vodoravne parove i trojce, jer iz iskustva znamo da je oko 90% takvih jedinica vodoravnih.

Ostajem ipak kod svog tvrđenja da ing. Verner prelazi preko opšte poznatih

činjenica. Zato ću sada preći na konkretne činjenice, pa ako Verner želi dokazati svoju teoriju da su te marke štampane u Beču, treba na te činjenice da odgovori, a ne da preko njih prelazi, — kako je to Novak uradio.

Za znatan deo našeg znanja o prvim srpskim markama imamo da zahvalimo Stevanu V. Popoviću, inspektor Poštanske uprave, koji je za vreme izlaženja tih maraka bio na višem položaju i imao mogućnosti da bude o svemu obavešten. Popović je o svemu tome dao detaljne podatke majoru Scheneck-u, a ovaj ih je objavio 1897 godine u „Austria-Philatelist“-u. Prema ovim podacima zupčane marke od 1 i 2 pare štampane su u Beogradu. Popović saopštava Scheneck-u da sve te podatke daje na temelju zvaničnih podataka, izvađenih iz poštanske arhive. — I ostali stari istraživači, kao Oldfield, Hanciau, Deroko itd. tvrde to isto, ali ne znamo odakle su oni crpili svoje znanje. Pre 60-80 godina svakako je bilo mogućnosti da se dođe do tih obaveštenja, tim više što je onda još postojala arhiva sa podacima, a i bilo je još živih ljudi, koji su na markama radili. Moglo bi se eventualno pretpostaviti da je Popović po nekoj stvari pogrešio ili da se rđavo sećao, i zato će nam činjenice pokazati, da li su Popovićeve obaveštenja tačna.

1) Bolja štampa. U svom članku sam dokazao da kod sva tri štampanja imamo bolje i lošije komade, i da delimično bolje uspele marke I izdanja imamo da zahvalimo samo neuporedivo boljim bojama. U svom odgovoru Novaku ja sam to pitanje još i dopunio, pa zato neću to ovde da ponavljam.

2) Klišeji. Da su klišeji bili od olova, ne poriče ni Novak, a valjda ni Verner. — Neka objasni Verner kako su marke odjednom u Beču štampane olovnim klišejima, kad se zna da su svi klišeji, rađeni u Beču, bili od čelika, a da je, naprotiv, Beograd radio s olovnim klišejima.

3) Zupčanje. Verner napominje da je bečka Dvorska štamparija imala linijska zupčanja $9\frac{1}{2}$, $11\frac{1}{2}$ i $12\frac{1}{2}$. Ta činjenica nema direktne veze s ovom stvari i zato to neću ovde raspravljati.

Na temelju podataka, primljenih od Venera, napisao je Novak, da zupčanje austrijskih maraka od 1867 godine odgovara potpuno zupčanju srpskih novinskih maraka od 1 i 2 pare. U svom članku kazao sam da to nije tačno, jer je zupčanje austrijskih maraka okvirno zupčanje $9\frac{1}{2}$ (Bogenzählung), a srpske marke imaju linijsko zupčanje $9\frac{1}{2}$, te prema tome uopšte ne mogu biti istovetna. Novak je u svom odgovoru jednostavno prešao preko te moje konstatacije, a i Verner ćuti o tome. Isto važi

i za tvrđenje Vernerovo da Beograd do 1869 godine nije imao mašinu za zupčanje, makar da sam dokazao da to nije tačno. Zato treba Verner da odgovori konkretno na sledeća pitanja:

a) Da li su zupčanja austrijskih maraka od 1867 godine i srpskih novinskih maraka od 1 i 2 pare istovetna?

b) Zupčanja maraka od 10, 20 i 40 para sa slikom kneza Mihaila na tankom papiru (od 1866 g.), od 1 i 2 pare (od 1867 g.) i na debelom papiru (od 1868 g.) su istovetna tj. linijsko $9\frac{1}{2}$, a potiču od iste mašine — zumbes. To, verovatno, ni Verner ne poriče. Zato sad postavljam isto pitanje, koje sam u svom odgovoru Novaku postavio: Da li je Beograd imao mašinu za zupčanje već 1866 godine ili ne? Ako je imao mašinu, da li su sve te marke, koje imaju isto zupčanje, perforisane na toj istoj mašini? Ako Beograd nije imao mašinu, gde su zupčane marke od 10, 20 i 40 para sa slikom kneza Mihaila, koje su, nesumnjivo, štampane u Beogradu? Da su te tri vrednosti, i na tankoj i na debeloj hartiji, štampane u Beogradu, valjda Verner ne poriče.

4) Guma. To pitanje nisam pomenuo u svom članku, jer ga ni Novak nije spominjao. Ali guma je jedan odlučujući dokaz o tome, da su zupčane marke od 1 i 2 pare rađene u Beogradu.

Sve marke s likom kneza Mihaila, rađene u Beogradu, imaju istovetnu gumu tj. gumu, koju je Rajčević, verovatno, nabavio u Beču. Ta guma imala je čudnu osobinu, da su se stvarale na skoro svim markama okrugle izbočine (plikovi), i tu čudnu pojavu ne nalazimo ni kod jedne marke onog doba, niti kod austrijskih! Već kod maraka na tankom papiru od 1866 godine, pa sve do poslednjeg izdanja maraka kneza Mihaila iz 1868/69 g. nalazimo tu istu gumu, dakle i kod zupčanih maraka od 1 i 2 pare. To je nepobitan dokaz da su sve te marke rađene na istom mestu tj. u Beogradu.

Zato postavljam i sledeće pitanje: Da li je Verner mišljenja da zupčane marke od 1 i 2 pare nisu gumirane u Beogradu? Ako to misli, neka objasni gde su te marke gumirane i kako to objašnjava da imaju istu gumu kao i sve ostale marke štampane u Beogradu, makar da nijedna marka Evrope nije imala tu čudnu gumu.

Verner ponovo iznosi svoju teoriju da su klišeji prilikom prenosa iz Beča u Beograd dobili drugi raspored u ploči. Ja sam to tvrđenje pomalo persiflirao već u svom članku. Takva maštanja sigurno ne spadaju u istraživački rad. Najpre bi trebalo da Verner konkretnim odgovorima na gore postavljena pitanja dokaže da su klišeji uopšte bili u Beču, a onda bi tek mogao da govori o prenosu tih klišeja u Beograd.

Ako je Novak izbegavao da u svom odgovoru ulazi u suštinu pojedinih činjenica, to mogu još razumeti. Ali, kod raspravljanja ovog pitanja između ing. Vernera i mene stvar ipak stoji drugačije: nama je stalo do toga da dodemo do objektivne istine u interesu jugoslovenske filatelije.

To se pak ne može postići, ako se ne rasprave najvažnije konkretne činjenice i ako se ćutke prelazi preko tih činjenica. Zato sam ovaj put postavio konkretna pitanja, i samo jasnim odgovorima možemo doći do nekog rezultata.

Dr Bran. Novaković

PREDLOŠCI-ESEJI NAŠIH CELINA IZ 1935 GODINE

U „Priručniku maraka jugoslovenskih zemalja” sv. 8, na str. 239 spominju se predlošci za 6 izdanje franko maraka (tzv. „mali format”) iz 1935 godine. Među nabrojanim predlošcima, koji su podneseni tadanjem ministarstvu pošta s privatne strane navodi se i predložak — esej češkog porekla i donosi njegova slika (br. 230). Ovaj predložak — esej rađen je u Pragu i pojavljuje se u našim specijalnim zbirkama u više boja.

Pored predloška — eseja marke pojavljuje se i predložak — esej celina sa slikama, koji je podnesen u isto vreme tadanjem ministarstvu pošta. Kako u pogledu izrade, tako i u pogledu papira ovaj predložak — esej celina sa slikama nadmašuje sve do danas naše usvojene i izrađene celine sa slikama. Formatom odgovara tadašnjim čehoslovačkim celinama sa slikama. Ista je stvar i u pogledu izrade i boja.

Znamo da čehoslovačke celine, o kojima je reč, uživaju glas među svima sabiračima u svetu i šteta je da ove celine nisu bile usvojene i kod nas.

Prednja strana celine predloška ima dva razdvojena dela (tankom vertikalnom linijom, — levi prostor sa slikom i desni, adresni prostor sa vrednosnom oznakom. Levi prostor (sa slikom) u predlošcima dat je u dva tipa. Prvi tip sadrži sliku u celom prostoru (kao naše predratno IV i V izdanje dopisnica sa slikama), dok drugi tip ima sliku samo u drugoj polovini toga prostora (kao što je mahom slučaj kod našeg III izdanja dopisnica sa slikama iz predratnog perioda). Slike su bez ikakvog teksta (objašnjenja), uokvirene najpre tankim, a potom spolja debelim okvirom. — Ova jednostavnost deluje vanredno. U desnom polju u gornjem uglu nalazi se vrednosna oznaka. Tekst u vrednosnoj oznaci pojavljuje se naizmenično — na jednoj celini ćirilicom, na drugoj latinicom. Vrednost na svim poznatim primercima je „1 din”. Data vrednost je fiktivna s obzirom da nije

nijedna od tadanjih tarifa za dopisnice bila 1 dinar (tuzemstvo 0.75, za zemlje Male Antante 1.50, za ostalo inozemstvo 1.75 din.). Ostali adresni prostor prekriven je s pet adresnih linija.

Pored ovih razlika ovi predlošci se pojavljuju još u dva načina opsecanja ivica: standardnom ravnom i valovitom (kao kod fotografija).

Do sada sam bio u prilici da vidim 17 primeraka ovih predložaka. Vrednosna oznaka pojavljuje se u sledećim bojama: tamnosivoj, tamnoplavoj, višnjevocrvenoj i tamnosmeđoj. Slike, okviri i adresne linije do sada su zabeležene u ovim bojama: tamnozeleno, maslinasto, siva, svetlosmeđa, narandžasta, tamnoplava i otvoreno-plava. Od motiva uzeti su: Dubrovnik (opšti pogled), Split (Pomorska akademija), Split (svinga), Split (spomenik Grguru Ninskom), Šibenik, Hvar (Pakleni otoci), Mostar, brod (dimnjak), brod (odmor na palubi), brod (gledan s pramca).

Bez obzira šta još postoji od ovih predložaka, na osnovu već dosad pojavljenog materijala možemo tvrditi da je ovo najinteresantniji deo naših predložaka celina, kojih je i tako vrlo malo poznato.

PAŽNJA!

Upozoravaju se članovi koji vode razmenu sa inostranstvom, da su dužni uz svako pismo poslati SFS taksu od 5.— dinara. Zbog nedostatka ovog priloga izvesne pošiljke su izložene nepotrebnom zakašnjanju i suvišnoj prepisci.

Kupujem pretfilatelistička pisma Srbije
Dimitrije Janičijević
Beograd
Vojislava Ilića 32

„PRAGA 1955“

U okviru proslave desetogodišnjice oslobođenja češkog naroda od nacističke okupacije, pod visokim pokroviteljstvom predsjednika republike G. A. Zapotočkog i po odobrenju FIP-e, od 10 do 25 septembra ove godine održaće se u Pragu velika međunarodna filatelistička izložba, „PRAGA 1955“. Izložbu priređuje Vrhovni savez čehoslovačkih filatelista, uz pomoć Ministarstva pošta i telekomunikacija i Ministarstva za kulturu.

U Savezu čehoslovačkih filatelista sada je učlanjeno 1240 klubova sa preko 75.000 članova. Savez izdaje stručni časopis „Filatelija“.

Kad je u Parizu 1926 c. osnovana Međunarodna filatel. federacija (FIP), Čehoslovačka je bila jedna od osnivača ove najveće filatelističke organizacije, i stalno je njen član.

Za „Pragu 1955“, treću po redu međunarodnu izložbu u Čehoslovačkoj, učinjene su velike pripreme. Primili smo prvi pro-

se održati ova izložba.

Organizovanje filatelije u Čehoslovačkoj otpočelo je 1887 godine, kad je u Pragu obrazovano prvo filatelističko društvo „Klub čeških filatelista“. Od 1896 g. otpočeo je s izlaženjem časopisa „Češki filatelista“. Na jubilarnoj zemaljskoj izložbi u Pragu 1898 godine, između ostalog, bila je izložena i zbirka maraka jednog od prvih čeških sakupljača, praškog izdavača i antikvara Zigmonda Rajha. U junu 1914 g. Klub čeških filatelista organizovao je u Pragu prvu izložbu poštanskih maraka, koja je istovremeno bila i prva takva izložba u Češkoj. Naročito velike razmere dobila je filatelija od 1918 godine, kad su izašle prve marke Čehoslovačke republike. Po gradovima nicala su društva i klubovi. Već 1921 godine u Pragu je bio osnovan Savez čehoslovačkih filatelističkih društava. Ujedno su se razvijale i međunarodne veze čehoslovačkih filatelista. Blagodareći tim vezama, održana je u Brnu 1923 godine prva međunarodna izložba poštanskih maraka. Izložba je imala veliki uspeh. Tom prilikom pokazalo se da čehoslovački filatelisti mogu s uspehom da konkurišu stranim filatelistima. Čehoslovački filatelisti s uspehom učestvuju na mnogim međunarodnim izložbama, pa i kod nas u Beogradu 1937 godine na „ZEFIBU“. U Pragu je 1938 g. održana druga velika međunarodna izložba „PRAGA 1938“. Izložba je prevazišla sva očekivanja; tada su u prostorijama Narodnog doma na Vinohradima bile izložene takve zbirke i primerci, kakvi se do tada nisu videli na ranijim međunarodnim izložbama. Onda je u Pragu održan i kongres FIP-e, na kome su učestvovali delegati biv. Jugoslovenskog filatelističkog saveza (Dr. Radivović, S. Ostojić D. Novak, V. Gregorčić, E. Cverger, a kao član žirija Ing. V. Flek).

Za vreme nemačke okupacije i u ratu filatelija u Čehoslovačkoj tavori. Posle oslobođenja postepeno se oporavlja, i već 1947 godine čehoslovački filatelisti s uspehom učestvuju na izložbi u Njujorku, 1948 g. u Bazelu, a 1949 g. u Parizu i Brislu.

„PRAGA 1955“ održava se u izložbenim prostorijama „Manes“ i na Slovanskom ostrvu. Po izložbenom pravilniku pravo na izlaganje imaju: svaki organizovani sakupljač, filatelistički klubovi i društva, poštanske uprave, zavodi za izradu maraka i umetnici koji su radili crteže za marke. Izlagati se mogu: zbirke državnih poštanskih maraka svih vrsta, poštanske dopisnice, poštanske celine, pretfilatelistička pisma, izlošci pojedinih poštanskih uprava, poštanskih muzeja i štamparija, usvojeni i odbačeni crteži za marke novotisci,

spekt izložbenog odbora, kome na čelu stoji F. Smolik, predsjednik Vrhovnog saveza. Prospekt je vrlo lepo opremljen i sadrži mnoge podatke o filateliji u Čehoslovačkoj, kao i poseban pravilnik izložbe.

„Poštanska marka, kao umetnička tvorina i kao sredstvo za propagandu svojom sadržinom prikazuje najplemenitije težnje i ciljeve svih naroda sveta. Crtež koji se nalazi na pošt. marki govori najizrazitijim međunarodnim jezikom. Poštanska marka neumorno i neprekidno kruži po celom svetu. Blagodareći tom njenom posebnom svojstvu, ona postaje nesumnjivo važno sredstvo za uzajamno razumevanje među narodima, u stvari progresa i osiguranja trajnog mira, te najdraže svetinje čitavog čovečanstva. Učešće na izložbi „Praga 1955“ istovremeno je učešće u plemenitoj stvari umetnosti, kulture, mira i uzajamnog razumevanja među narodima sveta“ — napisao je u uvodniku Prospekta Dr. A. Najman, ministar pošta i telekomunikacija i time dao ton i izrekao parolu, pod kojom će

probni otisci, otisci poštanskih žigova, filatelistička literatura, albumi i katalozi.

Raspodela po grupama izložbenog materijala: A) Zvanična grupa za poštanske ustanove, muzeje i dr. B) Počasna, u koju mogu da učestvuju samo oni izložci koji su po pravilima Fipe na pet poslednjih međunarodnih izložaba: London 1950, „Rajnateks“ 1952, „Centiluks“ 1952, „Itep“ 1952 i Lisabon 1953, dobili najmanje dve zlatne medalje ili premije, koje odgovaraju dvema zlatnim medaljama. Nagrada za ovu grupu je „Velika počasna premija“ — Grand Prix. C) Nacionalna grupa — marke ČSR. U ovoj grupi najbolji izložak dobija „Veliku nacionalnu premiju“. D) Počasni odeljak. U ovu grupu ulaze izložci od naročitog značaja. Svi izložci raspoređeni su u 8 klasa.

Predviđene su sledeće nagrade: 1) Velika — počasna nagrada — Grand Prix za najlepši izložak u počasnoj grupi. 2) Međunarodna Velika nagrada za najlepši izložak iz jedne klase. 3) Velika nacionalna nagrada za najlepši izložak iz nacionalne grupe. Zatim: zlatne, velike srebrne, srebrne, bronzane medalje, utešne nagrade. Kako se želelo da ovo bude kvalitetna izložba, odlučeno je da na njoj mogu učestvovati samo izložci, koji su ranije bili nagrađeni najmanje srebrnom medaljom ili odgovarajućom nagradom, kao i izložci koje odabere izložbeni odbor.

Iz Jugoslavije učestvovaće na ovoj izložbi Savez filatelista Hrvatske — sa izložkom maraka FNRJ kao i sa časopisom „Filatelija“ organom SFH.

Od strane SFS učestvovaće na izložbi „PRAGA 1955“ ing. Verner Mirko iz Novog Sada sa izlošcima Bosne, Pretfilatelije Srbije, kao i sa prvim dopisnim kartama svih zemalja sveta.

Ambasador Belgije u Jugoslaviji g. Žorž Delkoanj učestvuje sa svojim specijalnim zbirkama: Srbije, Libana i Trsta Zone A i B.

Korhec Julije iz Subotice učestvuje sa studijskom zbirkom Jugoslavije — izdanjima za Sloveniju iz 1919 god. „verigari“.

Omladinka Ingeborg Foschio iz Zemuna učestvuje sa specijalnom zbirkom maraka „SHS / HRVATSKE“ na mađarskim markama iz 1918/19 godine.

Savez filatelista Srbije izlagaće u jednoj vitrini časopis „Filatelista“.

Generalna Direkcija PTT Jugoslavije priprema specijalan izložak.

Drug Verner će na ovoj izložbi učestvovati u „počasnoj grupi“ tj. van takmičenja — jer odlazi na izložbu kao član ocenjivačkog suda, pošto je pozvat u ocenjivački sud izložbe od strane Delegata Čehoslovačke na Kongresu FIP-e u Štokholmu.

MEĐUNARODNE IZLOŽBE »NORWEX-OSLO« I »STOCKHOLMIA 55«

Dve do sada najveće filatelističke svet-ske izložbe koje su se u ovoj godini priređivale u Oslu i u Štokholmu bile su centar pažnje svih filatelista sveta. — Obe ove izložbe bile su održane povodom stogodišnjice poštanskih maraka tih zemalja, i to u Norveškoj od 4 do 12 juna o. g. pod nazivom „Norwex — Oslo“, a u Štokhol-

mu U prvom redu treba naglasiti da su pripremne radnje za obe izložbe trajale više od 4 godine — ali je taj ogroman napor urodio plodom, jer uopšte nije bilo mesta stavljanju prigovora, kako u pogledu organizacije oko smeštaja inostranih gostiju — tako isto ni u pogledu organizacije same izložbe.

mu od 1 do 10 jula o. g. pod nazivom „Stockholmia 55“.

Nemoguće je dati opis ovih izložbi, jer bi to iziskivalo desetine stranica prostora, zato ćemo prikazati organizacioni deo i neke interesatnije momente, koji mogu da zanimaju i naše filateliste.

Iz svih većih zemalja sveta stiglo je stotinama gostiju, većinom izlagača sa članovima porodica — čak i iz najudaljenijih krajeva — iz Australije, Azije, Afrike i obe Amerike. Svi ti gosti su imali obezbeđene hotele — a pri dolasku u hotelima ih je čekalo pismo Izložbenog od-

bora sa detaljnim uputstvima (planovima gradova, tačnim spiskom smještaja svih inostranih gostiju po hotelima — sa poimničnim nabranjanjem adresa svih prijavljenih gostiju i kratkim potrebnim uputstvima u vezi s pretstojećom izložbom). — Također su već bili pripremljeni pozivi na svečane prijeme, koji su priređeni u čast inostranih gostiju — kao i za posete raznih znamenitosti (muzeja, galerija, istoriskih mesta itd. itd). — Organizovani su bili brojni kolektivni izleti — i staralo se o tome, da gostima niti jedan časak boravka u nordiskim zemljama ne bude dosadan, — u čemu su kako Norvežani, tako i Švedani potpuno uspeli.

O samim izložbama može se reći da su bile jedinstvene smotre najređeg materijala svih područja u filateliji. — Samo kurioziteta radi treba napomenuti da su bile izložene najveće svetske retkosti — i to 5 crvenih i 7 plavih Mauriciusa, — (izdanje 1847 godine), a osim toga u nekoliko izložaka su izvedene rekonstrukcije svih ploča Mauricijusa iz 1848 godine i to po kompletnim stamparskim arcima. — Samo izložak Mauricijusa pod šifrom „Marcus Probius” na izložbi u Štokholmu vredi stotine hiljada dolara. — Također je senzacionalan bio izložak G-đe Louise Boyd Dale iz SAD — sa najređim komadima Mauriciusa, kao i studijom maraka Rta Dobre Nade — i to najređih emisija. — Samo u ovom izložku prikazane su stotine prekrasnih primeraka najvećih retkosti tih klasičnih trouglastih maraka — u vrednosti od skoro pola milijona dolara! Također su izloženi čuveni „Plavi Havaji” i to 4 komada; — zatim najskuplja marka sveta — pogrešan tisak prve marke Švedske od „3 Sk. banco” žute umesto zelene boje — koju je nedavno sadašnji vlasnik kupio za 40.000 dolara. U ogromnom broju su izložene klasične marke Severne i Južne Amerike — sa studijama pojedinih emisija — i to uvek i najljepšim primercima, tako da se mnogi pitali — da li je moguće od ovih prvih emisija naći tako kvalitetne komade, parove, štrajfne i blokove — a često i cele neponištene arke ili delove araka!? Isto tako snažno su bile zastupljene i pojedine evropske države. — Senzacionalno je delovala studijska zbirka poznatog grčkog filateliste Alexandra Argyropoulosa iz Atine „Klasična Grčka” — koja je dobila „Grand prix” u evropskoj grupi — kao najbolji izložak. — Ilustracije radi toliko, da su sve klasične marke ove zbirke prikazane u stotinama najljepših neponištenih i poništenih primeraka, blokova i delova araka... a u pogledu vrednosti samo toliko, da je vlasnik za nadopunu svoje zbirke u roku od nekoliko godina utrošio preko 10.000 engleskih funti sterlinga. Ova zbirka će se u celosti prikazati na dogodišnjoj izložbi „Jufiz III” u Zagrebu.

Zbirka predsednika „Filat. Klubu” iz Istambula — g. Orhana Brandta — obuhvata studiju svih izdanja Turske — u preko 30 velikih albuma. — I ova je jedna od najuglednijih izložaka evropske grupe — koju je vlasnik prošle godine znatno nadopunio sa otkupljenim delovima Faruk-ove zbirke Turske. — I ovaj će se objekat u celosti prikazati na našoj dogodišnjoj izložbi u Zagrebu.

Pod šifrom „Vineuse” prikazana je studija maraka kantonalnih pošta Švajcarske. — Od svake emisije postoje desetine prvoklasnih komada, — a da se vidi jačina izložka, dovoljno je napomenuti, da je od zelene petice kantonalne pošte Ženeve (u paru) prikazano 106 raznih primeraka, neponišteno, pojedinačno u parovima blokovima i na pismima, — a u sličnom broju bile su zastupljene i marke ostalih kantonalnih pošta.

Naravno najviše je bilo nordijskih izložaka — sa prekrasnom klasikom Norveške, Švedske, Danske, Finske — ali također i sa klasikom ostalih zemalja. Ne treba posebno napomenuti, jer se vidi iz izloženih, da je težište bačeno na klasičnu filateliju, na marke izdanja pre 1900 godine, a naročito na prva izdanja pojedinih zemalja.

Od evropskih zemalja (osim Skandinavije) najjače su bile zastupljene: Francuska, Engleska, Portugalija, Belgija, Nemačka, Švajcarska i Holandija — svaka sa po 5 do 10 zbirki, a od prekomorskih SAD sa 15 zbirki. Egipat sa 7 zbirki itd. itd. — Avionska pošta je bila također zastupana sa vanrednim zbirkama — i to 18—20 najvećih zbirki sveta. — Najjača zbirka avionskih maraka D. Tziracopoulosa iz Kaira prikazaće se i na „Jufizu III” u Zagrebu.

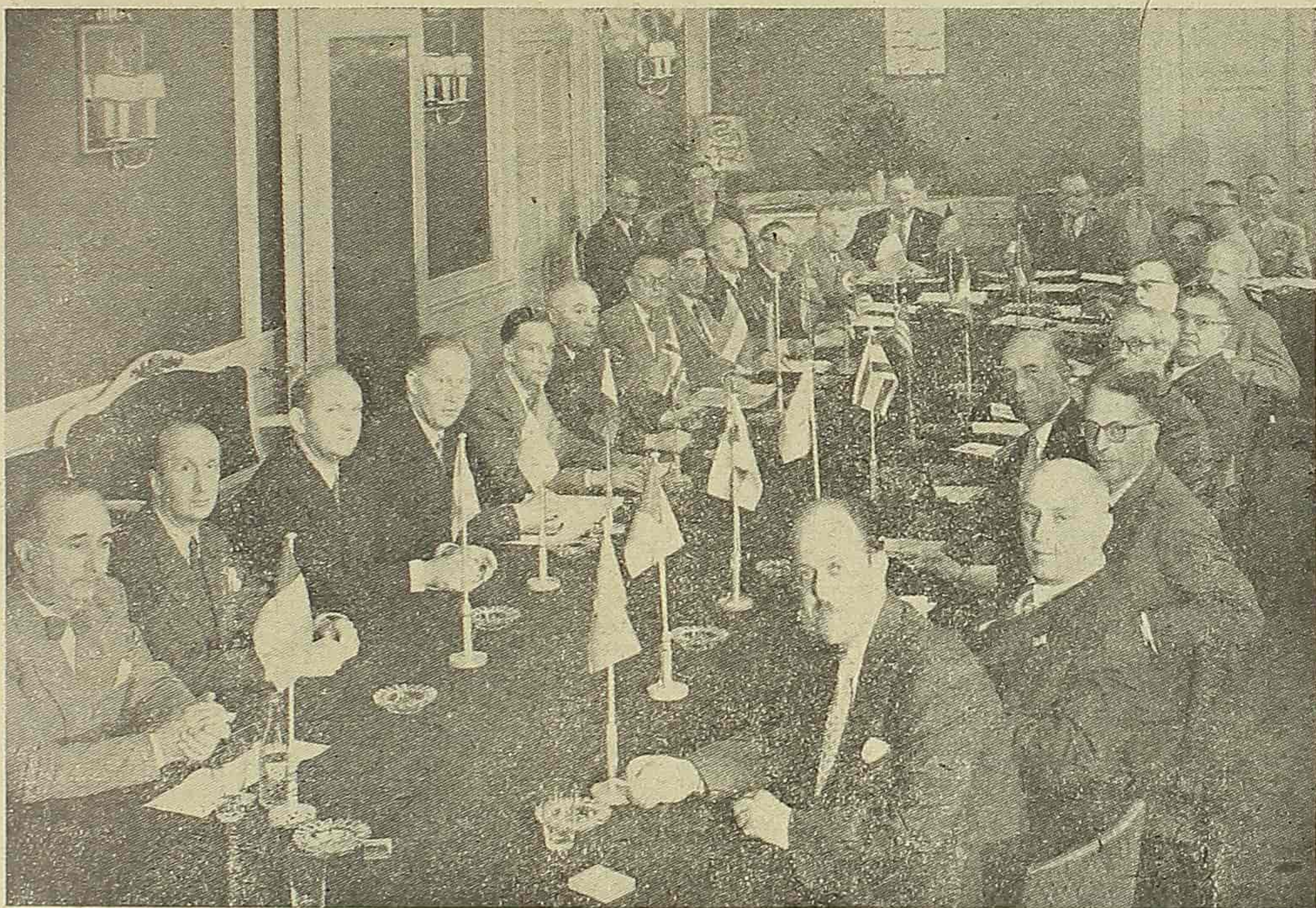
Od naših područja bilo je malo izložaka. Klasičnu Srbiju izložili su inž. Mirko Verner iz Novog Sada (dobio prvu nagradu u vidu pozlaćene medalje na obim izložbama) — Georges Delcoigne ambasador Belgije u Jugoslaviji je također izložio klasičnu Srbiju i dobio druge nagrade (srebrne medalje) na obim izložbama. — Drug Verner je osim toga dobio treću nagradu u Oslu za zbirku Crne Gore — kao i treću nagradu za studiju grešaka prvog izdanja Austrije iz 1850/54 godine. Ministar Delcoigne je dobio srebrnu medalju u Oslu za svoju studijsku zbirku Trsta Zone A — koja je najveća zbirka ovoga područja na svetu.

Postignut uspeh naših filatelista na tim svetskim izložbama je odličan — naročito ako se uporedi mali broj podeljenih nagrada prve i druge grupe, kao i kvalitet izložaka u takmičarskoj grupi, iz koje su se odabrali najbolji izložci od stotine i stotine izložaka vanredno visokog stepena.

Interesantno je napomenuti i to da je većina prikazanih zbirki obuhvatala ne samo striktno područje filatelije — poštanske marke, već počev od pretfilatelističkog perioda — čitav filatelistički period a paralelno s tim i zbirke celina (poštanske karte i pisma s naštampanim markama), — a osobito su se cenila u tim zbirkama retka pisma sa prilepljenim klasičnim markama u prvoklasnom stanju. Iz svega toga mogli smo steći iskustvo, da se na takve svetske izložbe treba jako pripremiti — treba zbirke što jače razraditi, sa što više detalja, sa što više pisama, parova, štrajfni i blokova — eventualno i delova tabaka i originalnih tabaka pojedinih boljih maraka, jer ovakav prikaz — sa dobrom obradom — pa ma-

Na izložbi u Štokholmu učestvovali su i tematičari, no za njihovo nagrađivanje izložbeni odbor je dao izraditi specijalne medalje za tematske zbirke, — a najviša nagrada u ovoj grupi bila je srebrna medalja!

Za vreme trajanja izložbe „Stockholmia 55” održan je i trodnevni Kongres Svetske filatelističke federacije (FIP-e) na kojoj je usled sprečenosti Predsednika SFJ druga inž. Žive M. Đorđevića zastupao SFJ — drug inž. Mirko Verner. — Delegati na Kongresu su sa oduševljenjem pozdravili Jugoslaviju — koja je na ovom Kongresu prvi put bila zastupljena prisutnim delegatom. — Na Kongresu su donesene važne odluke, koje će se pismenim putem dostaviti svima člani-

Zasedanje Kongresa FIP-e u Štokholmu 7—9 jula 1955 god.

kar i kod manje retkog materijala postižava mnogo bolji plasman, nego prikaz pojedinih retkih primeraka — pojedinačnih maraka!

Na obim izložbama su u priličnom broju bile izložene celine, koje sada ponovo postaju omiljeno područje sabiranja širom cele kugle zemaljske — a koliko se ti objekti cene, vidi se po tome, da je nekoliko od tih izložaka celina postiglo drugu nagradu (srebrnu medalju), što je vanredan uspeh na svetskim izložbama ovakvog ranga, kao što su bile ove u Oslu i Štokholmu.

cama a koje u glavnom imaju zadatak da poboljšaju međunarodne odnose u filatelističkoj razmeni i pruže olakšice zemljama članicama FIP-e u pogledu filatelističke delatnosti, priređivanja međunarodnih izložbi, rada na suzbijanju falsifikata, na izdavanju pojedinih filatelističkih edicija itd. itd.

Kao nove članice FIP-e primljene su filatelističke organizacije Sarskog područja i Turske.

Doneta je odluka da će u 1956 godini Međunarodna filatelistička izložba u Helsinki-u (od 7—15 jula 1956 god.) povodom

100 god. poštanske marke Finske biti pod pokroviteljstvom FIP-e, te da će se istom prilikom održati u Helsinkiu i Kongres FIP-e.

Izložba u Buenos Ayres-u (Argentini) od 21. VIII 1956 godine biće također pod pokroviteljstvom FIP-e.

Izložba u New Yorku od 28. IV 1956 godine neće biti pod pokroviteljstvom FIP-e, jer filatelističke organizacije SAD nisu članice FIP-e, no zbog tešnje saradnje sa tim organizacijama (na Kongresu u Štokholmu bilo je prisutno 2 delegata SAD) — FIP-a preporučuje svojim članicama učestvovanje na toj izložbi („FIP-PEX”) u Njujorku.

Izrael je najavio održavanje međunarodne izložbe u 1958 godini, no s obzirom da je za tu godinu već Belgija tražila odobrenje za održavanje Svetske filatelističke izložbe (Jubilarne) — preporučuje se Izraelu da svoj zahtev menja i traži 1957 godinu.

Na ovogodišnjem Kongresu FIP-e usled bolesti sprečen dosadašnji predsednik Friederich (iz Švajcarske) podneo je ostavku, a na njegovo mesto je izabran Lucien Berthelot dosadašnji potpredsednik iz Francuske. — Za Savetnika FIP-e izabrati su: Deninger (Zap. Nemačka), Poulie (Holandija), Trincão (Portugal), Schultz-Steinheil (Švedska), prof. Brus (Čehoslovačka), Trollux (Švajcarska) i Glass (SAD).

Medalja FIP-e za 1955 godinu jednoglasno je dodeljena dosadašnjem predsedniku Emilu Friederich-u, koji je izabrat za doživotnog počasnog predsednika FIP-e.

Naš Delegat drug inž. Verner je u Štokholmu pozvat u svetski ocenjivački sud — i kao takav u svojstvu člana žirija će učestvovati na pretstojećoj međunarodnoj izložbi „Praga 1955”, koja se održava između 10—25 septembra 1955 godine.

EMVE

ПРВА ИЗДАЊА МАРАКА ШВЕДСКЕ И НОРВЕШКЕ

Поводом прославе стогодишњице првих поштанских марака Шведске и Норвешке желимо детаљније да упознамо наше читаоце са тим стогодишњацима и овај извод из чланка Д. Дертејра, и објављеног у белгиском часопису „Valasse Magazine”-а свакако ће бити од користи онима које интересују скандинавске марке. Најстарија издања ових двеју земаља била су увек веома цењена и вредност им је стално расла.

ШВЕДСКА

Прво издање ове земље, од 1 јула 1855 г., састоји се од пет вредности са сликом грба с круном, штампаних на папиру танком или дебелом, али чешће танком, који је у многим случајевима нешто мало неуједначен, кад се марка испитује по вредности, и садржи ситне делихе сламе (pailles), што је једна од карактеристика ових марака.

Зупчање је углавном чисто и добро оцртано, али се подекад налази на примерке, код којих је, напротив, рђавог облика. Квалитетни (прворазредни) примерци су изузетак, јер је папир, доста мек и крт, подложен лаком истањивању, кварењу зубаца на угловима, гужвању и, нарочито, пукотинама између зубаца. Што се тиче центрираности, она је неисправна; понекад зупци прелазе и преко цртежа марке. Зато је добро, из горњих разлога, не показивати претеране захтеве код ових вредности,

те иако је пожељно да се од њих имају добро центрирани примерци, паметно је исто тако да се човек заинтересује и за „нормалне марке” или простије речено, за оне које је могуће набавити, јер се код овог издања више или мање неправилна центрираност не може сматрати као недостатак, пошто је она, у неку руку, правило.

Марка бр. 1 (3 skilling banco) велика је реткост и као поништена, а врло велика реткост у непоништеном стању, са или без гуме. Примерци на писмима постоје само у врло ограниченом броју, исто као и парови или траке.

Жигови употребљавани за поништавање ове марке углавном су округли и са датумом, али исто тако постоје и квадратни и правоугаони жигови, као и линеарна поништавања без оквира, која се убрајају у најбоље.

Што се тиче особености код марке од 3 sk., штампаној у жутој уместо у

плавичасто-зеленој или жуто-зеленој боји, на чвршћем папиру, пронађен је до сада само један примерак, центриран доста добро и поништен правоугаоним жигом. Ова апсолутно јединствена реткост изгледа да држи рекорд до данас достигнуте цене за једну марку, јер је била набављена, пре отприлике две године, по цени од 15 милиона франц. франака тј. 2 милиона белгиских франака или 40.000 долара.

Марка бр. 2 (4 sk. плава), која је још недавно била доста честа, знатно се променила због потражње многобројних скандинавских специјалиста, који су, желећи реконструкцију штампарских плоча, ишли у потрагу за особеностима у штампању или боји, а исто тако и за жиговима, који се могу сакупити само помоћу не много скувих марака. Ова вредност је била штампана у плавој, светло-плавој, тамно-плавој боји (1857); бледо-плаво-сивој (1857), плаво-зеленој (1856) и ултрамаринској (1858). Ове три последње нијансе су најбоље; плаво-сива марка је добро позната филателистима и предмет је нарочитог котирања. — Наилази се на примерке марака с нагомиланим слојем боје, са непотпуним цртама, дебелим слојем у центру или деформисаним словима FUBA или PURA уместо FYRA. Упркос релативно ниске каталошке цене коју има ова марка, блокови су јако ретки, а парови или траке претстављају примерке од већег интереса.

Код марке бр. 3 (6 sk. сива) штампане у бледосивој, тамно-сивој и мрко-сивој боји — (ова последња нијанса је најређа) — има такође разноврсних особености у штампању, а без сумње то је вредност, која је у целом издању најчешће врло рђаво центрирана. Позната је и као незупчана, и у таком стању претставља врло велику реткост. Нормални (обични) примерци се убрајају међу најпривлачније у домену марака у непоништеном стању.

Марка бр. 4 (8 sk. жута или неранчасто жута) постоји и у лимунасто-жутој боји (1856), а друга два тона долазе доцније, у 1857 г. Овде се ради о вредности, која је најчешћа после плаве марке од 4 sk., о којој смо напред говорили. Ово је марка од стварног интереса, али њу је лакше наћи добро центрирану због већег тиража.

Марка бр. 5 (24 sk. црвена, светло-црвена, тамно-црвена) је вредност која по реткости долази у ред одмах после зелене марке од 3 sk. banco. Лепи примерци достижу увек високе цене на свим европским и прекоморским тржиштима, а марке на писмима су врло ретке, нарочито кад се ради о примерцима живе нијансе боје, који се ретко налазе

и који се, посебно, убрајају у оне, који се највише цене.

Прво издање Шведске марке било је прештампавано више пута: 1868, 1872 и 1885 године. Зна се и за пробне отиске зване „грофа Sparresa“, зупчане 14 са 13¹/₂, а који имају карактеристичне особине, на основу којих се могу идентификовати 25 типова.

Свакако било би још много чега, што би се могло рећи о овим маркама првог шведског издања, али због ограниченог простора хтели смо само да скренемо пажњу на њих и да истакнемо интерес који оне изазивају.

Многа дела су писана о шведским маркама, — нарочито значајне студије Olsona и Sirandela, — а и „Balasse Magazine“ објавио је у више својих бројева радове о маркама Скандинавије рељефно истичући њихове квалитете.

НОРВЕШКА

Прво издање Норвешке састоји се само од једне једине незупчане марке од 4 sk. плаве боје, с мотивом грба „лава“, која претставља класичну вредност и чија је популарност увек била запажена, што објашњава лакоћу и брзину промета добрих примерака, као и цене које достижу примерци доброг квалитета, а који се продају неколико пута скупље од каталошких цена. Што се тиче непоништених марака, може се тврдити да има мало филателистичких ветерана, који су врло много радили с маркама, а који се могу похвалити да су имали у рукама један беспрекоран примерак.

Марка бр. 1 Норвешке обилује безбројним особеностима у штампању, које су, типичне или случајне, врло привлачне, а најпознатија, најређа и најтипичнија од њих је она која се назива „двострука шапа“. До пре неколико година француски каталог то није помињао и тек доцније Т. Шампион, који је врло добро познавао ову особеност, али није хтео да сувише оптерећује свој каталог, — увео ју је у своје дело и каталогизирао је.

Ова ретка особеност може лако да се идентификује чак и кад жиг покрива задњу ногу лава, где лежи интерес за ову марку. „Двострука шапа“ је за-

иста увек праћена другом једном особеношћу, која се налази на пресеку круне и грба, изнад и десно од овога. Једна лака, али врло видљива пукотина ствара на овом месту као једну малу белу перлу између доњег венца круне и горњег дела грба.

Иако је прва норвешка марка била употребљавана само за једно релативно кратко време, она пружа специјалистима доста бројне жигове, од којих су неки врло ретки, као например, жиг (иницијали Lors Schonninga, управника поште) или, примера ради, марка поништена називом брода „Јупитер“, која је недавно продата у Паризу за више десетина хиљада франака. Приватни бродови, као „Cristiania“, „Prinz Carl“, „Framnes“ и неколико других имали су своје специјалне жигове.

Најчешћи жигови су састављени од 11 или 12 паралелних црта (до јануара 1856) или су то округли жигови с датумом и именом места (Cristiania, Bergen, Aalesund, Bodo, Trondhjem итд.), али је познат и жиг са седам црта који је врло редак. Затим су, почев од јула 1856 почели да се употребљавају жигови, који су се састојали од три концентрична круга око броја поште. Ови жигови су многобројни.

За жигове је најчешће употребљавана црна боја, а жигови плави, зелени, љубичасти и сасвим изузетно, црвени, имају знатно већу вредност.

Датум првог дана издавања је 1 јануар 1855 г.

Важно је утврдити — због потражње за извесним рукописним поништавањима — да до 1875 г. такса за франкирање маркама налепљеним на писмо није била обавезна.

Најзад, ако су извесна рукописна поништавања — црте пером у облику крста, решетки, спирала, црта или кругова више или мање вешто нацртаних — доста обична и, према томе, нису много занимљива, с изузетком оних која се налазе на маркама на писмима, има других која изазивају најживљи интерес: имена градова и датум, број поште написан између паралелних црта и, уопште, свако рукописно поништавање с намером подражавања нормалног житосања. Зна се такође за примерке с пуним именима неких управника пошта.

Блок четварац марке бр. 1 је првокласна реткост, чак и у другоразредном стању, с узаним рубовима или с јаким жигом. Вредност оваквих блокова је доста висока због све веће потражње на међународном тржишту.

Новотисци ове марке не постоје.

ПОШТАНСКЕ МАРКЕ ИЗДАТЕ ПОВОДОМ РАЗНИХ ФИЛАТЕЛИСТИЧКИХ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

СКРАЋЕНИЦЕ употребљене у овом списку: Ф. ИЗЛ. (филателистичка изложба), Ф. КГР. (конгрес филателиста), Д. М. (дан марке), 100 г., 50 г. итд (стогодишњица итд.), м. (марка), бл. (блок).

АБИСИНИЈА

1947 — 5 м. од 10—70 ц. за 50 годишњицу абисинске поштанске марке (разне слике).

АЛЖИР

1930 — 1 м. од 10 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Алжиру.

1936/7 26 разних вредности с различитим сликама; за 10 Г. увођење нарочитих марака за Алжир.

1945 — 1 м. од 2+3 Ф. за Д. М. (Луј XI)

1946 — 1 м. од 3+2 Ф. за Д. М. (Варан)

1947 — 1 м. од 4.50+5.50 Ф. за Д. М. (Лувоа)

1948 — 1 м. од 6+4 Ф. за Д. М. (Араго)

1949 — 1 м. од 15+5 Ф. за Д. М. (Шоазељ)

1949 — 1 м. од 15+20 Ф. за 25 Г. поштанске марке Алжира

1950 — 1 м. од 12+3 Ф. за Д. М. (писмоноша)

1951 — 1 м. од 12+3 Ф. за Д. М. (пошт. вагон)

1952 — 1 м. од 12+3 Ф. за Д. М. (дилижанс)

1953 — 1 м. од 12+3 Ф. за Д. М. (Д'Аржансон)

1954 — 1 м. од 12+3 Ф. за Д. М. (Лавалет)

1955 — 1 м. од 12+3 Ф. за Д. М. (пуштање балона).

АНГОЛА

- 1950 — 3 м. од 30 ц., 1 и 4 а. и 1 бл. од ове 3 м. за Ф. ИЗЛ. у Луанди.
1953 — 1 м. од 50 ц. за 100 Г. прве португалске м. (прва пошт. м. и грб).

АРГЕНТИНА

- 1935 — 1 м. од 10 ц. и 1 бл. са 4 оваке марке, за Ф. ИЗЛ. у Буенос-Аиресу (Сан-Мартин).
1939 — 1 бл. са 4 марке издат за Ф. Изл. у Буенос-Аиресу.
1939 — 1 четворни бл. са 4 марке издате за Ф. ИЗЛ. у Буенос-Аиресу.
1940 — 1 бл. од 5 м. за Ф. ИЗЛ. у Кордоби поводом 100 Г. прве пошт. марке.
1950 — 1 м. од 10+10ц. за међународну Ф. ИЗЛ. у Буенос-Аиресу (цртач марке).
1950 — 5 м. од 45+45 ц. (гравер), 70+70 ц (израда пробних отисака), 1+1 П. (штампар), 2.50+2.50 П. (прималац писма) и 5+5 П. (Сан-Мартин), за међународну Ф. ИЗЛ. у Буенос-Аиресу.
1950 — 1 бл. са 3 м. од 10+10, 45+45 и 70+70 ц. с истим сликама и за исту изложбу.

АУСТРАЛИЈА

- 1928 — 1 м. од 3 п и 1 бл. од 4 оваке марке за Ф. ИЗЛ. у Мелбурну (птица).
1929 — 1 службена м. од 3 п. (претходна м. перфорирана са О. S.).
1950 — 2 м. од 2¹/₂ п. за 100 Г. прве марке Аустралије (прва м. Аустралије).
1953 — 1 м. од 3 п. за 010 Г прве марке Тасманије.
1954 — 1 м. од 3¹/₂ п. за 100 Г. прве марке Аустралије.

АУСТРИЈА

- 1933 — 1 м. од 50 гр. разликују се само по папиру; за Ф. ИЗЛ. у Бечу (поштанска кола).
1933 — 1 бл. од 4 претходне марке, за исту изложбу (WIPA).
1949 — 1 м. од 60+15 гр. за Д. М. (марка под лупом).
1950 — 1 м. од 1 Ш. за 100 Г. пошт. марке Аустрије (прва аустр. марка).
1950 — 1 м. од 60+15 гр. за Д. М. (филателист).
1952 — 1 м. од 1.50 Ш. + 35 гр. за Д. М. (Амор с писмом).
1953 — 1 м. од 1 Ш. + 25 гр. за Д. М. (албум и глоб).
1954 — 1 м. од 1 Ш. + 25 гр. за Д. М. (шалупа из XVII века).

АФРИКА ЗАП. ФРАНЦ.

- 1945 — 1 м. од 2+3 Ф. за Д. М. (Луј XI — франц марка с претиском АОФ).

АФРИКА ЈУЖНА

- 1936 — 2 бл. по 6 м. од ¹/₂ и од 1 п. за Ф. ИЗЛ. у Јоханесбургу (по 3 м. са SOUTH AFRICA и са SUID-AFRICA).
1952 — 2 м. од 1 п. и од 2 п. за Ф. ИЗЛ. (о 300 А. основања Капа).
1953 — 2 м. од 1 и од 4 д. за 100 Г. прве марке Рта Добре Наде троугласте марке из 1853 г.).

БАРБАДОС

- 1952 — 4 м. од 3, 4, 12 и 24 ц. за 100 Г. прве марке Барбадоса (прва марка Барбадоса и краљ Ђорђе VI).

БЕЛГИЈА

- 1921 — 1 м. од 50 ц. за међународну Ф. ИЗЛ. у Брислу (Краљ Алберт).
1924 — 1 м. од 5 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Брислу (краљ Алберт).
1925 — 13 м. разних вредности за 75 Г. пошт. м. Белгије (краљ. Леополд I и краљ Алберт).
1930 — 1 м. од 4 Ф. и 1 бл. од 1 м. од 4 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Анверсу (грб града Анверса).
1931 — 1 м. од 2.45 Ф. + 55 ц. и 1 бл. са 1 м. од 2.45 Ф. + 55 ц. за Ф. ИЗЛ. у Брислу (престолонаследник Леополд).
1934 — 4 м. од 75+25 ц. (у две боје) и од 1 Ф. + 25 ц. (у две боје за Ф. ИЗЛ. у корист ратних инвалида (Леополд III).
1935 — 1 м. од 5+5 Ф. и 1 бл. са 1 м. за Ф. ИЗЛ. у Брислу (Франц фод Таксис).

- 1936 — 1 м. и 1 бл. од 1 м. од 70+30 ц. за Ф. ИЗЛ. у Боргенхуту (грб града Боргенхута).
- 1936 — 1 м. и бл. са 1 м. од 2.45 Ф. + 55 ц. за народну омладину Ф. ИЗЛ. у Шарлроа (тамошњи општински дом).
- 1937 — 1 м. од 2.45 2.55 Ф. за Д. М. (престолонаследник Балдвин).
- 1945 — 2 м. од 1+9 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Анверсу (различите слике).
- 1946 — 1 м. од 5+45 Ф. за Г.И.Р. и друге филател. организације (Балдвин Цариградски).
- 1949 — 4 м. од 90 ц., 1.75, 3 и 4 Ф. за 100 Г. поштанске м. Белгије прва марка Белгије са сликом краља Леополда I).
- 1949 — 1 м. за вазд. пошту од 50 Ф. за 100 Г. пошт. марке Белгије (весник на коњу).

БЕРМУДА

- 1949 — 3 м. од 2¹/₂, 3 и 5 д. за 100 Г. прве марке бермудске (слика прве марке и краља у Медаљону).

БОЛИВИЈА

- 1942 — 7 м. од 5, 10, 20, 40, 90 ц., 1 и 10 Е., за прву школску Ф. Изл. (прва марка Бразилије и једна авионска марка)

БРАЗИЛИЈА

- 1934 — 4 м. од 200 100, 300 100, 700 100 и 1000 100 р. за Ф. ИЗЛ. у Рио-Жанеиру (једна од првих бразилиских марака са бројком).
- 1938 — 1 бл. од 1 м. од 400 п. за међународну Ф. ИЗЛ. у Рио де Жанеиру (Роланд Хил).
- 1943 — 3 м. од 30, 60 и 90 ц. и 1 бл. са ове 3 м., за 100 Г. прве марке Бразилије (прва марка Бразилије).
- 1943 — 3 м. за вазд. пошту од 1, 2 и 5 Цр. и 1 бл. са све те 3 м. за 100 Г. прве марке Бразилије (бројке).
- 1952 — 1 м. од 60 ц. за Д. Д. и за Ф. ИЗЛ. у С Паулу (емисари).
- 1953 — 1 м. од 1.20 Цр. за Д. М. и Ф. ИЗЛ. (изложбена зграда).

БУГАРСКА

- 1932 — 3 м. за вазд. пошту од 18, 24 и 28 Л. за Ф. ИЗЛ. у Штрасбургу манастир Рило).
- 1940 — 2 м. од 10 и 20 Л. за 100 Г. прве пошт. марке у свету, (прва бугарска марка).
- 1946 — 1 м. од 20 Л. за Д. М. и Ф. КГР. (бугарски грб).
- 1947 — 1 м. од 70+30 Л. за Ф. КГР. у Трнову.
- 1948 — 1 м. од 50 Л. за Д. М. и Ф. КГР. у Софији (авион над Балдвиновом кулом).
- 1949 — 1 м. за вазд. пошту од 50 Л. за Ф. КГР. у Плевни (маузолеј у Плевни).

БУРМА

- 1940 — 1 м. од 1 а. на 2 а. 6 д. за 100 Г. пошт. марке (израђена од марке из 1938 године с претиском).

ВАТИКАН

- 1952 — 1 м. од 50 Л. и 1 бл. са 4 такве за 100 Г. прве марке Црквене Државе (пошт. кола из 1852 године).

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

- 1940 — 6 м. од 1¹/₂, 1, 1¹/₂, 2, 2¹/₂ и 3 д. за 100 Г. пошт. марке (краљица Викторија са прве марке и краљ Ђорџе VI).

ВЕНЕЦУЕЛА

- 1939 — 1 м. од 10 ц. за 80 Г. прве пошт. марке Венецуеле (генерал Paz Castilla)

ГВАТЕМАЛА

- 1937 — 8 м. од 1+1, 2+1, 3+1, 4+1, 5+1, 6+1, 10+1 и 15+1 ц. за Ф. ИЗЛ. (ранија издања с претиском).

- 1937 — 1 м. од 1 ц. за Ф. ИЗЛ. у Гватемали (општ. зграда; м. из 1927 г. с претиском).
- 1938 — 6 м. за вазд. пошту од 1, 2, 3, 4, 5 и 10 ц. за прву Ф. ИЗЛ. Централне Америке у Гватемали (претседници република држава Централне Америке).
- 1938 — 6 м. за вазд. пошту од 1, 2, 3, 4, 5 и 10 ц. издата истим поводом (заставе република).
- 1938 — 1 м. од 1 ц. за Ф. ИЗЛ. (пошт. зграда; м. из 1927 г. с претиском).
- 1938 — 1 бл. са 6 марака са заставама.
- 1938 — 1 бл. са 6 марака са заставама (с претиском службених марака).
- 1939 — 6 м. службених (са сликама претседника; с претиском).
- 1939 — 6 м. службених (са сликама застава; с претиском).
- 1946 — 1 м. од 1 ц. за 100 Г. пошт. марке (део споменика С. П. С. у Берну).
- 1946 — 2 м. за вазд. пошту од 5 и 15 ц. за 100 Г. пошт. марке (Р. Хил).

ГВИНЕЈА ПОРТ.

- 1935 — 1 м. од 50 ц. за 100 Г. прве португалске марке (прва португалска марка и грб).

ГВИНЕЈА ШП.

- 1949 — 1 м. од 5 П. за вазд. пошту за Д. М. (искрцавање грофа Argeleja у Fernando Roo).
- 1950 — 1 м. за вазд. пошту од 5 П. за Д. М. (Manuel I.).
- 1951 — 3 м. од 5+5, 10+5 и 60+15 ц. за Д. М. (глава лава).
- 1952 — 3 м. од 5+5, 10+5 и 60+15 ц. за Д. М. (глава лава).
- 1953 — 4 м. од 5+5, 10+5, 15 и 60 ц. за Д. М. (слике инсеката).
- 1954 — 4 м. од 5+5 и 15 ц. (корњача) и 10+5 и 60 ц. (риба) за Д. М.

ДАНСКА

- 1926 — 3 м. од 10, 20 и 30 оре за 75 Г. данске пошт. марке (слике првих пошт. марака).
- 1927 — 1 м. од 10 оре за 50 Г. филател. клуба у Копенхагену (редовна м. с претиском).
- 1938 — 1 м. од 5 о. за Д. М. у Слагелсеу (редовна м. с претиском).
- 1951 — 2 м. од 15 и 25 о. за 100 Г. пошт. марке Данске (пошт. кола).

ДАНЦИГ

- 1929 — 3 м. од 10, 15 и 25 пф. за Међународну Ф. ИЗЛ. (Нептунова чесма).
- 1932 — 5 м. од 10+10, 15+15, 20+20, 25+25 и 30+30 пф. за Ф. ИЗЛ. вазд. поште (грађевине у Данцигу, с претиском).
- 1937 — 2 бл. с једном м. од 50 пф. за Ф. ИЗЛ. (Маријина црква у Данцигу).
- 1939 — 4 м. од 5, 10, 15 и 25 пф. за Д. М. (разне слике).

ДОМИНИКАНСКА РЕП.

- 1940 — 2 м. од 3 и 7 ц за 100 Г. пошт. марке (Р. Хил).

ЕГИПАТ

- 1946 — 4 м. од 1+1, 10+10, 17+17 и 22+22 мил. и 1 бл. од те 4 марке за 80 Г. пошт. марке Египта (прва марка Египта).

ЕКУАДОР

- 1936 — 6 м. од 2, 5, 10, 20, 50 ц. и 1 S. за Ф. ИЗЛ. у Квиту (облик марака троугласт; споменик херојима за независност).
- 1936 — 6 м. за редовну пошту издатих за Ф. ИЗЛ. у Квиту с претиском AEREA.
- 1936 — 6 м. за вазд. пошту од 70 ц. и 1 S. за Ф. ИЗЛ. у Квиту (орао и авион).

ЕСТОНИЈА

- 1928 — 1 м. од 10 Mk. за Ф. ИЗЛ. у Ревалу (ковач).
- 1940 — 4 м. од 3, 10, 15 и 30 с. за 100 Г. прве пошт. марке (голуб с писмом и авион).

ЗЕЛЕНИ РТ

1953 — 1 м. од 50 ц. за 100 Г. прве португалске марке (прва португалска марка и грб).

ИЗРАЕЛ

1952 — 2 м. за вазд. пошту од 100 и 120 п. за Ф. ИЗЛ. (разни мотиви).

1954 — 2 м. од 60 и 200 п. за Ф. ИЗЛ. (кола и ауто пред пошт. зградом).

ИНДИЈА

1954 — 4 м. од 1, 2, 4 и 14 а. за 100 Г. индиске марке (разна средства за пренос поште).

ИНДИЈА ПОРТ.

1952 — 2 м. од 10 п. и 5 т. за Ф. ИЗЛ. (у триптику).

1953 — 1 м. од 50 ц. за 100 Г. португалске марке (прва португалска марка и грбови).

ИНДОНЕЗИЈА

1922 — 4 м. од 10, 15, 25 и 40 ч. за IX италијански Ф. КГР. у Трсту (В. Емануел).

1951 — 2 м. од 20 и 55 Л. за 100 Г. тосканске пошт. марке (прве марке Тоскане од 1 и 6 гр.).

1951 — 3 м. од 10, 25 и 60 Л. за 100 Г. сардинске пошт. марке (прва марка Сардиније и грб).

1952 — 1 м. од 25 Л. за Међународну изложбу спортских м. у Риму (алегор. слика).

1952 — 2 м. од 25 и 60 Л. за 100 Г. пошт. м. Модене и Парме (њихове прве марке).

ИФНИ

1950 — 1 м. од 5 П. за вазд. пошту за Д. М. (Lope Sancho de Valenzuela).

1951 — 3 м. од 5+5, 10+10 и 60+15 ц. за Д. М. („феџек“).

1952 — 3 м. од 5+5, 10+5 и 60+15 ц. за Д. М. („cormoran huppé“).

1953 — 4 м. од 5+5, 10+5, 15 и 60 ц. за Д. М. (фауна)

1954 — 4 м. од 5+5, 10+10, 15 и 60 ц. за Д. М. (чекић-риба и морски рак).

ЈАПАН

1934 — 1 бл. од 4 м. од 9¹/₂, 16¹/₂, 18 и 33 с. за вазд. пошту за Ф. ИЗЛ. у Токију.

1948 — 1 бл. од 2 м. од 5 Y. у пару за Ф. ИЗЛ. у Осаки.

1948 — 1 бл. од 2 м. од 5 Y. у пару за Ф. ИЗЛ. у Нагоји.

1949 — 1 бл. од 2 м. од 2 Y. у пару за Ф. ИЗЛ. у Фукушими.

1954 — 1 бл. од 10 м. од 10 Y. за Недељу филателије.

ЈУГОСЛАВИЈА

1937 — 1 бл. од 4 м. од 1, 1.50, 2 и 4 Д. за ЗЕФИБ Ф. ИЗЛ. у Београду (жене у народним ношњама).

1941 — 2 м. од 1.50+1.50 и 4+3 Д. за Ф. ИЗЛ. у Загребу (каменита врата и стара катедрала у Загребу).

1941 — 2 м. претходне марке у промењеним бојама.

1948 — 4 м. од 3, 5, 10 и 12 Д. и 1 м. за вазд. пошту од 15 Д. (Кошир).

1951 — 1 м. од 6 Д. и 1 бл. од 100 Д. за Ф. ИЗЛ. у Загребу (марка са сликом моста у Мостару, блок са сликом Београда).

1952 — 1 м. од 15 Д. за Ф. ИЗЛ. у Београду (Београд у XVI веку).

1954 — 1 м. од 15 Д. за Ф. ИЗЛ. у Љубљани (Љубљански град).

КАНАДА

1951 — 4 м. од 4, 5, 7 и 15 ц. за 100 Г. прве марке Канаде (разна превозна средства поште, раније и данас и (на 15 ц.) прва марка Канаде).

КИНА

1943 — 1 бл. од 6 м. за Ф. ИЗЛ. у Шангају (један ранији бл. с претиском).

1948 — 2 м. по 5000 Д. за Ф. ИЗЛ. у Шангају и Нанкингу.

КОЛУМБИЈА

1953 — 2 м. од 5 ц. на 15 П. и 15 ц. на 10 П. за Ф. ИЗЛ. у Боготи (таксене марке с пригодним претиском).

КОСТАРИКА

1932 — 4 м. од 3, 5, 10 и 20 ц. за Ф. ИЗЛ. у Костарики.

1937 — 4 м. од 2, 3, 5 и 10 ц. и 1 бл. од свих тих марака за Ф. ИЗЛ.

КУБА

1940 — 1 м. за вазд. пошту од 10 ц. и 1 бл. од 4 такве марке за 100 Г. пошт. марке (карта Кубе, Р. Хил и три кубанске марке).

1944 — 1 м. од 3 ц. за 100 Г. прве марке у Америци.

1955 — 4 м. 2, 4, 10 и 15 ц. за редовну и 4 м. од 8, 12, 24 и 30 ц. за вазд. пошту за 100 Г. кубанске марке (са разним сликама и са репродукцијом умањене прве марке).

ЛИБЕРИЈА

1941 — 3 м. од 3, 5 и 10 ц. за 100 Г. пошт. марке (израђена од франко марака из 1940 г. с претиском).

1941 — 3 м. од 3, 5 и 10 ц. за 100 Г. пошт. марке (израђене од марака за вазд. пошту с претиском).

1947 — 1 м. од 5 ц. и 3 м. за вазд. пошту од 12, 25 и 50 ц. за 100 Г прве марке САД и 87 Г. прве марке Либерије (прва м. Либерије).

ЛИХТЕНШТАЈН

1934 — 1 м. и 1 бл. од 5 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Вадузу (грб Лихтенштајна).

1936 — 1 бл. са 4 м. од 20 и 30 рп. (по 2 ком.) за Ф. ИЗЛ. у Вадузу (општински дом у Вадузу и Алпи).

1938 — 1 бл. са 4 м. од 50 рп. за Ф. ИЗЛ. у Вадузу (Ј. Рајнбергер).

1946 — 1 бл. са 2 м. од 10 рп. за Ф. ИЗЛ. у Вадузу (пошт. кола).

1949 — 1 бл. са 3 м. од 10, 20 и 40 рп. за Ф. ИЗЛ. у Вадузу (слика из лихтенштајнске галерије).

ЛУКСЕМБУРГ

1922 — 2 м. од 25 и 30 ц. за Ф. ИЗЛ. у Луксембургу (Шарлота).

1927 — 5 м. од 25, 50, 75 ц., 1 и 1½ Ф. за Ф. ИЗЛ. у Луксембургу (Шарлота и Феликс).

1935 — 1 м. од 2 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Ешу (Клерово).

1936 — 6 м. од 10, 35, 70 ц., 1, 1.25 и 1.75 Ф. за Ф. КГР. у Луксембургу (општински дом у Луксембургу).

1937 — 1 бл. са 2 м. од 2 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Диделингену (Топионица у Ешу).

1946 — 1 бл. од 1 м. од 50 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Диделингену (стара ваљаоница гвожђа у Диделингену).

1952 — 1 бл. од 2 м. до 2 и 4 Ф. за 100 Г. пошт. марке Луксембурга (према сликама првих марака).

1952 — 5 м. за вазд. пошту од 80 ц., 2.50, 4, 8 и 10 Ф. за 100 Г. пошт. марке Луксембург (комбинација прве марке и слике велике војвоткиње).

МАЂАРСКА

1934 — 1 бл. с 1 м. од 20 Ф. за Ф. ИЗЛ. (Фр. Лист).

1938 — 1 бл. с 1 м. од 20 Ф. за Ф. ИЗЛ. (краљ Стеван).

1946 — 4 м. од 500+500 е. П., 1+1 М. П., 1.50+1.50 М. П. и 2+2 М. П. за 75 Г. мађарске пошт. марке (лав са мађарским грбом).

1947 — 1 м. од 30 Ф. и 1 бл. са 4 такве марке за Д. М. (пошт. кола из 16 века).

1948 — 1 м. од 30 Ф. и 1 бл. за Д. М. (голуб с писмом и глоб).

1949 — 1 м. за вазд. пошту од 50 ф. и 1 бл. од 4 такве марке за Д. М. (разносач писма и саобраћајна средства).

1950 — 1 м. за вазд. пошту од 1.60 Ф. и 1 бл. од 1 м. од 2 Ф за Д. М. (Ј. Бем).

1951 — 3 м. од 60 Ф., 1+1 Ф. и 2+2 Ф., 1 бл. с 1 м. од 60 Ф., 1 бл. с 1 м. од 1+1 Ф. и 1 бл. од 2+2 Ф., за 80 Г. мађарске поштанске марке (прва мађарска марка).

1952 — 2 м. за вазд. пошту од 1+1 Ф. и 2+2 Ф. за Д. М. (омладина и филателија).

- 1952 — 1 бл. са 1 м. од 60 Ф. за Ф. ИЗЛ. у Будимпешти (марка с претиском).
 1953 — 2 м. од 1+1 Ф. и 2+2 Ф. за Д. М. (разносачица писама).
 1953 — 18 портомарака од 4 Ф. до 2 Ф. за 50 Г. мађарских портемарака (бројке с пригодним натписом у оквиру).
 1954 — 1 бл. за вазд. пошту од 1 Ф. за Д. М. (М. Јокаји).

МАКАО

- 1953 — 1 м. од 50 ц. за 100 Г. прве португалске марке (прва португалска м. и грб).

МАРОКО БРИТ.

- 1940 — 4 м. од 5 ц. на $1\frac{1}{2}$ д., 10 ц. на 1 д., 15 ц. на $1\frac{1}{2}$ д. и 25 ц. на $2\frac{1}{2}$ д. за 100 Г. пошт. марке (марке Вел. Британије с претиском Marocco Agencies).

МАРОКО ФРАНЦ.

- 1947 — 1 м. од 4.50+5.50 Ф. за Д. М. (газела; с претиском).
 1948 — 1 м. од 6+4 Ф. за Д. М. (с претиском).
 1949 — 1 м. од 10+5 Ф. за Д. М. (весник на коњу).
 1950 — 1 м. од 15+10 Ф. за вазд. пошту за Д. М. (карта Марока и пута Каза-
 бланка — Дакар).
 1952 — 1 м. од 15+15 Ф. за вазд. пошту за Д. М. и за 30 Г. прве марке за вазд.
 пошту.
 1953 — 1 м. од 15 Ф. за Д. М. (курир на коњу и улични писар).
 1954 — 1 м. од 15 Ф. за Д. М. (сеоска аутомобилска пошт. станица).
 1955 — 1 м. од 15 Ф. за Д. М. (пошта у Мазагану).

МАРОКО ШП.

- 1953 — 9 м. од 35, 50, 90 ц., 1, 1.25, 2, 2.50, 4.50 и 10 П. и 1 м. за хитну пошту од 25 ц. за 25 Г. пошт. марке Шпанског Марока (разни мотиви).

МАУРИЦИУС

- 1948 — 4 м. од 5, 12, 20 ц. и 1 Р. за 100 Г. пошт. марке Маурицијуса (прва марка Маурицијуса и краљ у медаљону).

МЕКСИКО

- 1939 — 1 м. од 10 ц. и 3 м. за вазд. пошту од 20, 40 ц. и 1 П. за Ф. КГР. у Тулзи.
 1940 — 5 м. од 5, 10, 20 ц., 1 и 5 П. и 5 м. за вазд. пошту од 5, 10, 20 ц., 1 и 5 П. за 100 Г. пошт. марке (са сликом прве марке Вел. Британије).
 1947 — 2 м. од 10 и 15 ц. и 3 м. за вазд. пошту од 25, 30 ц. и 1 П. за Ф. ИЗЛ. у Њујорку (слике марака).

МОЗАМБИК

- 1935 — 2 м. од 1 и 3 Е. за Ф. ИЗЛ. у Лоренцо-Маркезу (разне марке Мозамбика).
 1953 — 1 м. од 50 ц. за 100 Г. прве португалске марке (прва португалска марка и грб).
 1954 — 2 м. од 1.50 и 3.50 и 3.50 Е. за Ф. ИЗЛ. у Манили.
 (Наставиће се)

KROZ FILATELISTIČKI SVET

NOVOSTI IZ GRČKE

Seriја maraka „za Kipar“, od koje su neke vrednosti već ranije bile iscrpljene, definitivno je povučena iz prodaje 31 marta.

Sadašnja seriја redovnog izdanja maraka sa slikama antičke umetnosti podvrgnuće se promenama: dobiće nove boje

i promenjene vrednosti u novoj valuti. Vrednost od 200 D. postaće 0.20 D., od 300 — 0.30 D., od 500 — 0.50 D., od 100 — 1 D., od 2000 — 2 D. n od 4000 — 4 D. Pored toga biće izdate i nove vrednosti od 3 i od 3.50 D. Marka od 0.50 D. izlazi odmah, a ostalih 7 vrednosti predviđene su za mesec juli.

Jedna marka biće izdata za spomen 50 godišnjice međunarodnog rotarijanstva. Dve spomen marke za III svetski kongres pitagorejskih organizacija predviđene su za početak 1956 godine tj. sa zadocnjenjem od nekoliko meseci. Na markama će biti slika jednog novčića sa Pitagorinom slikom i karta ostrva Samosa, Pitagorine domovine.

PROGRAM PRIGODNIH IZDANJA U ITALIJI

Za 1955 godinu predviđaju se izdanja prigodnih maraka:

- 1) Za 500 godišnjicu smrti slikara Fra Andelika (1387—1455): 10 i 25 L.
- 2) Za stogodišnjicu rođenja biologa Žan-a Baptista Grasijsa (1855-1925): 25 L.
- 3) Za IV svetski kongres za petrolej u Rimu: 25 i 60 L.
- 4) Za godišnjicu uspona na planinu K 2 u Pakistanu Desijeve ekspedicije izići će u avgustu: 25 i 60 L.
- 5) Za Međunarodne medicinske dane u Veroni u septembru: 25 L.
- 6) Za stogodišnjicu smrti filozofa A. Rosminija (1797-1855): 25 L.
- 7) Propagandno izdanje za VII olimpijske zimske igre u Cortna d'Ampezzo od 26 januara do 5 februara 1956: 25 i 60 L.
- 8) Za stogodišnjicu rođenja pesnika Đovanija Paskoli.
- i 9) Za uspomenu na socijalistu Matteotnia: 25 L.

NOVOST IZ TUNISA

Prvi put za „Dan mira” biće izdata jedna marka s motivom iz Afrike, a ne kao do sada, izrađivana od francuskih maraka (s pretiskom ili u promenjenoj boji).

NOVA IZDANJA MARAKA U BUGARSKOJ

Za 1955 godinu predviđaju se nova izdanja:

5. VIII jedna marka od 44 st., o 60 godišnjici smrti Engelsa.
6. VIII jedna marka od 44 st. za V svetski omladinski festival.
6. IX. jedna serija maraka od 4 vrednosti: 4, 16, 44 i 88 st. za međunarodni sajam u Plovdivu.
14. X. serija od 6 maraka 2, 4, 16, 44, 88 st. i 2 L. u znak bugarsko-sovjetskog prijateljstva.

Sem toga biće izdato 6 spomen maraka za Kongres boraca za mir sa slikama Montesija, Andersena, Servantesa, Šilera, Mickijevića i Vitmana.

IZDANJA FRANCUSKIH MARAKA U 1954 GODINI

Francuska poštanska uprava izdala je u 1954 godini 48 maraka u nominalnoj vrednosti od 2533 Fr. i sa doplatkom od 51 Fr. za Crveni krst.

75 GODIŠNJICA BEČKOG FILATELISTIČKOG KLUBA „VINDOBONA”

Austriski filatelistički klub „Vindobona” proslavio je 25 aprila svoju 75 godišnjicu. Ovaj klub spada u najstarija filatelistička udruženja Evrope. Prvo mu je ime bilo Wiener Philatelisten-Klub, ali se tokom godina fuzionisalo s raznim mladim društvima i od 1902 godine nosi naziv Oesterreichischen Philatelisten-Klub Vindobona.

Veliki je značaj ovog kluba u svetskoj filateliji. Još 1881 godine privukao je na sebe pažnju svojom uspelom izložbom maraka. Godine 1890, povodom 40 godišnjice austriske poštanske marke, bila je priređena prva međunarodna filatelistička izložba. Za njom je došla, 1911 godine, opet jedna internacionalna izložba i, najzad, 1933 godine velika svetska izložba „WIPA”. Vodeću ulogu u priređivanju tih izložaba imao je klub Vindobona.

Ovaj klub ima čuvenu veliku biblioteku, koja je još pre Drugog svetskog rata imala preko 10.000 katalogskih brojeva, ali su joj bombardovanjem nanesene teške štete. Ipak je ona i danas od velike koristi članovima austriskih filatelističkih društava.

Vindobona je u svoje članove brojala najviđanije filateliste: Ferarija, A. Moškau, Gvazevalda, Lindenberga, Kalkhofa, Sturanjija, A. Kumpf Mikulija, ing. E. Milera, a i šefovi čuvenih filatelističkih trgovina: Fridl, Borek, Kozak i dr. bili su njeni saradnici i članovi.

Ovaj klub ima oko 1400 članova, od kojih su mnogi postali slavni sakupljači, istraživači i stručni filatelistički pisci.

PRODAJA JEDNE JEDINSTVENE ZBIRKE MARAKA

Kako javlja strana filatelistička štampa („Stamps”, „La rivista filatelica d'Italia”), posle smrti velikog sabirača maraka Alfreda Caspary, pojaviće se na filatelističkom tržištu njegova zbirka maraka, koja je poznata kao najveća postojeća zbirka, čija se vrednost ceni na milione dolara. Samo za deo zbirke starih nemačkih država procenjena je vrednost na pola miliona dolara. Posle Ferarijeve zbirke ovo je najbogatija i najznačajnija zbirka, koja će se pojaviti na tržištu.

ROTARIJANSKE MARKE

Prvi rotarijanski klub u svetu osnovan je u Čikagu 23 februara 1905 godine. Osnovao ga je P. P. Harris. Ove godine navršilo se 50 godina postojanja rotarijanskih klubova kojih ima po celom svetu, po svim kontinentima. Za proslavu svoje 50 godišnjice i ovekovečenje u filateliji uspeli su rotarijanci da potstaknu mnoge poštanske uprave da tim povodom izdadu prigodne marke. Za mnoge države tek su najavljene pripreme za izdanja tih maraka.

ka, a do sada su ih izdale ove poštanske uprave: Alžir (1), Australija (1), Belgija (3), Brazilija (1), Dominikanska rep. (2), Egipat (2), Južna Koreja (3), Kuba (2), Liban (2), Maroko Fr. (1), Monako (1), Panama (3), S. A. D. (1), Sarska oblast (1), Sirija (4), Tunis (4), Filipini (3), Francuska (1) i Honduras (10).

Brojevi u zagradama znače broj izdatih maraka.

PRESTANAK VAŽNOSTI NEKIH MARAKA NEMAČKE DEMOKRATSKE REPUBLIKE

Objavljeno je da su 30 juna izgubile frankaturnu važnost ova izdanja Nemačke demokr. republike: 4 vrednosti iz serije „Programa nacionalne obnove“ (137—140), sernja „70 godišnjica smrti K. Marksa“ (161—170), 2 vrednosti za Lajpciški sajam (195, 196), 2 vrednosti čuvenih građevinara (197, 198), 1 vrednost za stogodišnjicu smrti L. Kranika (199), 1 vrednost za Crv. krst (200), 1 vrednost za Dan marke za 1953 godinu (201), 1 vrednost za 75 godišnjicu lajpciškog zoološkog vrta (202), 1 vrednost za 125 godišnjicu smrti F. Šuberta (206), 6 vrednosti nemačkih patriota (207—212), 1 vrednost za 225 godinu rođenja Lesinga (231), 1 vrednost za konferenciju četiri velike sile 1954 g. (232), 1 vrednost za Staljina (233), 2 vrednosti za vožnju Varšava—Berlin—Prag (234, 235) i 1 vrednost za 80 godišnjicu smrti F. Rojtera (238).

U zagradama su brojevi Cumštajnovog kataloga.

NAJVIŠE SLIKANA ŽENA FRANCUSKE

„S. B.-Z.“ piše: „Francuska poštanska marka od 25 Fr., koja je bila puštena u tečaj 28 marta ov. g., prikazuje devojkicu s rukavicama pred česmom na trgu Konkordije u Parizu za ukazivanje na kvalitet francuskog fabrikovanja rukavica. Graver te marke, P. Gardon, za izradu svoje gravure poslužio se svojom šesnaje-stogodišnjom ćerkom Marijom, koja na taj način ulazi u red najviše slikanih žena Francuske“.

IZ BELG. KONGA

Iz švajcarskog časopisa „S. B.-Z.“: „Poštanska uprava u Brislu čudila se za duže vreme, gde se devaju prazne vreće upotrebljavane za transport poštanskih pošiljaka za Kongo. Najzad je ipak rešena ova zagonetka! U jednom urođeničkom selu naišlo se na kćer tamošnjeg urođeničkog poglavice, koja je nosila na sebi, kao „poslednji krik mode“, poštansku vreću.“

FALSIFIKATI NEMAČKIH MARAKA

U dodatku Mihelovom katalogu br. 5 za mart 1955 javlja se da „u poslednje vreme jako pada u oči kako se često

Hindeburgova žalobna marka (Mih. br. 548—553) javljaju s falsifikovanim crtama okvirom, često kao „otkrića novih pronalazaka“, i to vrednosti, kojih u opšte nije ni bilo. Skreće se pažnja da nema nikakvih vrednosti sa crnim okvirom, koje nisu uvedene u kataloge.“

PISMO IZ IZRAELA

Naš saradnik Miroslav Rot iz Jerusalema piše nam:

Vaša vest o pretstojećim izdanjima u broju 2-3, koju ste preneli iz „Holyland Philatelist“, nije sasvim tačna.

Krajem aprila predao je ministar pošta predsedniku države na svečan način jedan album sa svima do sada izašlim izraelskim markama. Tom prilikom održao je ministar govor, u kome je, između ostalog, izjavio da će u ovoj godini izaći sledeće marke:

1) Serija tzv. dečijih maraka prilikom 20 godišnjice Alijat Hanoar (u međuvremenu već izašle, 10 maja).

2) Novogodišnje marke sa bibliskim muzičkim instrumentima.

3) Prilikom jubileja Magan David Aslom-a (Jevrejski crveni krst)

4) Marke za jubilej Tehničke škole visoke (Tehnion).

5) Poštanske karte sa raznim crtežima — slikama.

6) Nova redovna franko serija, koja će zameniti sadašnju seriju sa starim novcima. Serija će imati 12 vrednosti, a marke će imati simbole 12 jevrejskih plemena. (Od njih će ove godine verovatno izaći samo 6-8 vrednosti, a ostatak sledeće godine).

U drugoj vesti donosite podatke koje je H. Lederer saopštio D. Janićijeviću.

Haifanski klub zaista je imao od svoje izložbe prihod približno tako visok, kao što Lederer navodi i kupio je za sebe potrebne prostorije.

Jerusalimski klub imao je prihod od „svega“ oko 6.500 funti (oko 2 miliona dinara) i iznajmio za taj novac lepe prostorije za pet godina. To u Jerusalemu nije laka stvar, pošto su usled oskudice stanova otkupnine za prazne prostorije ogromne. Ali, netačna je vest da je taj prihod postignut prodajom „izložbenih maraka sa doplatkom“. Izgleda da se Lederer loše izrazio.

Izraelska poštanska uprava principijelno ne izdaje marke sa doplatkom, stojeći na ispravnom stanovištu, da filatelisti nisu zato tu, da pomažu, takoreć prisilno, neku priredbu.

Kod Haifanske izložbe dozvolila je poštanska uprava da se prodaja svake serije vezuje uz kupovinu jedne ulaznice za izložbu po ceni od 120 pruta. Pošto je pak poštanska uprava prodavala te marke u inostranstvo bez ulaznice od 120 pr., došlo je do nemilih nesuglasica.

Naravno, da je jerusalimski klub želeo na isti način doći do tako ogromnog prihoda, ali poštanska uprava nije to odobrila. Privatno su nam izjavili da poštanska uprava samo jedanput može napraviti takvu pogrešku. Jerusalimski klub došao je na sledeći način do svog prihoda:

Pošta je izdala zvanične koverte prvog dana, koje je prodavala po 150 pr. (a stoje samo 30 pr.). Za svoje troškove zadržala je pošta 20 pr., a klub je dobio 130 pr. po koverti. Prodato je preko 80.000 koverata. — Naravno, da je svaki za sebe mogao praviti koverte prvog dana na svojim privatnim povertama, sa istovetnim žigovima kao i na zvaničnim koverutama. Princip maraka bez doplatka je u celosti sačuvan!

NEMAČKI OMLADINCI TRAŽE I KOD NAS DRUGOVE ZA RAZMENU MARAKA

Georg Jahreis (Bund Deutscher Philatelisten) u nameri da pomogne omladinima razmenu maraka objavio je u časopisu „Austria-Philatelist“, a obratio se i nama da i mi objavimo ovaj njegov poziv omladinima:

„Naši omladinci su često razočarani, što poneka adresa nekog filateliste ne za-

dovolji njihova očekivanja. Mi pak, svesni svoje moralne odgovornosti prema omladini, trudimo se da joj prokrčimo siguran put preko naših veza i udruženja. Svaka adresa koja nam prispe, sprovodi se na nekog poznatog prijatelja, savesnog i ozbiljnog, koji je u stanju da dođe u kontakt sa zainteresovanim partnerom za razmenu u inostranstvu. Mi želimo da posredujemo u sporazumevanju između omladinaca svih naroda. Pri tome možemo i svoje znanje jezika proširiti, zemlje i ljude upoznati i uspostaviti lične prijateljske veze.

Ko od omladinaca (a posredovaće se i za adrese starijih skupljača) želi, neka, jednom reči, piše na adresu: Georg Jahreis, Stuttgart, Sillenbuch 28. To pismo biće predato jednom od omladinaca, koji će na njega odgovoriti i saopštiti svoje želje. Ko ima naročito interesa za marke sa specijalnim motivima ili za marke drugih stranih zemalja, neka to na isti način saopšti.

Neka nam mala skromna poštanska marka, kao posrednik i prijatelj, otvori srca i vrata celog sveta! Svaki omladinac neka bude uveren da nam je dobrodošao.

Savez Nemačkih filatelista potpomaže sakupljanje kod omladine”.

PRIGODNE MARKE ZA DUBROVAČKE LETNJE IGRE

Naše prve prigodne marke izdate u 1955 godini, prema emisionom programu za ovu godinu, bile su dve marke izdate za Dubrovačke letnje igre, koje se priređuju u Dubrovniku od 25. VI. do 15. IX. 1955. Te su marke puštene u tečaj 6 juna i biće u upotrebi za sve vreme trajanja festivala. Na njima su slike koje prikazuju scene pozorišnih prestava, koje su prošle godine bile izvođene na Dubrovačkim igrama. Za prvu marku od 15 dinara uzeta je scena iz drame dalmatinskog pisca Hanibala Lucića „Robinje“, a za drugu, od 30 dinara, scena iz Šekspirove komedije „San letnje noći“. Obe su izrađene prema fotografijama Toše Dapca iz Zagreba, u Zavodu za izradu novčanica u Beogradu u ofset štampi na kredastom papiru, u šalterskim tabacima po 50 komada, sa češljastim zupčanjem 12½. Boje maraka: one od 15 din. tamno-karminasta, a one od 30 din. plava. Oblik prve marke je vertikalni, a druge položeni pravougao-nik; veličina slika: na prvoj 26½×36 mm,

NOS TIMBRES-POSTE

Timbres-poste commémoratifs à l'occasion des Jeux d'été de Dubrovnik.

Nos premiers timbres-poste émis en 1955, selon le programme d'émission pour l'année courante, ont été deux timbres mis au cours à l'occasion des Jeux d'été de Dubrovnik, qui ont lieu à Dubrovnik du 25 juin jusqu'au 15 septembre 1955. Ces deux timbres ont été mis en circulation le 6 juin a. c. et seront en vente pendant toute la durée du Festival. Leur dessin représentent les scènes des pièces de théâtre qui ont été jouées durant le Festival de l'année passée. Pour le dessin du timbres-poste de 15.— din. il est pris la scène du drame „Robinja“ (Esclave) de l'écrivain dalmate Hanibal Lucić, et pour celui de 30.— din. la scène de la comédie de Shakespeare „Le Songe d'une Nuit d'été“. Ces timbres ont été exécutés, d'après les photographies de T. Dabac de Zagreb, dans l'Institut d'impression des billets de banque à Beograd, en offset, sur le papier crétaé, en feuilles de vente

a na drugoj 33×26 mm. Veličina izdanja: one od 15 din. 700.000, a one od 30 din. 300.000.

Na dan puštanja u tečaj ovih maraka, 6 juna, na pošti u Dubrovniku bio je u upotrebi prigodan žig, čiji opis i sliku donosimo u odeljku „Prigodni žigovi”. Sem ovog žiga biće u upotrebi na pošti Dubrovnik za sve vreme trajanja festivala specijalan žig s natpisom „Dubrovački festival”.

Filatelistički klub u Dubrovniku, u okviru ovog festivala, prirediće filatelističku izložbu (od 25. VI do 1. VIII). Na toj izložbi upotrebljavaće se, za vreme trajanja izložbe, naročiti prigodni žig. Osim toga, izdate su i specijalne koverta i maksimum karte s prigodnim crtežima.

Za vreme Dubrovačkih igara održaće se i VI kongres Međunarodnog pozorišnog instituta, pa je Gen. direkcija PTT i za tu priliku odobrila upotrebu specijalnog žiga s natpisom „ITI/DUBROVNIK”, koji će se upotrebljavati na poštanskoj ispostavi u kongresnim prostorijama.

NOVA MARKA ZA MEĐUNARODNU IZLOŽBU GRAFIKE U LJUBLJANI

Od 3. VII do 3. IX otvorena je u Ljubljani Prva međunarodna izložba grafike, na kojoj su izloženi radovi kako naših, tako i stranih grafičara (iz S. S. S. R., Poljske, Čehoslovačke, Bugarske, Mađarske, Rumunije, Indije, Kine, Japana, Francuske, Engleske, Švajcarske, Italije, Bel-

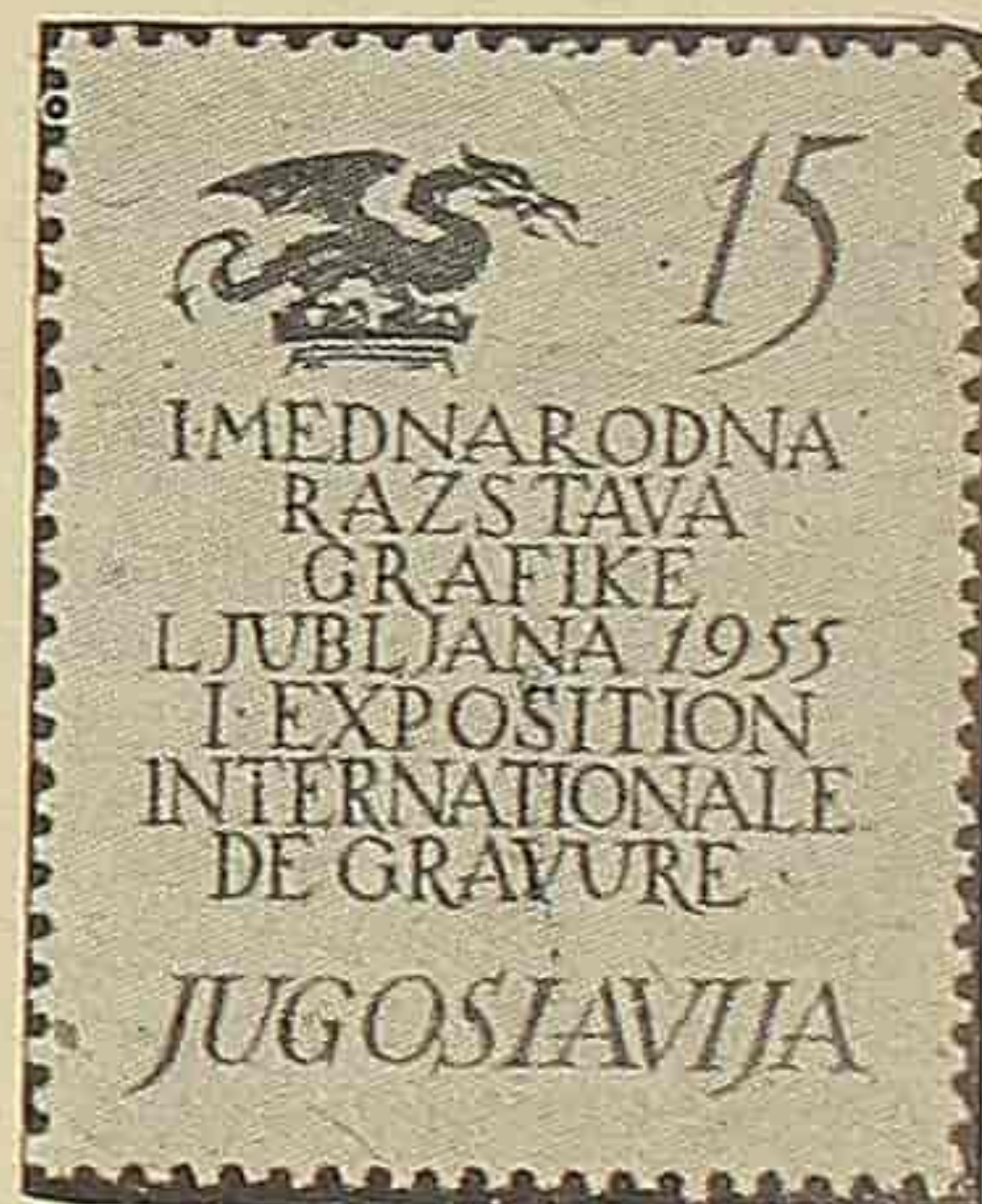
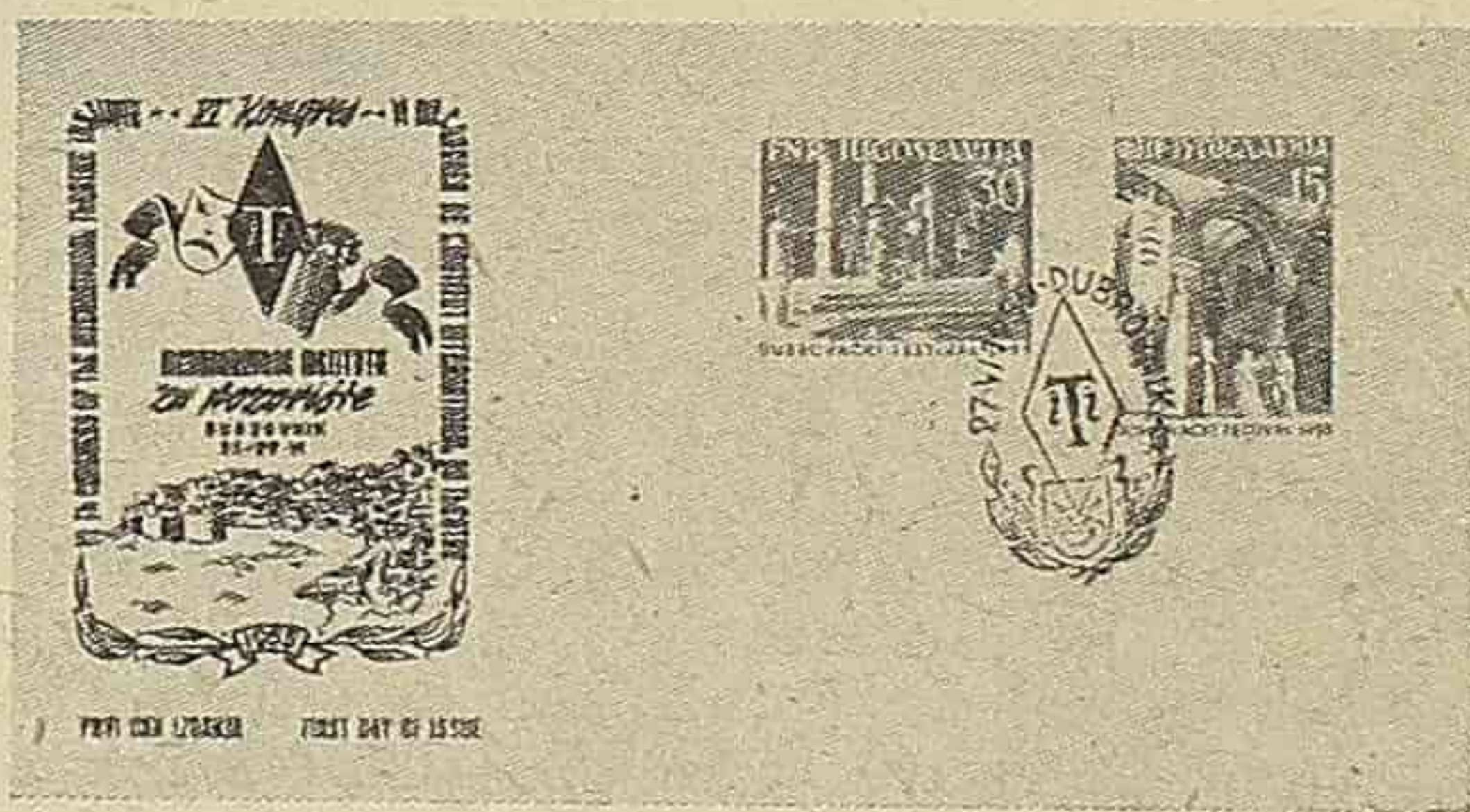
de 50 pièces, dentelure en peigne: 12¹/₂. Couleurs: de 15.— din. carmin foncé, de 30.— din. bleu. La forme du timbre de 15.— din. est un rectangle vertical et de l'autre horizontal. Format: du premier timbre: 26¹/₂×36 mm et du second: 33×26 mm. Tirage: du premier: 700.000.— et du second: 300.000.— exemplaires.

Le premier jour d'émission, le 6 juin a. c., au bureau de poste de Dubrovnik il a été en usage une oblitération spéciale dont la reproduction et la description se trouve dans le chapitre „Oblitérations spéciales”. En outre, au bureau de poste de Dubrovnik il sera en usage également une autre oblitération, durant le Festival, avec le texte suivant: „Dubrovački festival” (=Festival de Dubrovnik).

Le club philatélique de Dubrovnik va organiser, dans le cadre de ce Festival, une exposition philatélique (du 25. VI. au 1-er août). Durant cette exposition il sera en usage une oblitération spéciale. De même, seront mis en vente les entiers-postaux: enveloppes et cartes-maxima aux motifs commémoratifs.

Pendant la durée des Jeux de Dubrovnik il a lieu aussi le VIe Congrès de l'Institut international de Théâtre. Pour cette occasion, la Direction générale des PTT a autorisé l'usage d'une oblitération spéciale avec le texte suivant: „ITI / DUBROVNIK”, qui sera en usage au guichet de poste installé dans les salles de congrès.

Nouveau timbre-poste commémoratif à l'occasion de l'Exposition Internationale de Gravure à Ljubljana.

gije i iz zemalja Severne i Južne Amerike).

Povodom ove izložbe Generalna direkcija PTT (po rešenju Br. 4342 od 20. VI. 1955) izdala je jednu prigodnu marku, koja nije bila predviđena u ovogodišnjem emisionom programu. Idejni crtež za ovu marku izradio je Božidar Jakac, akad. slikar iz Ljubljane. Na marci je crtež jednog stilizovanog zmaja — amblem grada Ljubljane, u gornjem levom uglu marke,

Du 3 juillet au 3 septembre a. c. aura lieu à où ils seront exposés les ouvrages et les oeuvres des graveurs indigènes et étrangers (de l' URSS, de la Pologne, de la Tchecoslovaque, de la Bulgarie, de la Hongrie, de la Roumanie, de l'Inde, de la Chine, du Japon, de la France, de l'Angleterre, de la Suisse, de l'Italie, de la Belgique et des pays des deux Amériques.

A l'occasion de cette Exposition, la Direction générale des PTT (d'après son arrêt N. 43420 du 20 juin 1955) a émis un timbre-poste commémoratif qui n'a pas

a ostali veći deo ispunjen je tekstom u 8 redova na slovenačkom i francuskom jeziku „I MEDNARODNA / RAZSTAVA / GRAFIKE / LJUBLJANA 1955 / I. EXPOSITION / INTERNATIONALE / DE GRAVURE / JUGOSLAVIJA” /

Vrednost marke je 15 dinara. Izrađena je u zavodu za izradu novčanica u Beogradu; štampana je u tabacima po 50 (5×10) komada maraka kombinacijom dve vrste štampe u tri boje: preko sivo-ljubičastog osnovnog tona u ofsetu otštampana je slika marke u dubokoj (reljefnoj) štampi, po gravuri Tanasija Krnjajića, i to zmaj u crno-zelenoj, a tekst u mrkoj boji. Veličina izdanja 700.000.

Marka je puštena u tečaj na dan otvaranja izložbe, 3 jula.

U izložbenim prostorijama je otvorena poštanska ispostava, na kojoj će za vreme trajanja izložbe biti u upotrebi jedan specijalan žig.

été prévu par le programme annuel en vigueur. Le dessin est dû au peintre académique B. Jakac de Ljubljana. Au coin gauche supérieur se trouve le dessin d'un dragon stylisé — emblème de la ville de Ljubljana, et le reste est couvert par le texte en 8 lignes, en slovène et en français: „I MEDNARODNA / RAZSTAVA / GRAFIKE / LJUBLJANA 1955 / I EXPOSITION / INTERNATIONALE / DE GRAVURE / JUGOSLAVIJA” /. La valeur faciale de ce timbre-poste est 15.— din. Il a été exécuté dans l'Institut d'impression des billets de banque à Beograd, en feuilles de 50 (5×10) pièces. L'impression en est combinée et tricolore, à savoir: sur le fond violet-gris en offset il a été imprimé le dessin du timbre en taille-douce d'après la gravure de T. Krnjajić, le dragon étant en vert-noir et le texte en brun. Tirage: 700.000 exemplaires.

Ce timbre-poste a été mis en circulation le jour de l'ouverture de cette Exposition, le 3 juillet a. c.

Pendant la durée de l'Exposition, il sera en usage une oblitération spéciale au guichet de poste installé dans les salles de l'exposition.

POKUSNI TISCI JUBILARNIH MARAKA BOSNE IZ 1910 GODINE

Marke Bosne iz 1906 i 1910 godine sa pejzažima su u filatelističkim krugovima priznate kao najlepše serije iz vremena kada su izdate. Umetnici Koloman Mozer (crtič) i Ferdinand Širnbek (graver) su ovim serijama stekli svetski glas i uvršteni u red najboljih umetnika za sitnu gravuru — za izradu poštanskih maraka.

S obzirom da su ove serije zbog svoje lepote bile jako tražene — tadašnji viši poštanski funkcioner Austrije Hesse je odlučio da da naknadno izraditi otiske sa istih, kao i sa drugih serija bosanskih maraka u raznim bojama, na originalnoj hartiji — zupčano i nezupčano, Jubilarna serija iz 1910 godine (katalog „Jugofilatelije” br. 55—70) naknadno je štampana u 6 boja, i to: plavoj, zelenoj, ljubičastoj, smeđoj, narančasto-žutoj i karmin-crvenoj, — u svakoj od tih boja samo zupčano.

Pogrešno je mišljenje da u svim tim bojama postoji svaka vrednota od ove serije, jer se ispostavilo da izvesne vrednote u nekim bojama uopšte nisu štampane. — Tako nisu poznate sledeće vrednote:

1. Plave: 25 helera i 5 kruna.
2. Zelene: 5, 30 i 35 helera i 2 krune.
3. Ljubičaste: 2 i 50 helera.
4. Smeđe: 1, 3, 6 i 20 helera.
5. Narančaste: 40 helera.
6. Karminastocrvene: 10, 45 helera i 1 kruna.

Interesantno je napomenuti da kombinacijom ovih nepostojećih vrednota dobijemo kompletnu seriju — i to približno onu, koja je štampana kao redovna serija — (16 vrednota).— Ovo je veoma važna činjenica, koju do sada nigde nisu objavili — a neki specijalni sakupljači, kojima gornje vrednote nedostaju, smatraju da nemaju kompletne serije, jer im nedostaju one vrednote — koje u stvari nisu niti štampane.

Ing. M. V.

ПЛАТИТЕ ОДМАХ ДУЖНУ ПРЕТПЛАТУ!
ОБНОВИТЕ ПРЕТПЛАТУ ЗА 1955 ГОДИНУ!

NOVE AVIONSKE KOVERTE NISU CELINE

Početkom meseca maja pojavila se na poštanskim šalterima u prodaji avionska koverta bez vrednosne oznake. Koverta dosta potseća na kovertu invalidskog izdanja, a kako ne nosi vrednosnu oznaku, nije predmet sabiranja celina, kao ni invalidska.

Koverta je sivkasto-plava i zaštićena plavom mrežicom u podlozi, tako da su pravougaonici mrežice postavljeni u obliku baklave. Okvir je u bojama državne zastave. U levom gornjem uglu je polje plave boje, u kome je tekst u dva reda „AVIONOM / PAR AVION”, izrađen u boji podloge. — Opis dajemo orijentaciono i naglašavamo da je šteta prekidati niz dosadašnjih avionskih celina (koverata s vrednosnom oznakom), za koje postoje brojni sakupljači u zemlji i inostranstvu.

Dr B. N.

POSLEDNJE AVIONSKE KOVERTE VUJNA STT

Dopunjujemo izveštaj iz rubrike celina u broju 2-3 novim momentima.

Za koverta od 28 din. još nismo dobili novih podataka koja je br. 1, a koja br. 2.

Za sada znamo da se koverta od 28 din. pojavljuje sa dva tipa pretisaka:

I tip: VUJNA STT dugo 21,5 mm, a odstojanje ovog natpisa od nove vrednosti je 7 mm.

II tip: VUJNA STT dugo 22¹/₄ mm, a odstojanje ovog natpisa od nove vrednosti je 5 mm. Ima niz preliva boja.

Ispravljamo i dopunjavamo za koverta br. 3 i 4:

Br. 3: Vredn. oznaka „radnik i radnica”, odstojanje od donje ivice gornjeg teksta do gornje ivice donjeg teksta 7 mm.

Br. 3A: Ista vredn. oznaka, ali odstojanje je 5 mm.

Br. 4: Vredn. oznaka „Triglav”, odstojanje gornjeg od donjeg teksta 7 mm.

Br. 4A Ista vredn. oznaka kao kod br. 4, odstojanje je 5 mm.

Dr B. N.

ПРИГОДНИ ЖИГОВИ

SARAJEVO. — 6. IV. 1955

U vezi obaveštenja o odobrenju upotrebe prigodnog poštanskog žiga u Sarajevu donosimo i naknadno dobivenu sliku žiga, iz koje se vidi da je okvir žiga od venca sastavljenog iz dve grančice, a natpis je u krugu, uz venac „10 GODIŠNJICA OSLOBOĐENJA SARAJEVA”, a u sredini žiga u tri horizontalna reda „1945 / 6-IV-1955 / SARAJEVO 1”.

ŠABAC. — 24. IV. 1955

Naknadno donosimo sliku prigodnog poštanskog žiga, upotrebljavanog u Šapcu o proslavi 50 godišnjice „Abraševića”.

Žig ima jednostavan kružni okvir prečnika 35 mm, u kome je kombinovana slika harfe s natpisima u ćirilici levo „1905—1955” (godine osnivanja i proslave), desno „ABRAŠEVIĆ”, zastave s brojem „50” i

lovorove grančice na zastavi ispod broja. Ispod te slike u vodoravnom redu je ime mesta „ŠABAC”, a desno od njega, ukoso, datum.

LJUBLJANA. — 17. IV. 1955

Zahvaljujući Uredništvu „Nove Filatelije” donosimo naknadno sliku žiga upotrebljenog u Ljubljani povodom održavanja III kongresa Saveza boraca Jugoslavije.

Žig je bez okvira, oblika petougaoznika, s natpisima po stranama petougaoznika „III KONGRES SAVEZA BORACA JUGOSLAVIJE”, a u donjoj, osnovnoj strani u 2 reda datum i ime mesta. — U sredini žiga ukrštene puške i lovorova grančica.

BEOGRAD. — 30. IV. 1955

Povodom proslave 50 godišnjice „Abraševića” upotrebljavan je na pošti Beograd

I prigodni poštanski žig, čiju sliku naknadno donosimo (u vezi obaveštenja u broju 4-5).

Slika žiga je ista kao žiga za Šabac od 20. IV. 1955, samo je ime pošte BEOGRAD i datum „30. IV. 1955“.

Žig je bez okvira, s prigodnim natpisima: ozgo, u izvrnutom polukrugu „II SMOTRA POŠTANSKOG MUZEJA“, ispod njega je poštanski rog, ispod roga u luku, sitnim slovima „U CAST“, pa u dva horizontalna reda „10 GODIŠNJICE

ZAGREB. — 8. V. 1955

Generalna direkcija PTT odobrila je pod br. 4757 od 5. V. 1955 upotrebu prigodnog poštanskog žiga povodom održavanja smotre Poštanskog muzeja u Zagrebu u čast desetogodišnjice oslobođenja Zagreba.

Žig je metalan. Boja žiga crna.

Zahvaljujući ljubaznosti prijatelja našeg časopisa Dr. Vuka Simića-Vakanovića donosimo i sliku žiga.

/ OSLOBOĐENJA ZAGREBA / 8. V.” i u dnu u izvrnutom luku „1945—ZAGREB—1955“.

LJUBLJANA. 14.—24. V. 1955

Zahvaljujući drugarskoj predusretljivosti Uredništva „Nove Filatelije” naknadno donosimo sliku prigodnog poštanskog žiga upotrebljenog za vreme lovačke izložbe u Ljubljani.

Žig je oblika izvrnutog trougla s jako zaobljenim uglovima. Okvir je od prostih linija (spolja od jedne, a iznutra od dve). U okviru je natpis „I. JUGOSLOVANSKA LOVSKA RAZSTAVA / LJUBLJANA“. U srednjem polju je slika divokoze, a ispod nje datum u mostiću.

ZAGREB. — 4—12. VI. 1955

Generalna direkcija PTT odobrila je rešenjem Br. 5673 od 1. VI. 1955 upotrebu prigodnog žiga za Prvu izložbu ugostiteljstva i turizma u Jugoslaviji, koja je priređena u prostorijama velesajma u Zagrebu i na kojoj je otvorena poštanska ispostava, u kojoj je ovaj žig upotrebljavan.

Žig je metalan; nema okvira; natpis u krugu u dva reda „I. IZLOŽBA / UGOSTITELJSTVA I TURIZMA JUGOSLAVIJE“; u sredini je crtež s konturima granica Jugoslavije s imenom mesta ZAGREB u gornjem levom uglu i sa datumom, koji je pokretan. Boja žiga crna.

RIJEKA. — 4—13. VI. 1955

Gen. direkcija PTT odobrila je pod Br. 3640 od 28. VI. 1955 upotrebu prigodnog poštanskog žiga za filatelističku izložbu na Rijeci, koju priređuje tamošnje filatelističko društvo u okviru proslave desetogodišnjice oslobođenja Rijeke.

Žig je metalan u dvokružnom okviru prečnika 35 mm. Zahvaljujući drugu Žarku Šimatu donosimo i sliku ovog žiga. Žig je bez crteža, s prigodnim natpisom „II. IZLOŽBA MARAKA — RIJEKA / DAN OSLOBOĐENJA 3. V. 1945“. U sredini žiga je datum u jednom redu.

Žig je bio u upotrebi za sve vreme izložbe na poštanskoj ispostavi u službenim prostorijama na Korzu Narodne revolucije. Boja žiga crna.

DUBROVNIK. — 6. VI. 1955

Gen. direkcija PTT odobrila je rešenjem Br. 3639 od 16. V. 1955 upotrebu prigodnog pošt. žiga povodom održavanja Dubrovačkih letnjih igara u Dubrovniku za dan 6. VI. 1955, kad se puštaju u tečaj i prigodne marke izdate povodom ovih igara.

Zahvaljujući predusretljivosti Upravnika pošte Dubrovnik donosimo sliku ovog žiga. Žig je metalan, s crtežom Lovrijenca u sredini, bez okvira, s tekstom u krugu „DUBROVAČKI FESTIVAL 1955 / DUBROVNIK“; datum „6. VI. 1955 u jednom horizonatnom redu u sredini žiga, nepokretan. Upotrebljavan na pošti Dubrovnik. Boja žiga crna.

KOPAR. — 11—12. VI. 1955

Gen. direkcija PTT odobrila je pod Br. 3786 od 16. V. 1955 upotrebu prigodnog pošt. žiga na pošti Kopar povodom po-

krajinskog sleta fiskulturnog društva „Partizan“ u Kopru.

Žig je metalan, okrugao. Prigodni crtež u kružnom okviru — iedrilica pred gradom; oko kruga natpis „POKRAJINSKI ZLET PARTIZANA / KOPER“ i datum. Boja žiga crna.

BEOGRAD. 17. VI. 1955

Povodom uspostavljanja međunarodne vazdušne linije između Beograda i Londona odobrila je Gen. direkcija PTT (pod Br. 5946 od 10. VI. 1955) upotrebu prigodnog pošt. žiga za „prvi let“ 17 juna 1955.

Žig je metalan trouglastog oblika, s natpisom u okviru „PRVI LET / PREMIER VOL / BEOGRAD—LONDON“, s petokrakim zvezdicama u uglovima; u središnom trougaonom polju konture malog aviona i datuma.

Sve pošiljke koje su toga dana upućene iz Jugoslavije vazdušnim putem u pravcu Londona, bile su žigosane ovim žigom.

DUBROVNIK. — 25—29. VI. 1955

Povodom održavanja VI kongresa Međunarodnog pozorišnog instituta odobrena je od strane Gen. direkcije PTT (pod Br. 5733 od 7. VI. 1955) upotreba prigodnog pošt. žiga s pokretnim datumom na poštanskoj ispostavi u kongresnim prostorijama u Dubrovniku za vreme trajanja kongresa — od 25 do 29 juna 1955.

Žig je metalan; oblik žiga uspravan oval bez okvira. U gornjoj polovini ovala datum i ime mesta; u sredini, u uspravnom razvučenom rombu „ITI“; romb stoji na pozorišnom amblemu — maski, a oko maske palmove grančice. Boja žiga crna. Sliku žiga dajemo zahvaljujući Pretsedniku Filatel. kluba Dubrovnik.

DUBROVNIK. — 25. VI.—1. VIII. 1955

Gen. direkcija PTT odobrila je pod Br. 5308 od 27. V. 1955 upotrebu prigodnog pošt. žiga za filatelističku izložbu koju priređuje Filat. klub u okviru održavanja Dubrovačkih letnjih igara od 25 juna do 1 avgusta 1955.

Žig je metalan, bez okvira, okrugao. Prigodni tekst u krugu „II. FILATELISTIČKA IZLOŽBA / DUBROVNIK“; u srednjem kružnom polju slika Dubrovnička, a po sredini u jednom redu datum.

Upotrebljava se za vreme izložbe na ispostavi pošte u izložbenim prostorijama. Boja žiga crna. Sliku žiga donosimo zahvaljujući Pretsedniku Fil. kluba Dubrovnik.

DUBROVNIK. — 25. VI.—15. IX. 1955

Povodom održavanja Dubrovačkih letnjih igara od 25 juna do 15 septembra 1955 odobrila je Gen. direkcija pošta pod

Br. 5164 od 16. V. 1955 upotrebu prigodnog pošt. žiga.

Žig je metalan, okrugao, bez okvira, s natpisom u krugu „DUBROVAČKI FESTIVAL / DUBROVNIK”; u srednjem kružnom polju je slika jednog dela Dubrovnika, i po sredini, u jednom redu, (pokretan) datum.

Žig se upotrebljava na pošti Dubrovnik. Odobrena boja žiga crna. — Sliku žiga donosimo zahvaljujući Pretsedniku Filat. kluba Dubrovnik.

LJUBLJANA. — 3. VII—3. IX. 1955.

Povodom održavanja Prve međunarodne izložbe grafike u Ljubljani odobrila je Gen. direkcija PTT rešenjem Br. 6334 od 21. VI. 1955 upotrebu prigodnog žiga s pokretnim datumom. Idejni crtež žiga dao je B. Jakac.

Žig je okrugao, bez okvira. Natpisi: u krugu „I. MEDNARODNA RAZSTAVA GRAFIKE / LJUBLJANA”, a u srednjem kružnom polju „I. EXPOSITION / INTERNATIONALE / DE GRAVURE” (u 3 horizontalna reda) i ispod toga teksta datum u dva reda (promenljiv). Iznad teksta u kružnom polju je amblem grada Ljubljane — stilizovani zmaj.

Ovaj žig će se upotrebljavati na poštanskoj ispostavi u izložbenim prostorijama za sve vreme trajanja izložbe (od 3. VII. do 3. IX). Boja žiga crna. Na pošti će se upotrebljavati ručni Žig, a na prigodnim kovertama Jugofilatelije je strojni.

SARAJEVO. — 3—5. VII. 1955

Za 16 kongres esperantista Jugoslavije, održan od 2 do 5. VII. 1955 u Sarajevu odobrila je Gen. direkcija PTT rešenjem Br. 6193 od 20. VI. 1955 upotrebu prigodnog žiga.

Žig je jednokružan, prečnika 33 mm, s tekstom na esperantu u krugu „XVI-a KONGRESO DE JUGOSLAVIAJ ESPERANTISTOJ”. U sredini žiga je zemaljska kugla sa petokrakom zvezdom u vrhu; iznad toga je u luku datum (pomičan), a ispod, u izvrnutom luku, ime mesta „SARAJEVO”.

Crtež Žiga izradio je student tehnike, esperantista, Egez Kazazić iz Sarajeva. Boja žiga je zelena. Upotreba na poštanskoj ispostavi u kongresnim prostorijama, u domu JN Armije od 3 do 5 jula 1955. Boja žiga zelena.

Od 2 do 9 jula bio je u upotrebi na pošti Sarajevo 2 reklamni pošt. mašinski žig s natpisom „UČITE ESPERANTO!”.

RAŠKA — GOLIJA. — 3—8. VII 1955

Generalna direkcija PTT rešenjem Br. 6275 od 20. VI. 1955 odobrila je, povodom sleta planinara Srbije na Goliji kod Raške, upotrebu prigodnog žiga od 3 do 8 jula 1955.

Žig je metalan, s pokretnim datumom, sa crtežom: u krugu presečenom mostićem, u gornjem većem delu dva četinar, a iza njih konture planina; donji deo kruga prazan; u mostiću datum u jednom redu. Natpis u ćirilici u krugu, bez spoljnog okvira: „III SLET PLANINARA SRBIJE / RAŠKA—GOLIJA”.

Boja žiga zelena. Žig je upotrebljavan na privremenoj pošti na planini Goliji. Donosimo sliku žiga zahvaljujući upravniku pošte Raška.

LESKOVAC — 17—24 VII 1955

Generalna direkcija PTT odobrila je pod Br. 4367 od 27. V. 1955 upotrebu prigodnog pošt. žiga na pošti u Leskovcu povodom i za vreme održavanja sajma tekstila i tekstilnih mašina u Leskovcu.

Žig je mesingan, s pokretnim datumom, okrugao, bez okvira, sa crtežom u malom krugu u gornjem delu središne kružne površine, sa datumom u jednom redu ispod slike, a ispod datuma u luku ime mesta. Tekst u obimnom krugu u ćirilici: „SAJAM TEKSTILA I TEKSTILNIH MAŠINA”.

Boja žiga crna. Sliku donosimo zahvaljujući drugu Draganu Božiću.

STIČNA — 22. VII. 1955

Gen. direkcija PTT odobrila je rešenjem Br. 7246 od 21. VII. 1955 izradu i upotrebu prigodnog pošt. žiga povodom proslave prvog održanja zbora kurira partizanskog pokreta u Stični, 22 jula 1955.

Žig metalan, okrugao, bez okvira, sa crtežom u sredini: puškom, pismom i petokrakom zvezdicom i s tekstom u obimnom krugu: „ZBOR KURIRJEV TV STANIC / STIČNA — 22. VII. 1955”. Datum nepokretan.

Boja žiga crna. Žig je upotrebljen na pošti u Stični.

ŠENT VID NAD LJUBLJANOM — 29—31. VII. 1955

Povodom održavanja IV svetskog prvenstva u kajakslalomu u Tacenu odobrila je Gen. direkcija PTT rešenjem Br. 6335 od 23. VI. 1955 upotrebu prigodnog žiga na ispostavi pošte Šent Vid nad Ljubljanom u Tacenu od 29 do 31 jula 1955.

Oblik žiga uspravan šestougao; crtež u šestougaoj okviru — vesla; u donjem levom uglu datum u dva reda. Prigodni natpis sa spoljne strane šestougao: „IV SVETOVNO PRVENSTVO V KAJAK SLALOMU TACEN / ŠENT VID NAD LJUBLJANO”.

Boja žiga crna.

MARIBOR — 30. VII—7.VIII. 1955

Gen. direkcija PTT odobrila je rešenjem Br. 7277 od 23. VII. 1955 izradu i upotrebu pošt. Žiga s pokretnim datumom

povodom održavanja XII sajma u Mari-
boru.

Žig metalan s prigodnim crtežom i s
tekstom „XII MARIBORSKI TEDEN /
MARIBOR“.

Boja žiga crna. Biće u upotrebi na
pošti u izložbenim prostorijama u Mari-
boru.

ПРИГОДНЕ ЖИГОВЕ ФНРЈ и старе Ју-
гославије,
ДОПИСНЕ КАРТЕ ФНРЈ, старе Југо-
славије и старе Србије,
ПРЕТФИЛАТЕЛИСТИЧКА ПИСМА Ср-
бије

Купује
МИЛАН ИЛИЋ
Београд, улица 7 јули бр. 11

AEROFILATELIJA

NOVA MEĐUNARODNA VAZDUHO- PLOVNA LINIJA JUGOSLOVENSKOG AEROTRANSPORTA

Jugoslavenski Aerotransport uveo je
novu vazduhoplovnu liniju između Beo-
grada i Londona. Prvi let je izvršen 17
juna 1955. Sa zemunskog aerodroma po-
leteo je prvi „Konvejer 340“ u 11 časova,
pa je preko Beča i Frankfurta na Majni
stigao na londonski aerodrom u 18 ča-
sova.

Za taj prvi let odobrila je Gen. di-
rekcija PTT upotrebu posebnog žiga, čiji
opis dajemo u odeljku o prigodnim žigo-
vima.

Jugoslovenski Aerotransport izdao je za
ovu priliku i posebnu prigodnu kovertu
(kovertu prvog dana).

NOVE MARKE ZA VAZDUŠNU POŠTU

U ovom dvobroju „Filateliste“ u odelj-
ku „Nove marke“ objavljene su nove mar-
ke za vazdušnu poštu, koje su izdale upra-
ve: Venecuela (13), Dominikanska rep.
(4), Jordanija (8), Kamerun (3), Kolumbi-
ja (3), Kuba (4), Liberija (3), Mađarska
(2), Monako (1), Nemačka Zap. (4), Pa-
ragvaj (4), SSSR (1), San Marino (2), Si-
rija (8), Filipini (1), Francuska (1) i Hai-
ti (2).

HELIFILATELIJA

Od davnina je u čovečijoj mašti stva-
rana mogućnost, da čovek leti u najuda-
ljenije krajeve sveta. Literatura je kroz
vekovе prikazivala taj san o prenošenju
čoveka kroz vazduh, a naročito je to lepo
i na interesantan način opisivano u istoč-
njačkim pričama. Da, tako je to bilo u
maštanju, ali u stvarnosti išlo je to mno-
go teže. Kako preneti naše kabasto telo
kroz vazduh?! Mitologija kaže da je De-
dal, Ikarov otac, prvi pao na tu ideju.
Bliže našem vremenu, L. da Vinči je u
XVI veku započeo istoriju žiravijacije.
On je izmislio aparat, čija su se krila
spuštala pomoću nogu, a podizala pomo-
ću ruku. On je, u stvari, predvideo prin-

cip helikoptera. I mnogi drugi su izmišlja-
li parate čudnovatih konstrukcija. Svi ti
pokušaji imali su manje ili više uspeha,
ali nisu doneli unapređenju helikoptera.
Tek je 1907 g. „žiroplan“ Brequet-Richet
sa 4 rotara, pokretan motorom od 45 CV,
kojim je upravljao pilot Volumard, uspeo
da podigne sa zemlje 600 kgr. To je prvi
aparat s visećim jedrima, koji je napu-
stio tle upravljajući pilotom, u doba kad ni-
je postojalo ni kuglaja, ni specijalnog če-
lika, niti lakih metala.

Žiravijacija tek se 1923 g. praktično
iskoristila. Ali, tek 7 maja 1931 g. pojavila
se HELIFILATELIJA, kad je prvi put i
pošta prenesena između Detroida (SAD) i
Vindzora (Kanada). Ovaj prvi pokušaj,
krunisan uspehom, započeo je, na najveću
radost skupljača, eru helifilatelije.

Posle ovog prvog uspeha otvaraju se
sledeće linije za prenos pošte helikopte-
rima: 24. I. 1932 između Miami (SAD) i
Havane (Kuba). U Londonu 1934 godine
društvo APEX Eshibition prenelo je po-
štu, 8 maja, autožicom s polaskom iz Han-
vorta. Ovaj aparat je docnije prenet u
Australiju na izložbu povodom proslave
stogodišnjice u novembru 1934 g.; tom pri-
likom je preneo specijalne dopisnice iz
Melburna za Portland.

25 maja 1935 g. vrši se pokušaj prenosa
pošte s krova Post Offica u Filadelfiji za
Kamden (Nju Džersez). Verujući da će se
skratiti vreme oko dostave pošte, zvanič-
na pošta SAD uspostavila je službu za pre-
nos pošte s aerodroma na krov Post Of-
fica, te je 28. XI. 1938 sklopila i potpisa-
la ugovor sa Eastern Air Lines. Nakon to-
ga obavljen je prvi zvaničan let 6. VII.
1939 sa krova Post Offica Filadelfija za
aerodrom u Kamden. Tada je autožir mo-
rao tri puta da se vraća, kako bi preneo
svu poštu prilikom ovog zvaničnog otva-
ranja.

U tom je došao rat, a on je otkrio na-
ročite mogućnosti helikoptera na svim
poljima. Posle rata otvara se sve veći broj
linija za prenos pošte helikopterima, a pr-
vi letovi su komemorirani specijalnim
žigovima na kovertama.

Tako se filatelija obogatila s još jednim područjem — helifilatelijom tj. skupljanjem prvih letova helikoptera.

MALE VESTI

Južna Afrika. — Na pariskom tržištu pojavili su se falsifikati marke avionske pošte (Iver br. 1—4), koji su dobro uspeli, te radi toga filatelisti treba da budu na oprezi.

Alžir. — Linija Alžir—Fort Polinjak preko Ouargle i Fort-Flatters otvorena je od strane Air-France-a 16. X. 1954. Tom prilikom je na 400 pisama utisnut specijalan žig plave boje uokviren tekstom: I svečano otvaranje vazdušne veze od AIR FRANCE 16. IX. 1954.

Nemačka. — Prilikom otvaranja linije Berlin—Kopenhagen—Los Angeles, koja ide preko pola, na nemačku poštu stavljan je specijalan žig SAS sa globusom, avionom i uokviren tekst u 5 redova „Eröffnungsfug / Transpolar-Route / Europa — Kalifornien / 15. 11. 1954“.

Pri prvom letu na toj liniji bilo je preneseno 185.000 pisama.

Argentina. — Saobraćaj na liniji BUENOS AIRES-BAHTA BIANCA-MENDOZA, koji vrši L.A.D.E. (LIGNES AERIENNES DE L'ETAT) otvoren je 28. IX. 1954. Na pisma je udaran specijalan žig.

1. XI. 1954 proslavljena je 25 godišnjica prvog trgovačkog leta za Patagoniju, realizovanog 1929 g. od strane St. Exupery. Tom prilikom organizovan je specijalan let na liniji BUENOS AIRES - RIO CELLEGOS (teritorija Santa Cruz); na korespondenciji je udaran specijalan žig.

Austrija. — Beč — Kopenhagen — Los Angeles. — Udaran je specijalan žig na austriskoj korespondenciji od 15. XI. 1954 prenetoj arktičkom linijom SAS-a. Pošta je bila od 4255 pisama i dopisnica.

Kanada. — Po ugledu na SAS, društvo CANADIAN PACIFIC AIR LINES projektuje otvaranje jedne vazdušne službe između Vankuvera i Amsterdama preko Severnog pola.

Kuba. — 15. X. 1954. bila je 15 godišnjica prvog pokušaja prenosa pošte raketom. Tom prilikom je izdata specijalna marka i upotrebljavan specijalan žig.

ИЗЛОЖБЕ

ПРВА РЕПУБЛИЧКА ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ИЗЛОЖБА У САРАЈЕВУ

Почетком априла навршило се десет година од ослобођења Сарајева. У току прославе, која је трајала месец дана, Савез филателиста БиХ приредио је своју прву републичку филателистичку изложбу од 24 до 28 априла у просторијама Дома културних радника БиХ на обали Миљацке. Изложбу је отворио претседник С. Ф. БиХ. Пошто је краћим говором поздравио претставнике народних власти, делегате III редовне скупштине СФЈ и остале присутне, Трбарић је, између осталог, рекао: „Ова је изложба, једним делом, одраз наших снага, јер на истој не учествује велики број наших чланова. И поред тога, ми смо поносни на ову нашу манифестацију, јер је она наше првенче, дело наших снага, залагања и рада. Ми овом изложбом стичемо практично искуство, које заједно с њеном пропагандном улогом, представља највећу корист за наш савез и филателију уопште, а за Сарајево, где се она одражава, посебно“.

После поздравног говора претставника Градског народног одбора Сарајева, који је топлим речима изнео улогу филателије у нашем данашњем друштву, претседник Трбарић прогласио је изложбу отвореном.

Иако није била велика по обиму и нарочито богата по изложеном матери-

јалу, изложба за С. Ф. БиХ преставља несумњив успех. Из више разлога. Пресвега, не знамо из којих побуда, на изложби нису учествовали извесни врло познати филателисти из БиХ. Истини на вољу, на изложби се осетило њихово отсуство, али не толико да је она могла утицати на општи успех. Друго, ово је прва савезна изложба и сада су се тек стекла драгоцене искуства, која су, донекле, гаранција да ће друга изложба свакако бити боља у сваком погледу. Треће, да се Сарајево приказало као солидан републички филателистички центар, и да међу његовим члановима има појединаца, који располажу квалитетним збиркама, и разноврсним филателистичким материјалом. Но овој изложби нарочито је дошла до изражаја чињеница да несебичан заједнички рад, добра воља и умешност могу много да ураде. Немајући прикладне просторије и витрине, — две скоро најважније ствари, — С. Ф. БиХ ипак је створио изложбу, која је на све присутне оставила трајан и допадљив утисак. Несумњиво да је ова изложба изванредан доказ успеха и успона чланова С. Ф. БиХ. Овај је успех у толико већи, што је остварен у средини у којој нема довољно услова за рад и у време кад се врши тешка, али и успешна смена филателистичких генерација, и где беспрекоран и упоран рад накнађују многе недостатке. Томе

раду и залагању ми се искрено дивимо, верујући да ће филателисти из С. Ф. БиХ имати у виду: да се за њихов успех има првенствено да захвали заједничком труду и напорима.

А сада мало уобичајених хроничарских података!

Изложбени материјал био је смештен у 67 витрина. Приказани су: историја развоја пошт. саобраћаја; писма и дописнице из времена формирања првих пошта на ослобођеним територијама Србије и Босне и Херцеговине (В. Трбарић); овај последњи изложак успела је документација развоја поште за време националноослободилачке борбе и непосредно после завршетка рата. — Марке ФНРЈ у четверцима (Ф. Бехлиловић). Овај изложак захтевао је доста труда и многи посетиоци сматрају га успешним и врло лепим. Мишљења смо да је, код опреме и украсних шара, употребљавано мање контрастних боја, општи утисак био би још повољнији. Од осталих треба нарочито поменути изложке Г. Гикалова (Србија, Бугарска, а нарочито класичне марке Грчке). Допадљиво су деловали изложци И. Харашлића (добротворна издања БиХ и Југославије), Ј. Елзнера (БиХ), П. Карловића (поштански жигови БиХ), В. Трбарића (Данска), В. Баћа (СТТ ВУЈ-НА, авионске, спортске марке и Пољска до Другог светског рата), И. Иблизовића (Аустрија, пвеће и фауна на маркама), К. Покровског (шах на маркама); овај изложак, оригиналном обрадом, свратио је на себе пажњу већине посетилаца.

На изложби су учествовале и редакције наших часописа из Београда Загреба и Љубљане.

Савез БиХ издао је и пригодне коверте, а у експозитури поште на изложби употребљаван је пригодни жиг.

(— О —)

ПРВА ИНФОРМАТИВНА ОКРУЖНИЦА ИЗЛОЖБЕНОГ ОДБОРА ТРЕЋЕ ЈУ- ГОСЛОВЕНСКЕ ФИЛАТЕЛИСТИЧКЕ ИЗЛОЖБЕ У ЗАГРЕБУ — ЈУФИЗ III

Као што је познато, Савез филателиста Југославије закључио је да у пролеће 1956 године приреди

Трећу југословенску филателистичку изложбу — ЈУФУЗ III

на коју ће позвати и филателисте, односно филателистичке организације из иностранства, да учествују изложцима и посетом.

Организација и приређивање ове значајне изложбе поверена је Филателистичком савезу Хрватске, па он као домаћин и организатор упућује ову прву информативну окружницу свим филателистичким савезима, друштвима и клу-

бовима, подружницама и повереништвима.

Покровитељство над том изложбом преузео је председник републике маршал Јосип Броз Тито и тиме показао колико је њему и вођству државе стало да се наша млада филателија достојно претстави и афирмира као културна организација у земљи и према иностранству. Прва земаљска изложба у Београду и друга у Љубљани доказале су добрим материјалом изложака и стручном сбрадом да постоје сви предуслови, да се филателија Југославије може достојно претставити и на изложби са јаче наглашеним интернационалним карактером. И као што се Југославија афирмирала политички и кулурно као вредан и солидан сарадник у великој заједници народа, тако треба и наша филателија да заузме положај у међународној филателистичкој организацији, који јој припада према раду и нивоу тога рада.

ФСХ преузео је велику одговорност за успешну организацију те изложбе ослањајући се на искуство и пожртвованост не само свога чланства, већ и осталих братских републичких савеза, кад је у питању углед и манифестација снаге и стручног квалитета наше филателије. Зато се изложбени одбор с пуним поверењем обраћа на све организоване филателисте, да га помогну у извођењу те наше највеће филателистичке приредбе. Загреб и ФСХ имају максимум добре воље и радног елана, да учине све што је могуће за добар успех. Тај успех неће изостати, ако сви организовани чланови СФЈ буду схватили важност и вредност саме изложбе и дали све од себе, да се покажемо вреднима поверења, које нам указује покровитељ изложбе, а преко њега и народи Југославије.

Будимо свесни чињенице, да успех изложбе не значи само обичну филателистичку манифестацију, већ нам даје чврсту подлогу, да сретно решимо све оне тешкоће, с којима се наша филателистичка организација моментано бори. Онај, ко добро ради и јача углед своје земље пред иностранством, има и много више права, да наилази на схватање и помоћ државне управе у решавању своје проблематике.

О свим важнијим организационим припремама изложбени одбор ће редовно давати обавештења, а све добре и корисне сугестије биће примане. За сад је најважније да се зна на колико излагача одбор може рачунати и какви се изложци могу припремити.

Не долазе у обзир само велике специјалне и стручне збирке. Уз такве збирке потребне су и мање збирке са филателистички занимљивим материјалом: тематске и омладинске збирке,

збирке целина и предфилателистичког доба итд. Једини је предуслов да сви излошци буду укусно и стручно обрађени. Зато на првом пленарном састанку свих организација треба упознати чланство с овом окружницом и прикупити податке: ко се обвезује излагати, предвидљив број листова или витрина и кратак опис садржаја. Те податке треба послати изложбеном одбору најкасније до 1 септембра 1955 године.

У колико излагаче желе савета и упута о опреми својих изложака, нека се обрате на изложбени одбор. Он ће им радо помоћи у сваком погледу у границама могућности. На темељу стиглих пријава изложбени одбор извршиће распоред изложака према групама и обавестити пријављене чланове. Евентуална селекција биће потребна, да се спречи нагомилавање више истих изложака према подручју, опсегу и карактеру. Распоред и груписање изложака биће објављени у изложбеном проспекту.

Адреса: ЈУФИЗ III — Секретаријат Загреб, Јуришићева 13. — Телефон 27-54. — Телеграми: ЈУФИЗ III — ЗАГРЕБ.

ИЗЛОЖБА МАРАКА НА РИЈЕЦИ

Београдски дневни лист „Политика“, као и ријечка штампа и радио Ријека објавили су у своје време о приређивању ове изложбе марака од 2 до 13 јуна ове године.

Ова, Друга ријечка изложба марака успешно је уређена захваљујући финансиској помоћи разних ријечких предузећа, а приређена је у оквиру прославе десетогодишњице ослобођења Ријеке и присаједињења својој отаџбини Југославији.

Изложба је била смештена у четири сале. У првој сали су биле изложене тематске збирке (бродови, вазд. поште), збирке налепница и литературе (хрватске, словеначке и српске); у тој сали била је смештена и изложба пошта, која је употребљавала пригодни жиг одобрен за ту изложбу. — У другој сали била су изложена разна издања европских држава, СТТ — зоне А, Пољске, Турске, Швајцарске, СССР-а, Вел. Британије. — У трећој сали биле су марке југословенских земаља: Ријеке (комплетна од 1918 до 1924 г.), Словеније, старе Југославије, Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине, Истре и Слов. приморја. — Четврта је била главна дворана ове изложбе, у којој је дат приказ „Повијест и филателија“ помоћу земљописних карата, погодних текстова и марака старе Југославије, окупације Србије, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Словеније и Хрватске, а затим Истре и Словен. приморја.

Изложба је потпуно успела и причињавала задовољство како нашим филателистима, тако туристима.

ПРОПАГАНДНА СМОТРА ПТТ МУЗЕЈА У БЕОГРАДУ

У оквиру Недеље музеја 15—21 маја одржана је пропагандна смотра ПТТ музеја, и то у зградама пошта Београд 1 и Београд 4.

У аули поште Београд 1 постављене су у њеном средишту 2×2 витрине. У предње две витрине приказан је извадак из генералне збирке марака ФНРЈ. Марке су врло укусно аранжиране на специјално израђеним албумским белим листовима. Сваки лист садржи у левом горњем углу текст с именом излагача, а свака марка је у једноставном плавом оквиру. Изложак делује лепо, скромно и укусно. У другим двема витринама изнет је у сликама развој поштанског саобраћаја од првих почетака у свету и код нас до данашњег дана.

У уличном излогу поште Београд 4 смештен је телефонски део смотре. Ту је приказан цео низ разних типова телефона.

У понедељак 15 маја донела је „Борба“ краћи чланак о поштанском музеју у Београду, и из тога чланка разабиремо да би ова интересантна и корисна установа била отворена за публику крајем ове године.

Др. Б.

ПРВА МЕЂУНАРОДНА ИЗЛОЖБА ОЛИМПИСКИХ ПОШТАНСКИХ МАРАКА У САН МАРИНУ

Од 26 до 29 јуна одржана је прва међународна изложба олимпијских поштанских марака у Сан Марину. Према обавештењу римском филателистичког часописа „Sport-phila“ интересовање за ову изложбу било је врло велико; пријављене су чувене специјалне збирке из Холандије, Швајцарске, Италије, САД, Финске, Луксембурга, Немачке и др. — Поводом ове изложбе управа пошта у Сан Марину издала је две специјалне марке, а за време изложбе на поштанској испостави у изложбеним просторијама био је у употреби специјалан жиг.

ПРВА ИЗЛОЖБА СПОРТСКИХ ЖИГОВА

У мају ове године одржана је у Торину у Италији прва изложба спортских жигова, која је била приређена у оквиру Дана филателије. На њој су се могли видети разни излошци: жигови олимпијских игара (од игара у Атини 1906 г. до олимпијаде у Ослу), скаутских приредаба, италијански машински пригодни жигови, жигови коњских трка итд. итд.

Било је жигова из свих крајева света и из свих спортова.

ДРУГА ФИЛАТЕЛИСТИЧКА ИЗЛОЖБА У ДУБРОВНИКУ

Филателистички клуб — Подружни-

ца Ф.С.Х. у Дубровнику приредио је у просторијама гимназије II филателистичку изложбу у оквиру Дубровачког фестивала. Изложба ће трајати од 25. VI до 1 VIII. 1955.

PREGLJED FILATELISTIČKE ŠTAMPE

NAŠA FILATELISTIČKA ŠTAMPA

I pored teškoća, koje savezi filatelista savlađuju, može se kazati da je filatelistička štampa u našoj zemlji na pristojnoj visini. Pored brižljivo uređivanih časopisa, koji izlaze u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani, ove godine smo dobili i dve nove značajne publikacije: novo izdanje kataloga maraka (izdanje „Jugofilatelije“) i Priručnik maraka Crne Gore (od inž. Vladimira Fleka). Filatelistička štampa, kao i naša filatelija uopšte, ima svoje vredne i odabrane saradnike — iz redova starijih koji stoje na areni i mlađih koji uspešno nastupaju.

Simpatična je pojava, koju treba istaći, da su se skupovi filatelista i njihova glasila, prisetili zaslužnih neimara, kako počivšeg Evžena Deroka, tako i živih inž. Vladimira Fleka i Nikole Rukavine, koji su navršili 50-godišnjice na polju aktivnog rada na filateliji. Takva je pažnja ukazana i počasnom predsedniku SFS inž. Aleksandru Petroviću. Na skupštini Saveza Filatelista Srbije rešeno je da se održi i svečana proslava u čast 60-godišnjice njegovog rada na filateliji.

Za pohvalu je i pojava savesnog — objektivnog prikazivanja filatelističkih publikacija. Ispoljava se staranje da ne promaši koja greška, ili ako je ima, da se ona ispravi. Na taj način stvara se mogućnost da nova izdanja budu potpuni i savršeni.

Izgleda nam da bi bilo korisno da se u filatelističkim publikacijama unesu i izvesne prinove:

1) Da se o događajima, s kojima su povezana pojedina izdanja maraka, daje i kratak istorijat — radi obaveštenja našeg i ponaosob stranog sveta. To bi odgovaralo i sistemu kulturne propagande.

2) Da se, na kraju prikaza o markama pojedinog izdanja ili pojedinog kraja naše zemlje daju i bibliografski podaci. Bar o važnijim publikacijama i napisima o tom području. To bi utiralo put svestranijem proučavanju, kao i stručnoj literaturi.

Ovim prinovama bliže bismo stajali i naučnom metodu rada.

Dr. Pero Šoć

„FILATELIJA“, glasnik FSH.

Pored redovnih odeljaka o novim markama, žigovima, o vestima iz saveza i o izlozbama donosi još raznovrsne članke:

U broju 5: „Deset godina od oslobođenja Zagreba“; — od M. Šerića „Filatelističke izložbe“; — od V. Fleka „Falsifikati na štetu pošte“; — Zorana Ninića „Nove stvari o starim markama“ (nastavak); — Dr. M. Vranjicana „Žigovi na austrijskim markama izdanja 1867—1876“; — Dr. St. Mecgera „Andrija Kačić-Miošić i njegovo doba, (kraj)“; — K. Brkljačića „Falsifikati“.

U broju 6: „Maršal Tito — pokrovitelj naše izložbe“; — od V. Hercegovića „Naš muzej“ (crtice prilikom smotre filatelističko-poštanskog muzeja u Zagrebu); — Z. Ninića „Nove stvari o starim markama“ (svršetak); — Dr. Stj. Mecgera „Historijska bilješka o stvaranju prvog našeg naučnog naziva za poštansku marku“; — Dr. V. Simića-Vakanovića „Omotnice bez maraka“; — Z. Dujmovića „Čuveni avijatičarski podvizi na markama“.

„NOVA FILATELIJA“, glasilo Filatelistične zveze Slovenije.

Sem redovnih obaveštenja o novim markama, našim i stranim, o prigodnim žigovima, o vestima u savezu i po područnicama i dr. donosi i članke:

U broju 3: B. Pečara „Oh, ta uredba!“; — D. Teodorovića „Sabiranje prigodnih žigova“ (svršetak); — B. Pečara „Alpenvorland — Adria“.

U broju 4: Posle čestitke rođendana Maršalu Titu na uvodnom mestu donosi još: B. Pečara „Predlog Uredbe o zamenjivanju s inostranstvom“.

„FILATELIE“, časopis čehoslovački filatelista.

U brojevima 8—11 pored detaljne obrade novih čehoslovačkih izdanja maraka, propagandnih obaveštenja o izložbi, koja se priređuje u Pragu u čast desetogodišnjice oslobođenja Čehoslovačke, o novim izdanjima maraka van Čehoslovačke i o raznim drugim vestima koje interesuju filateliste, donosi još i članke i obaveštenja:

U broju 8: o markama za vazдушnu poštu SSSR i o veličini njihovih naklada,

— o celinama za prašku pneumatičku poštu;

U broju 9: piše ing. M. H. o Karađorđu i Prvom srpskom ustanku.

U broju 10: o markama s portretima kulturnih radnika, o prvom izdanju Norveške, o uspehu mađarskih sportskih maraka, o Karađorđu i Prvom srpskom ustanku i o izdanju jugoslovenskih maraka povodom 150 godišnjice srpskog ustanka (kraj).

U broju 11: o međunarodnoj izložbi maraka u Pragu i o prigodnim izdanjima za ovu izložbu, završetak članka o markama s portretima kulturnih radnika, o motivskoj zbirci „Stoleće poštanskih maraka”. U odeljku o raznim vestima donesen je izvod članka M. Mičića o filateliji u Indiji, koji je bio objavljen u našem časopisu br. 1/55.

STOTA SVESKA „BALASSE MAGAZINE”-a

Kao i obično, na finom papiru, sa besprekornom štampom, sa dobrom sadržinom, s lepim slikama u tekstu i raznih maraka u ponudama pojavila se na svetlost dana stota sveska ovog dobrog belgiskog filatelističkog časopisa.

U već turobnim danima u početku 1936 godine, kad su se nad Evropom navlačili mutni oblaci, Willy Balasse počeo da izdaje ovaj časopis. Već prvi broj je bio dočekan s velikim odobravanjem svih filatelista, a u daljim brojevima sve se više okupljalo oko ovog lista eminentnih filatelista iz Belgije i Francuske i drugih inostranih zemalja.

Dobro dokumentovani članci, naročito o belgiskim markama, privlačili su sve ljubitelje filatelije. Hronike i novosti iz celog sveta, kao i Balasove ponude izabranih maraka sa vrlo lepim slikama maraka zanimaju sve veći krug filatelista.

U ovoj svesci objavljeni su članci: B. Balasa „Stockholmia 55”; — nastavak memoara o T. Šampionu; — o prvim izdanjima maraka skandinavskih zemalja piše D. Darteyre; — F. Nandois nastavlja članak o belgiskim markama od 40 santima „medaillon”, a Dr. A. Magonette o prvim izdanjima maraka republike Peru itd.

„SCHWEIZER BRIEFM. — ZEITUNG”

U broju 5 za maj 1955 donosi članak „Mletački lav u Istri i na Bosforu” u kome pisac Dr. A. Ancona izvodi zaključke zašto je austrijska vlada upotrebljavala u svojim poštama na Levantu u prvo vreme marke kraljevine Lombardije i Venecije, kao i zašto je na prvim specijalnim markama za Levant imala osnake vrednosti u soldima (u italijanskoj ili bolje mletačkoj valuti), a ne u austrijskim krajcarima; zašto su tek u poslednjim emisijama

bile cene označene u turskoj moneti, i najzad, zašto su i marke poništavane žigovima s italijanskim nazivima mesta, a ne na nemačkom jeziku, — službenom jeziku Austrije.

U broju 6 naročito pada u oči članak „Sto godina železnica na poštanskim markama” od P. Jenzera.

„MICHEL-NACHTRAG”

Br. 7 za maj 1955 donosi završetak članka Dragana Novaka „Die Gedenkausgabe Nr. 24—38 von Kroatien” (Spomen izdanje Br. 24—38 Hrvatske). — Između mnogih interesantnih i za filateliste korisnih obaveštenja dat je i program jugoslovenskih prigodnih izdanja maraka za 1955 godinu.

„LA RIVISTA FILATELICA D'ITALIA”, izdanje Ezia Ghiglione iz Đenove.

U broju 5 donosi nastavak studije G. Olive o markama Rijeke, a od istog pisca, — u vezi s ranije objavljenim u ovom istom listu i u „Il Collezionista — Italia Filatelica”, — sad objavljuje i članak „Još o 90 helera Juliske Venecije”.

NAŠI PISCI U STRANIM ČASOPISIMA

Jubilarni broj norveškog filatelističkog časopisa NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT (Br. 4-6/1955) među ostalim stručnim člancima o istorijatu skandinavskih maraka, posvećuje 4 srane članku ing. Mirka Vernera o starim srpskim markama. — Članak je objavljen na norveškom jeziku i bogato ilustrovan.

STALNA FILATELISTIČKA RUBRIKA U DNEVNOM LISTU NA MAĐARSKOM JEZIKU „MAGYAR SZÓ”

Novosadski dnevni list „Magyar Szó” vodi redovnu filatelističku rubriku na mađarskom jeziku svakog utorka u opsegu celog stupca, pa i više. U ovim člancima se redovno — nedeljno informise oko 600 vojvodanskih filatelista Mađara o interesantnostima na polju filatelije — kako kod nas tako i širom sveta, o filatelističkim priredbama, kao i važnijim novostima i Saveznim vestima. Ovu rubriku vodi ing. Mirko Verner iz Novog Sada.

A.

„SPORT-PHILA”, časopis za sportsku filateliju.

Br. 26—27: donosi izveštaj o Prvoj međunarodnoj olimpijskoj izložbi u San Marinu; nastavlja izlaganje o „Olimpijadi i sportskoj filateliji” (o švajcarskim markama za obnovljenu olimpijadu 1944 g. i za olimpijske zimske sportove u S. Moricu 1948 g.); piše o kandidaturi Rima za olimpijadu 1960 godine; donosi razne vesti na pet raznih jezika.

Broj 28 posvećuje, u glavnom, I međunarodnoj olimpijskoj izložbi. Na izložbi je bilo izlagača iz Italije, Švajcarske Holandije, Francuske, Nemačke, Španije, Švedske, Turske, Finske, Luksemburga, Sjedinjenih Država Amerike, Japana, Haitija i Braziliје.

ZOOFILATELISTIČKI KATALOG

Ovaj katalog za 1955 godinu izdao je, na italijanskom jeziku, G. Spaziani Testa u Rimu, na 344 strane. Katalog je namenjen skupljačima maraka s motivima iz životinjskog sveta, koji će u njemu naći

po azbučnom redu sve marke te vrste s njihovim slikama.

VODIČ KROZ II FILATELISTIČKU IZLOŽBU U DUBROVNIKU

Vredni Filatelistički klub iz Dubrovnika izdao je „Vodič II filatelističke izložbe” u Dubrovniku, koja se održava od 25. VI do 1. VIII. 1955 i na kojoj su izložili svoje zbirke samo Dubrovčani. Izložaka ima 90, od kojih je samo jedan sa časopisima, koji izlaze u Jugoslaviji: „Filatelija”, „Filatelista” i „Nova Filatelija”.

ИЗ УРЕДНИШТВА

Моле се подружнице, повереништва и претплатници да одмах достављају промена адреса и бројног стања на адресу Уредништва: Војводе Драгомира бр. 25, Београд.

ИЗ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Умољавају се подружнице да измире дужну чланарину за друго тромесечје ове године.

Подружнице, које до данас нису послале **списак чланова** са пуним именом, и чланским бројем, као и бројно стање од јануара до данас, моле се да га одмах доставе СФС.

Моле се подружнице, да сваку промену адресе доставе СФС.

У идућем броју „Филателиста“ донећемо имена неуредних подружница.

СФС има на продају следеће **лото**ве:
Бр. 1 дин. 445.— Бр. 2 дин. 630.—, Бр. 3 дин. 760.—, Бр. 4 дин. 685.— Бр. 5 дин. 448.—.

СФС има на продају следеће **коверте**:
1) коверте издате поводом I Устанка по цени: без марке 10.— дин. са марком од 15.— дин. 27.— дин.

2) коверте издате поводом VI конгреса за позориште у Дубровнику по цени: од дин 12.— без марке и са марком од дин. 15.— по 27.— дин.

Извештавају се подружнице, да СФС прима **уплату за марке „Флора“**, које треба да изађу у месецу септембру, чија је номинала 322. —дин. Препоручљиво је подружницама да на време прикупе новац од својих чланова и доставе га СФС. Сваки члан има права да уплати једну серију. Марке су обезбеђене свима члановима, који на време изврше упла-

ту. — Новац треба слати на тек рачун Савеза Филателиста Србије код Нар банке у Београду 1031-Т-679.

РАД ПОДРУЖНИЦЕ „САВА“ И ЊЕНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА

Дана 23 марта 1955 године одржана је годишња скупштина Савеза филателиста Србије — Подружница „Сава“.

Из извештаја управе види се да се бројно стање подружнице, у току прошле године, повећало са десет нових чланова. Али, и поред овог повећања примећено је да је интерес код извесних чланова опао из материјалних разлога, јер је у немогућности да поднесе велике издатке око набавке нових емисија марака, са превисоком номиналом. Овима се придружио и један мањи број чланова, уписаних само ради снабдевања ВУЈНА маркама, те је по укидању Слободне територије Трста, остао сасвим по страни у раду Подружнице.

Управа Подружнице је настојала да, популаришући филателију, заинтересује младе људе, а корисним саветима и разним погодностима у набављању марака, развије код њих пуно разумевања за дужности и права, које као чланови Подружнице имају.

Састанци чланова Подружнице одржавани су редовно — једанпут недељно. Одржавање састанака по кафанама и честе промене места условљене су тиме што Подружница нема својих сталних просторија. Овакво стање довело је до тога да су почеле слабити везе чланова са Подружницом. Предузимане су многе мере да би се овакво стање поправило, али, нажалост, све је остало без повољног резултата. Али, и поред ових те-

шкоћа, састанци су били доста добро посећивани.

Рад са омладином, у облику посебне омладинске секције, није се могао спровести, услед недостатака просторија. Из истих разлога, у току прошле године, нису држана предавања из области филателије, као ни лутрија ни томбола, за које, иначе, код чланова влада велико интересовање.

Подружница у току прошле године није одржала ниједну изложбу нити смотру марака, али је неколико чланова излагало са успехом своје збирке на II Југословенској филателистичкој изложби у Љубљани и II Републичкој изложби СФС у Београду.

Почетком прошле године Подружница је основала секцију за унутрашњу размену. Како је интересовање чланова за рад ове секције било врло слабо, иста се брзо угасила.

Веза са Савезом одржавана је редовно и Подружница је настојала да се, што је могуће боље, одазове свим акцијама, које су у току године предузимане ради унапређења филателије. Све одлуке Савеза су на време извршаване, чланица је редовно плаћана а часопис „Филателиста“ на време дељен члановима.

Подружница има своју библиотеку која се снабдева, углавном, прилозима чланова. Библиотека је доста сиромашна, те се зато апелује на чланове да је потпомогну својим прилозима, верујући да многи чланови имају нешто од филателистичке литературе, што би могли одвојити, а што би библиотеци добро дошло.

Подружница располаже збирком марака, која се састоји из непоништених марака ФНРЈ и ВУЈНА. Чланови су, такође, снабдевени маркама нових емисија, одмах чим су све биле примљене од Савеза.

У дискусији, вођеној на годишњој скупштини, свестрано су додирнути сви проблеми, па је донет низ важних закључака, међу којима као најважнији: да нова управа, у заједници са управама осталих београдских подружница и Савеза филателиста Србије, нађе погодну просторију за несметано одржавање састанака, те на тај начин скине са дневног реда једну од највећих тешкоћа, са појом се бори већ неколико година. Такође је донет закључак да се ради на даљој популаризацији филателије, као и окупљању нових чланова, које нарочито треба тражити међу омладином, која је до сада показала велико интересовање за филателију. Радити на окупљању филателистичког подмлатка, дужност је свих старијих филателиста. На тај начин будити код младог нараштаја љубав за филателију и истовремено му указати да је и филателија један од фактора за културно уздизање младог човека.

На скупштини је изабрана нова управа, у коју су, углавном, ушли чланови раније управе, чиме је на видан начин одато признање за њихов успешан рад у протеклој години.

Управни одбор: Претседник Др Грчић Александар, п-претседник Бранковић Чедомир, I секретар Симоновић Михаило, II секретар Ивковић Душан, благајник Бировљев Милорад, књиговођа Петровић Благоје, деоба марака Примци Славко, библиотекар и деоба часописа Симоновић Михаило, чувар збирке Бранковић Чедомир, чланови управе: Дворнић Ђорђе, Мандић Бранко и Голић Предраг.

Надзорни одбор: Др Шапчанин Милорад, Берић Милан и Ђорђевић Лазар.

Суд части: Анђелковић Ђорђе, инж. Зоц Андрија и Др Станић Милан.

Мих. Симоновић

Нове МАРКЕ

ADEN

1) 1. II. 1955. — Promena boje kod vrednosti u tečaju: 10 c. tamno-crveno-nerandžasta.

2) 1. VI. 1955. — Promena boje na marci sa slikom kraljice Jelisavete iz 1953 g.: 5 c. tamno-zelena (namesto dosadašnje zeleno-žute).

ALŽIR

1) 28. V. 1955. — Prigodna spomen marka za jednovremenu proslavu 2000 godišnjice rimske varoši Tipase i stogodišnjice francuske Tipase: 50 Fr. smeđa i smeđe-crvena (Tipada i planina Schenoua).

2) 14. VI. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva: 30 Fr. plava (francuska marka s pretiskom „ALGERIE”).

ANGOLA

IV. 1955. — Serija franko maraka sa slikom karte pokrajine Angole: 5 c. siva, crvena, plava i zelena, 20 c. siva, crvenkasta, crvena i plava, 50 c. smeđa, plava, crvena i zelena, 1 A. siva, žuta, crvena, plava i zelena, 2.30 A. žrta, crvena i zelena, 4 A. okerasta, plava, crvena i zelena, 10 A. ljubičasta, zelena, crvena i plava i 20 A. zeleno-siva, crvena i zelena.

ANTILI HOL.

17. V. 1955. — Dobrotvorno izdanje maraka u korist dečije zaštite, sa slikama antilskog cveća: $1\frac{1}{2}+1$ C. zeleno-plava, zelena i žuta (cvet anglo), $7\frac{1}{2}+5$ c. plavo-ljubičasta, zelena i nerandžasta (beli biber), $15+5$ c. maslinasta, zelena i svetlo-ružičasta (pitomi mak), $22\frac{1}{2}+7\frac{1}{2}$ c. plava, zelena, crvena i žuta (kaktus) i $25+10$ c. sivo-plava, zelena i crvena (crveni biber).

ARGENTINA

21. III. 1955. — Za nacionalni kongres za proizvodnju i društveno blagostanje izdata jedna marka s alegor. slikom: 3 P. tamno-smeđa.

AUSTRALIJA

4. V. 1955. — U čast australisko-amerikan-skog prijateljstva izdata je jedna spomen marka od $3\frac{1}{2}$ d. plava sa slikom kraljice Jelisevete u medaljonu i spomenika u Canberri-u, koji je kraljica otkrila 16 februara 1952.

AUSTRIJA

1) 22. IV. 1955. — O desetogodišnjici Druge austrijske republike: 70 gr. ljubičasto-crvena (bečki parlament), 1 Š. plava (zapadna železn. stanica u Beču), 1.45 Š. crvena (radničko naselje u Beču) i 2.40 Š. zelena (brana u Limbergu za električnu centralu u Tauernu).

2) 15. V. 1955. Za uspomenu na potpisivanje ugovora o oslobođenju Austrije izdata je jedna marka, ista kao ona iz 1945 g., sa slikom austrijskog grba u promenjenoj nijansi boje i s pretiskom u plavo-crnoj boji „STAATSVERTRAG / 1955“: 2 Š. sivo-plava.

3) 20. V. 1955. — Spomen marka za IV svet-ski kongres saveza slobodnih sindikata: 1 Š. plavo-crna (tri radnika raznih rasa drže se za ruke preko zemaljske kugle).

AFRIKA EKVAT. FRANC.

1) 2. V. 1955. — U spomen guvernera Feliksa Ebue izdata je jedna marka za vazd. poštu: 15 Fr. tamno-smeđa, smeđa i sivo-plava (slika Ebuea sa stadionom i katedralom sv. Ane u Kongu).

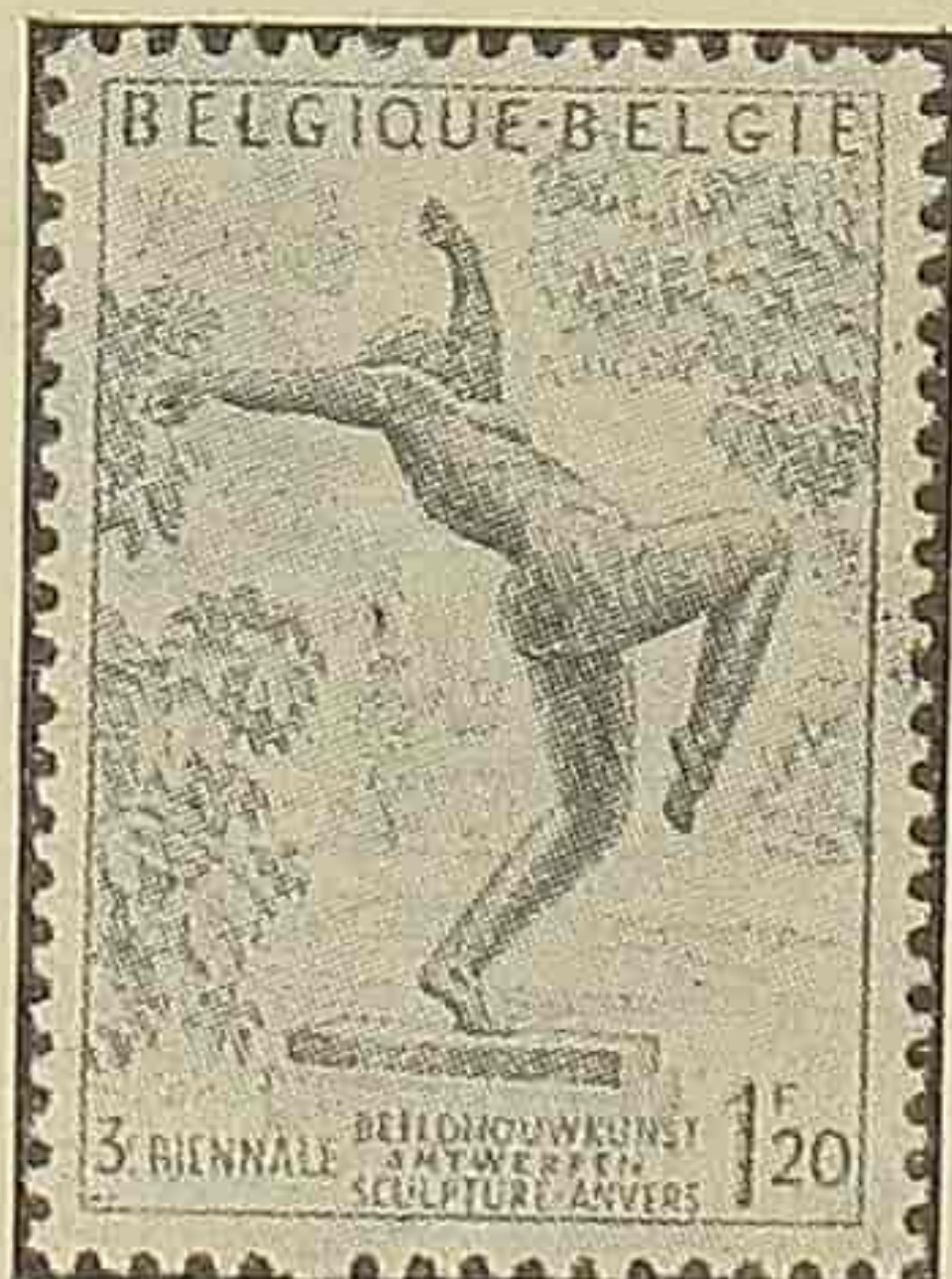
2) 2. V. 1955. — Za parisku izložbu za zaštitu životinja: 8 Fr. zelenkasta i vinsko-crvena (gušter varan).

AFRIKA ZAP. FRANC.

2. V. 1955. — Prigodne marke za parisku izložbu za zaštitu prirode: 5 Fr. tamno-smeđa i sivo-plava (šimpanzo) i 8 Fr. tamno-smeđa i smaragdno-zelena (pangolin).

BELGIJA

1) 25. III. 1955. — Serija spomen maraka o 400 godišnjici abdikacije Karla V (Charles — Quint): 20 c. crvena (središni deo slike Albrehta de Vriend), 2 Fr. zelena (slika Karlova

od Ticijana) i 4 Fr. plava (središni deo slike Luja Gallait).

2) 11. V. 1955. — Spomen marka o stogodišnjici rođenja pesnika Emila Verhaegena, s njegovom slikom: 20 c. zeleno-siva.

3) 11. V. 1955. — Propagandna marka za II međunarodnu izložbu tekstila u Brislu (25. VI. do 10. VII.): 2 Fr. smeđe-jorgovanasta (komponovana slika od mašine za vlačenje do gotove odeće).

BERMUDA

16. V. 1955. — Dopunska vrednost: 8 d. cinober i crna (neka ptica sa Bermuda).

BORNEO SEV.

1) 1. IV. 1955. — Nova vrednost iz serije sa slikom Jelisevete II: 1 D. crveno-nerandžasta (konjanici i kraljičina slika u medaljonu).

2) 16. V. 1955. Nove vrednosti iz serije redovnih maraka, sa slikom kraljice Jelisevete u medaljonu: 4 c. jorgovanasto-ružičasta (sušenje konoplje) i 15 c. ultramarin (urođenička lađa u Sondakanu).

BRAZILIJA

1) 23. II. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva: 2.70 Cr. zeleno-siva (zavod Guanabara i rotarijanski amblem).

2) 6. III. 1955. — Za III kongres aeronautičara, s alegor. slikom i prigodnim natpisom: 60 c. tamno-zelena.

3) 17. III. 1955. — Spomen marka za stogodišnjicu varoši Aracaju: 40 c. kestenjasta (vladina palata).

4) 14. IV. 1955. — Stogodišnjica varoši Botucatu: 60 c. bakrenasta i 1.20 Cr. zelena, sa slikom grba te varoši.

5) 30. IV. 1955. — Prigodna marka izdata povodom otvaranja omladinskih igara: 60 c. crveno-smeđa (mladi trkači na startu).

6) 12. V. 1955. — O stogodišnjici rođenja maršala Hermesa Rodrigueza da Fonseca, s njegovom slikom: 60 c. ljubičasta.

BUGARSKA

1) 26. II. 1955. — Propagandna serija maraka sa slikama domaćih životinja: 2 st. zelena (guske), 4 st. maslinasto-zelena (kokoši), 12 st. smeđa (ovca s jaganjcima) i 16 st. nerandžasto-crvena (krmača s prascima).

2) 26. II. 1955. — Marke sa slikama građevina: 28 st. ljubičasto-ultramarinska (telefonska centrala), 44 st. smeđe-karminasta (partiski dom), 80 st. jorgovanasta (stanbeno naselje) i 1 L. plavo-zelena (fabrika celuloze).

3) 8. III. 1955. — Za međunarodni Dan žena: 12 st. smeđa (radnica u tekstilu), 16 st. zelena (u štali), 44 st. ružičasta i 44 st. ultramarin (radnica — majka).

VATIKAN

28. IV. 1955. — XII stoleće mučeničke smrti sv. Bonifacija: 10 L. sivo-maslinasta, 35 L. ljubičasta i 60 L. zelena, — sve sa svečevom slikom i sa crkvom u Fuldi, u kojoj je grobnica Sv. Bonifacija.

VENECUELA

1) 25. III. 1955. — O IV stogodišnjici varoši Valencia del Rey, glavnog grada države Carabobo izdate su 3 marke za vazd. poštu: 5 c. plavo-zelena, 10 c. ružičasta i 20 c. ultramarin (sve sa slikom gradskog grba).

2) IV. 1955. — Marke sa slikom pošte u Karakasu i s natpisom „REPUBLICA DE VENEZUELA“ (namesto „EEUU DE VENEZUELA“): a) za redovnu poštu: 5 c. zelena, 10 c. crvena, 15 c. crna, 20 c. plava, 30 c. tirkizna, 35 c. jorgovanasta, 40 c. nerandžasta i 45 c. ljubičasta; — b) za vazdušnu poštu: 5 c. žuto-nerandžasta, 10 c. sèpija, 15 c. jorgovanasto-smeđa, 20 c. zeleno-crna, 30 c. smeđa, 40 c. jorgovanasto-ružičasta, 45 c. ljubičasta, 70 c. mutno-zelena, 75 c. plava i 90 c. smeđe-žuta.

GVINEJA PORT.

IV. 1955. — Za uspomenu na posetu predsednika portugalske republike: 1 E. plava, crvena, žuta i smeđa, s osnovom jasno-plavom i 2.50 E. plava, crvena, žuta i smeđa, s osnovom žućkastom (obe s istom slikom predsednikovog puta).

GRENADA

6. VI. 1955. — Dopunska vrednost od 7 c. plava sa slikom kraljice Jelisavete II.

DANSKA

27. VI. 1955. — Promena boje na marci redovnog izdanja: 25 o. ljubičasta (namesto opekaste) sa slikom Frederika IX.

DOMINIKANSKA REPUBLIKA

23. II. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva izdate su 2 vrednosti: a) za redovnu poštu: 7 c. plava; — b) za vazd. poštu: 11 c. crvena — sa rotarijanskim zupčanicom u sredini slike i sa prigodnim natpisom.

2) III. 1955. — Za „Godinu dobrotvora otadžbine”: 1 c. crvena, crna i žuta (sa slikom zvona s klatnom od dvojnog krsta i s prigodnim natpisom).

3) 16. V. 1955. — Za spomen 25 godišnjice izbora generala Rafaela Leonidasa Trujilla Molinu za predsednika republike: a) za redovnu poštu: 2 c. cinober (Trujillo u generalskoj uniformi), 4 c. otvoreno-zelena (Tr. u civilnom odelu), 7 c. plava (Trujillov spomenik) i 10 c. sepija (simbol. pretstava „Aero Trujillo”); — b) za vazdušnu poštu: 11 c. plava i crvena (zastava republike i Trujillo), 25 c. plava i crvena (Trujillo s bratom, sadašnjim predsednikom republike) i 33 c. žuta (predsednik u uniformi).

EGIPAT

23. II. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva: 10 m. i 35 m.

EKUADOR

1) III. 1955. — „Patriotska i sanitarna” marka od 40 c. plava, sa slikom kadeta koji ljubi ekvadorsku zastavu.

2) V. 1955. — Provizorna marka, izrađena od taksene marke, s vertikalnim pretiskom „POSTAL”: 5 c. maslinasta.

ZELENI RT

IV. 1955. — O poseti predsednika Portugalije: 1 E. plava, crvena, žuta, smeđa, s osnovom jasno-plavom; 1.60 E. plava, crvena, žuta, smeđa, sa žućkastom osnovom (obe s istom slikom).

IZRAEL

1) 31. III. 1955. — U čast jevrejskih dobrovoljaca u Drugom svetskom ratu 120 p. zelena (spuštanje padobranom jednog jevrejskog vojnika iza nemačkih linija).

2) 26. IV. 1955. — Za sedmu godišnjicu izraelske države: 150 p. zelena, crna i žuta (sedmo-kraki svetnjak — simbol izraela).

3) V. 1955. — Za 20 godišnjicu izraelske omladinske organizacije „Aliyah” izdato je 6 maraka s raznim alegor. slikama, čiji smo opis i slike dali u broju 4—5 u odeljku „Kroz filatelistički svet”.

INDONEZIJA

18. IV. 1955. — Za konferenciju afričko-azijskih naroda u Bandungu, izdate su 4 marke sa slikom za koju je crtež izradio indonežanski predsednik ministarstva: 15 s. siva, 35 s. smeđa, 50 s. jorgovanasto-ružičasta i 75 s. zelena (masa naroda s uzdignutim rukama prema zemaljskoj karti, na kojoj su označene države zastupljene na konferenciji).

IRAK

1) 10. II. 1955. — Nova serija maraka za redovnu poštu, sa slikom kralja Fejsala: 25 f. ljubičasta, 30 f. crvena, 50 f. plava, 75 f. ružičasto-jorgovanasta, 100 f. zeleno-siva i 200 f. crvena.

2) 6. IV. 1955. — Poništenje anglo-iračkog ugovora: tri marke izrađene od maraka iz ranijih izdanja s pretiskom na arapskom jeziku: 3 f. karminasta, 10 f. plava i 28 f. plava.

ITALIJA

15. V. 1955. — Za 70 godišnjicu rođenja italijanskog socijaliste, Giacoma Matteoti, pogubljenog 1924 godine: 25 L. smeđa s Mateotijevom slikom.

JAMAJKA

10. V. 1955. — Tristogodišnjica britanske dominacije na Jamajci: 2 d. maslinasto-zelena i crna (ratni brod u Port Roajalu u 1830 godini), 21/2 d. ultramarin i crna (stari zaliv Montego), 3 d. jorgovanasta i crna (Kraljeva ulica u starom delu varoši Kingstonu) i 6 d. crvena i crna (ukidanje ropstva 1838 g.). Na svim slikama je i slika kraljice Jelisavete II u medaljonu.

JAPAN

16. V. 1955. — Za XV međunarodni kongres trgovačkih komora: 10 yen u više boja, sa slikom šarana i s prigodnim natpisom na japanskom i engleskom jeziku.

JORDANIJA

1) I. 1955. — Nova serija maraka za vazd. poštu, s novom slikom aviona iznad stubova nekog hrama: 5 f. plava/neradžasta, 10 f. sepija/crvena, 25 f. zelena/plava, 35 f. ljubičasta/plava, 40 f. karminasta/siva, 50 f. plava/žuta, 100 f. tamno-plava/smeđa i 150 f. plavo-zelena/smeđe-crvena.

2) 10. IV. 1955. — Dve prigodne marke za proslavu ženidbe kralja Huseina, sa slikom supružnika kralja i kraljice: 15 f. ultramarin i 100 f. crveno-smeđa.

KAMERUN

24. I. 1955. — Nove vrednosti za vazd. poštu: 50 Fr. zeleno-žuta (eksploatacija šume), 100 Fr. plavo-zelena (žirafe u savanama) i 200 Fr. smeđa/plava/zelena (pristanište Douala).

KANADA

1) 4. IV. 1955. — Marke iz serije „Kanadske faune”: 4 c. ljubičasta (mošuski bivo) i 5 c. plava (beli ždralovi).

2) 1. VI. 1955. — Za 10 godišnjicu I. C. A. O. (Internacionalna civilna aeronautička organizacija): 5 c. plava (amblem te organizacije).

KINA

—) III. 1955. — Elektrifikacija Kine: 800 D. plava (razvođenje struje).

2) IV. 1955. — Vojnička pošta: 800 D. žuta (petokraka zvezda u krugu).

KOLUMBIJA

1) IV. 1955. — Izdanje maraka za propagandu trgovačke marine: a) za redovnu poštu: 15 c. zelena (krmarski točak i u njemu karta Kolumbije, Venecuele i Ekuadora, koje su udružile svoje trgovačke flote) i 20 c. tamno-ljubičasta (parobrod „Ideal de Bolivar” u njujorškom pristaništu); — b) za vazd. poštu: 25 c. crna (kao ona od 15 c.) i 50 c. zelena (kao ona od 20 c.) za redovnu poštu).

2) IV. 1955. — O 300 godišnjici smrti sv. Petra Klavera: 5 c. jorgovanasto-ružičasta i crvena (sa slikom delovanja sv. Petra), izdata u korist Crv. krsta.

3) V. 1955. — Marke sa slikom jednog dela Bogote: a) za redovnu poštu: 5 c. plava (hotel Tequendama i crkva sv. Dijega); b) za vazd. poštu: 15 c. crveno-smeđa (s istom slikom kao na 5 c.).

KOREJA JUŽNA

1) I. 1955. — Serija pošt. maraka „brane i industrija”, s istom slikom na svim markama: 10 hw. smeđa, 15 hw. ljubičasta, 20 hw. plava i 50 hw. crvena.

2) Serija propagandnih maraka za obnovu zemlje, sa simbol. slikama (ruke koje drže plod): 10 hw. smeđa, 15 hw. purpurna, 20 hw. plava, 50 hw. karminasta.

3) 23. II. 1955. — Tri vrednosti povodom 50 godišnjice međunarodnog rotarijanstva: 20 hw. ljubičasta, 25 hw. sivo-zelena i 71 hw. cinober.

4) 26. III. 1955. — O 80 godišnjici predsednika Singmana Rija, izdata jedna marka s njegovom slikom: 20 hw. plava.

KUBA

1) 8. III. 1955. — Za stogodišnjicu rođenja general-majora Fr. Corilla: 2 c. crvena i plava i 5 c. plava i smeđa, — sa raznim generativnim slikama.

2) 24. IV. 1955. — O stogodišnjici prve kubanske pošt. marke: a) za redovnu poštu: 2 c. ružičasto-jorgovanasta i ultramarin (stara pijaca i manastir sv. Franciska u Havani), 4 c. nerandžasta i zelena (kola „Volanta”), 10 c. ultramarin i karminasta (havanska luka oko sredine XIX veka) i 14 c. zelena i cinober (rezidencija komandanta i vojni trg u Havani); — b) za vazd. poštu: 8 c. zelena i ultramarin (palata lepih veština), 12 c. rezeda i crvena (Trg bratstva u Havani), 24 c. cinober, karminasta i ultramarin (novi kvartovi u Havani) i 30 c. nerandžasta, cinober i smeđa (Trg republike u Havani). — Vrednosti pod a) nose još umanjenu reprodukciju prve pošt. marke Španskih Antila iz 1955 g., a one pod b) još i prve kubanske marke za vazd. poštu.

LIBAN

24. II. 1955. Za 50 godišnjicu međunar. rotarijanstva izdate su 2 marke za vazd. poštu: 35 p. zelena i 65 p. plava.

LIBERIJA

II. 1955. — Serija maraka sa doplatkom za bolnicu: a) za redovnu poštu: 5+5 c. jorgovanasta/crna (nauka); b) za vazd. poštu: 10+5 c. zelena/crna (prva pomoć), 20+5 c. crvena/crna (bolnica) i 25+5 c. crvena/plava/crna (lekar pri pregledu bolesnika).

MAĐARSKA

1) 4. IV. 1955. Spomen marke za 10 godišnjicu oslobođenja: 40 fl. ljubičasto-crvena i smeđa (fabrička čitaonica), 60 fl. zeleno-crna i karminasta (velika topionica u Staljinvaroshi), 1 Ft. smeđa i zelena (žetelica) i 2 Ft. zelena i smeđa (spomenik sovjetskoj armiji).

2) 1. V. 1955. — Prigodna marka za Prvi maj: 1 Ft. karminasta (sa slikom 1 MAJ i petokr. zvezda u vencu i među zastavama).

3) 28. V. 1955. — Stogodišnjica Državne štamparije: a) za vazd. poštu: 60 fl. zelena i cinober sa slikom Drž. štamparije; — b) blok veličine 98×78 mm. sa slikom marke od 5 Ft.

MALAKA

27. IV. 1955. — Serija maraka za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete II: 1 c. crna, 2 c. nerandžasta, 25 c. nerandžasta i jorgovanasta, 2 D. crvena i zelena i 5 D. smeđa i zelena.

MAROKO BRIT.

1. III. 1955. — Marke Vel. Britanije s pretiskom u dva reda „MOROCCO / AGENCIES”: a) samo s tim pretiskom: 4 d. ultramarin i 6 d. crveno-jorgovanasta; — b) još i sa pretiskom španske vrednosti: 10 CENTIMOS na 1 d. plava.

MAROKO FRANC.

1) 24. V. 1955. — Za Dan marke: 15 Fr. crvena (pošta u Mazaganu).

2) 13. VI. 1955. — Za 50 godišnjicu rotarijanstva: 15 Fr. sa slikom karte Maroka i sa rotarijanskim amblemom.

MONAKO

1) 7. VI. 1955. — Nova serija maraka sa slikom kneza Rajnera III: 6 Fr. zelena i smeđe-jorgovanasta, 8 Fr. cinober i ljubičasta, 12 Fr. karminasta i zelena, 15 Fr. jorgovanasto-ružičasta i plava, 18 Fr. nerandžasta i plava i 30 Fr. plava i sivo-crna.

2) 7. VI. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva: 30 Fr. plava i žuta (amblem rotarijanstva).

3) 7. VI. 1955. — Za proslavu „Marijine godine”: 5 Fr. sivo-plava, zelena i crna (bezgrešna devica sa slike Fr. Brea iz 1543 g.), 10 Fr. sivo-

plava, jelena i crna (skrušena u molitvi bogorodica od L. Brea) i 15 Fr. smeđe-crna i sepija (blaženi Rajner, statua od drveta u crkvi u Monaku).

4) 7. VI. 1955. — Za 50 godišnjicu smrti Žila Verna: a) za redovnu poštu: 1 Fr. sivo-plava i smeđe-crvena (slon iz „Pet nedelja u balonu”), 2 Fr. ultramarin i tamno-plava (sa slikom Ž. Verna u medaljonu i iz „Plovećeg grada”), 3 Fr. sivo-crna i crna (Ž. Vern u medaljonu i iz „Parne kuće”), 5 Fr. jorgovanasta i smeđe-crna („Carev glasnik”), 6 Fr. smeđe-crna i sivo-plava („Pet stotina miliona”), 8 Fr. maslinasta i plava („Veličanstveni Orinoko”), 10 Fr. tamno-plava i plavo-zelena (Ž. Vern i „Put u središte zemlje”), 15 Fr. cinober („Put oko sveta za 80 dana”), 25 Fr. zelena (Ž. Vern i 20.000 milja pod morem”), 30 Fr. plavo-zelena i jorgovanasta (Ž. Vern i „Nautilus”); — b) za vazd. poštu: 200 Fr. (Ž. Vern i „Sa zemlje na mesec”).

NEMAČKA — BERLIN

12. III. 1955. — Komemorativna serija na preuzeće nekadašnjeg švedskog broda „Grips-holm” i prekrštenog u „Berlin”: 10 pf. plavo-zelena i 25 pf. plava, — obe sa slikom broda i natpisom „LANDESPOST BERLIN”.

NEMAČKA ZAP.

1) 31. III. 1955. — Povodom uspostave vazdušne službe „Deutsche Lufthansa” izdata je serija maraka od 4 vrednosti sa simbol. slikom plice u letu, istom na svim vrednostima: 5 pf. jorgovanasta i crna, 10 pf. zelena i crna, 15 pf. plava i crna i 20 pf. crvena i crna.

2) 7. V. 1955. — O stogodišnjici rođenja Oskara fon Milera, elektrotehničara i osnivača Nemačkog muzeja (1905 g.): 10 pf. otvoreno-zelena, sa slikom O. fon Milera.

3) 9. V. 1955. — O 150 godišnjici smrti pesnika Šilera: 40 pf. otvoreno-zelena, sa Šilerovom slikom i prigodnim natpisom oko nje.

4) 1. VI. 1955. — O 50 godišnjici pošt. automobila u Nemačkoj: 20 pf. crvena i crna, sa slikom prvog pošt. automobila i s natpisom „50 JAHRE KRAFTPOST”.

NEMAČKA IST.

1) 25. II. 1955. — Dobrotvorna marka s doplatkom, izrađena od dobrotvorne marke za žrtve poplave od 16. VIII. 1954, s poništenim starim vrednostima i s crnim pretiskom novih vrednosti: 20+5 na 24+6 pf. žuto-zelena.

2) 9. IV. 1955. — Za Međunarodni dan oslobođenja izdate 2 marke sa slikom spomenika na brandenburškom groblju žrtvama fašizma i s prigodnim natpisom: 10 pf. plava i 20 pf. jorgovanasta.

3) 9. IV. 1955. — Blok od dve marke pod 2) nezupčan.

4) 15. IV. 1955. — O desetogodišnjici oslobođenja: 20 pf. jorgovanasto-ružičasta sa slikom sovjetskog spomenika u Berlin-Treptovu.

5) 30. IV. 1955. O 150 godišnjici smrti Fr. Šilera izdate 3 marke sa različitim Šilerovim slikama: 5 pf. zeleno-maslinasta, 10 pf. plava i 20 pf. smeđa.

6) 30. IV. 1955. — Blok od 3 marke pod 5), nezupčan, s natpisom u tamno-plavoj boji „WIR WOLLEN SEIN EIN EINZIG VOLK VON BRÜDERN”.

7) 30. IV. 1955. — Za „VIII biciklističku trku za mir”: 10 pf. tamno-zelena i 20 pf. karminasta (trkači na biciklima i grbovi Praga, Berlina i Varšave).

8) 20. VI. 1955. — Nemački vodi socijalizma: 5 pf. zelena (Karl Liebknecht), 10 pf. plava (August Bebel), 15 pf. plavo-ljubičasta (Franz Mehring), 20 pf. crvena (Ernst Thälmann), 25 pf. plavo-crna (Klara Zetkin), 40 pf. jorgovanasto-ružičasta (Wilhelm Liebknecht) i 60 pf. smeđe-crna (Rosa Luxemburg).

PANAMA

IV. 1955. — Za fond za izgradnju međunarodnog aeroporta u Tokumenu: 1/2 c. sa slikom kontrolne kule na aeroportu.

PARAGUAI

1955 — Izdanje maraka za uspomenu na posetu argentinskog predsednika Perona, s istim slikama na svim markama oba predsednika — Paragvaja i Argentine, sa zastavama obe države i sa motom „Paz y Trabajo” (mir i rad) i „Justicia Social” (socijalna pravda): a) za redovnu poštu: 0.05 G. sepija, 0.10 G. crvenkasta, 0.50 G. siva, 1.30 G. jorgovanasta i 2.20 G. plava; — b) za vazd. poštu: s natpisom „Correo Aereo”: 0.60 G. maslinasto-zelena, 2 G. zelena, 3 G. smeđa i 4.10 G. crvena.

POLJSKA

1) 22. II. 1955. — Dopunske vrednosti serije V međunarodnog muzičkog Šopenovog festivala: 40 gr. sepija i 60 gr. tamno-plava, — obe s istom Šopenovom slikom.

2) 21. IV. 1955. — Za 10 godišnjicu poljsko-sovjetskog ugovora o prijateljstvu i međusobnoj pomoći: 40 gr. ružičasta, 40 gr. smeđe-žuta (obe sa slikom zastava), 60 gr. sepija i 60 gr. zeleno-plava (obe sa slikom spomenika).

3) 25. IV. 1955. Za VIII biciklističku trku za mir: 40 gr. smeđe-crvena (točkovi i grbovi) i 60 gr. svetlo-plava (tri goluba u letu).

4) V. 1955. — Varšavski spomenici: 20 gr. ultramarin/ružičasta (spomenik bratstva po oružju), 40 gr. ljubičasta/plavo-jorgovanasta (Kopernikov spomenik) i 60 gr. plava (Mickijevičev spomenik).

RUMUNIJA

1) IV. 1955. — Za IV kongres Svetske sindikalne organizacije: 25 b. karminasta (simbol. slika — stisak ruku, a iznad ruku planiglob sa slovima „F. S. M.”, sve u kružnom okviru sa prigodnim tekstom).

2) IV. 1955. — Za „Mesec šume”: 35 b. smeđa (divlji vepar), 65 b. zelena (seljaci sade drvo) i 1.20 L. crvena (splavar).

S. A. D.

21. V. 1955. — U čast američanskih rezervista izdata je jedna marka od 3 c. jorgovanasto-ružičasta sa slikom petorice vojnika raznih rodova: marinske pešadije, čuvara obala, suvozemne vojske, mornarice i avijacije.

S. S. S. R.

1) 2. II. 1955. — Stogodišnjica rođenja V. Garšina: 40 k. sivo-crna i zelena.

2) 2. II. 1955. — Marka za vazd. poštu: 2 R. maslinasto-crna.

3) III. 1955. — Za Kongres Svetske sindikalne federacije u Beču: 40 k. ultramarin, okerasta i smeđa (sa stisnutim rukama ispred globusa i sa prigodnim natpisom).

nom Kopernik), 1 R. crvena i siva (palata kulture u Varšavi).

7) 10. V. 1955. — Za 150 godinu smrti nemačkog pesnika F. Šilera: 40 k. kestenjasta, sa Šilerovom slikom.

SAN MARINO

26. VI. 1955. — Za međunarodnu izložbu olimpijskih maraka izdate su dve marke za vazd. poštu: 80 L. crvena i smeđe-crvena (skok preko prepone) i 120 L. zelena i smeđe-crvena (nosioci štafete).

SARAVAK

1. VI. 1955. — Nova vrednost serije maraka za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete II: 30 c. ljubičasta i smeđa.

SIRIJA

1) III. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva izdate su 4 marke za vazd. poštu: 25 P. ljubičasta, 35 P. ružičasta, 65 P. zelena i 75 P. zeleno-plava.

2) 17. IV. 1955. — O devetoj godišnjici odlaska francuskih trupa iz Sirije izdate su 2 spomen marke za vazd. poštu: 40 P. ružičasta (sa slikom čoveka i žene koje je ogrejalo sunce slobode) i 60 P. ultramarin (s tenkom i vojnicima za njim).

3) 13. V. 1955. — Za Dan majke: a) za redovnu poštu: 25 P. cinober; — b) za vazd. poštu: 35 P. ljubičasta i 40 P. crna, — sve sa slikom majke s detetom u naručju.

SARSKA OBLAST

1) 18. III. 1955. — Nova vrednost tipa „mostovskih konstrukcija”: 18 Fr. crvena (građenje mosta).

2) 18. IV. 1955. — Za međunarodni Sarski sajam: 15 Fr. zelena (zastave u boji nacija učesnica na sajmu).

3) 5. V. 1955. — Za Crveni krst: 15+5 Fr. crvena i crna (milosrdna sestra s malim detetom pred krstom).

4) 8. V. 1955. — Za Dan marke: 15 Fr. crveno-smeđa (seoski pismonoša).

SURINAM

1) 5. V. 1955. — Za desetogodišnjicu oslobođenja Holandije, sa slikom dva goluba i sa grančicama mira: 7½+3½ c. karminasta i 15+8 c. ultramarin.

2) V. 1955. — Za IV godinu Antilskog turist. udruženja: 2 c. zelena (branje voća), 7½ c. okerasta (ljuštenje pirinča), 10 c. crveno-smeđa (pripremanje kasave — brašna za tapioku) i 15 c. ultramarin (ribari).

4) 21. III. 1955. — O 50 godišnjici smrti slikara Savickog: 40 k. višebojna (slika Savickog: radovi na železn. pruzi i njegova slika u medaljonu).

5) IV. 1955. — Za 85 godišnjicu rođenja Lenjina: 60 k. u više boja (Lenjin u krugu seljaka), 1 R. u više boja (Lenjin među radnicima) i 1 R. u više boja (Lenjin među seljacima u selu Gorki).

6) V. 1955. — U čast poljsko-sovjetskog prijateljstva: 40 k. siva (spomenik bratstva po oružju u Varšavi), 40 k. siva i ljubičasto-crna (Puškin i Mickijevič), 1 R. u više boja (astro-

TAILAND

1) 1. IV. 1955. — Za 400 godišnjicu rođenja kralja Naresuana: 25 s. karminasta, 80 s. ljubičasta, 1.40 B. zeleno-maslinasta, 2 B. plava i 3 B. crveno-smeđa. Sve marke imaju istu sliku — kralja na slonu.

2) IV. 1955. — Dobrotvorne marke izrađene od maraka Crv. krsta iz 1953 godine, s crnim pretiskom „2498”: 25+25 s. zeleno-žuta, crvena i plava, 50+50 s. ružičasta, crvena i plava i 1+1 B. jasno-plava, crvena i plava. — 2498 po našem kalendaru je 1955 g.

- 3) 15. IV. 1955. — U spomen junakinje Tao Suranari: 10 s. ljubičasta, 25 s. smaragdna i 1 B. smeđa, — sve sa slikom njenog spomenika.
4) 1. V. 1955. — Za podizanje spomenika kralju Taksinu: 5 s. ultramarin, 25 s. zelena i 1.25 B. karminasta, — sve sa slikom toga spomenika.

TUNIS

- 1) 18. IV. 1955. — Za 50 godišnjicu „Ecopa“ (pozorišta za sve): 15 Fr. ljubičasto-smeđa, tirkizna i cinober (ptica u letu prema suncu koje se rađa).
2) 14. V. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva: 12 Fr. smeđa i plavo-siva, 18 Fr. smeđe-ljubičasta i jorgovanasta, 25 Fr. plava i otvoreno-plava i 30 Fr. crna i zelena.

TURSKA

- 1) 14. IV. 1955. — Za kongres urbanista u Ankari izdate su 4 marke sa istom slikom, sa regulacionim planom nekog grada: 15 k. siva, 20 k. tirkizna, 50 k. smeđa i 1 L. ljubičasta.
2) 20. V. 1955. — Za Praznik proleća i cveća: 10 k. crvena i zelena (mak), 15 k. žuta i zelena (lala), 20 k. ružičasta i zelena (ruže) i 50 k. otvoreno-zelena i žuta (krin).

UJEDINJENE NACIJE

11. V. 1955. — U čast UNESCO-a: 3 c. mlečno-plava i 8 c. jorgovanasto-ružičasta.

FILIPINI

- 1) 23. II. 1955. — Za godišnjicu međunarodnog rotarijanskog kluba: a) za redovnu poštu: 5 c. jasno-plava i 10 c. karminasta; — b) za vazd. poštu: 50 c. plavo-zelena, — sve sa slikom vulkana Mayon y Albay.
2) 1. IV. 1955. — Slavni Filipinci: a) za redovnu poštu: 10 c. plava; — b) za službenu poštu: marka pod a) s pretiskom „O. B.“ (filipinski crkveni dostojanstvenik Joze Buroos).
3) 26. V. 1955. — Za kongres za normalizaciju rada u Manili: 5 c. sepija (kovač za svojim nakovnjem).

FINSKA

- 1) 30. III. 1955. — Prigodna marka za filatelističku izložbu u Helsinkiju (od 30. III. do 3. IV. 1955): 25 Mk. siva (razne zgrade u Helsinkiju).
2) 19. V. 1955. — Dve marke za spomen na VIII stoleće od uvođenja hrišćanstva u Finskoj: 15 Mk. vinsko-crvena (statua biskupa Henrika) i 25 Mk. zeleno-maslinasta (iskrcavanje biskupa Henrika u Finsku 1155 godine).
3) 1. VI. 1955. — Dopunske vrednosti serije redovnih maraka: 20 Mk. (crkva u Lamni), 35 Mk. (Olavinlinna), 40 Mk. (parlament), 50 Mk. (Tampere), 100 Mk. (Helsinki) i 300 Mk. (zimski pejzaž).

FORMOZA

- 1) 19. II. 1955. — Provizorne marke s pretiskom novih vrednosti: 3 c. na 1 D. plava, pretisak crven; 20 c. na 40 c. nerandžasta, pretisak zelen.
2) 12. III. 1955. — Za Nacionalni dan drveta: 20 D. karminasta (ruka s drvetom) i 50 D. plava (drvo i karta Formoze).

FRANCUSKA

- 1) 26. III. 1955. — Marka sa slikom Limoža, katedrale i mosta: 12 Fr. ljubičasto-smeđa i smeđa.
2) 28. III. 1955. — Propagandna marka za rukavičarstvo: 25 Fr. plava i crna (dama sa crnim rukavicama).
3) 4. IV. 1955. — Spomen marka za 20 godinu rođenja basnopisca Florianana, s njegovom slikom: 12 Fr. plavo-zelena.
4) 18. IV. 1955. — Za televiziju: 15 Fr. plava i ultramarin (Ajfelova kula s televizijskim prijemnikom).
5) 25. IV. 1955. — O 10 godišnjici oslobođenja iz koncentracionih logora u Drugom svetskom ratu: 12 Fr. sivo-plava i crna (ograda logora).

- 6) 12. V. 1955. — Povodom elektrifikacije železn. pruge Valenciennes—Thionville: 12 Fr. smeđe-crna i sivo-plava (električna lokomotiva).
7) 31. V. 1955. — Izdata je marka od 12 Fr. smeđe-crna (Jacquemart de Moulins).
8) 4. VI. 1955. — O 50 godišnjici smrti Žila Verna izdata je jedna marka od 30 Fr. plava (Ž. Vern i podmornica).
9) 6. VI. 1955. — Jedna marka za vazd. poštu od 50 Fr. ljubičasto-crna i višnjava sa slikom avijatičarke Maruse Bastie, poginule pre dve godine.

- 10) 13. VI. 1955. — Serija maraka znamenitih ličnosti: 12+5 Fr. ljubičasta (Philippe Auguste), 15+6 Fr. plava (Malherbe), 18+7 Fr. zelena (Vauban), 25+8 Fr. siva (Vergennes), 30+9 Fr. crveno-jorgovanasta (Laplace) i 50+15 Fr. tirkizna (Renoir).

- 11) 14. VI. 1955. — Za 60 godišnjicu francuske kinematografije: 30 Fr. crna (braća Lumière i prvi projekcioni aparat, koji su oni izradili).

HAITI

- 1) III. 1955. — Marka iz serije za redovnu poštu od 5 c. u promenjenoj boji, — sada ljubičasta mesto ranije zeleno-maslinaste.
2) V. 1955. — Drugi deo serije dobrotvornih maraka u korist žrtava ciklona: a) za redovnu poštu: 10 c. crna/siva i 20 c. ultramarin/plava; — b) za vazd. poštu: 10 c. opekasta/crvena i 20 c. karminasta/ružičasta.

HOLANDIJA

- 1) IV. 1955. — Marka za redovnu poštu sa slikom kraljice Julijane: 5 G. siva.
2) 25. IV. 1955. — Letnja dobrotvorna serija: 2+3 c. siva (fabrika čokolade u Rotterdamu), 5+3 c. svetlo-zelena (pošta u Hagu), 7+5 c. karminasta (berza u Amsterdamu), 10+5 c. plavo-zelena (varoška kuća u Hilversumu), 25+8 c. ljubičasto-crvena (trgovačke kuće u Hagu).
3) 4. V. 1955. — Za 10 godišnjicu oslobođenja: 10 c. skerletno-crvena (alegor, slika plamenog mača s prigodnim natpisima).

HONDURAS

23. II. 1955. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijanstva: deset vrednosti od kojih su tri sa crnim pretiskom novih vrednosti; sve su marke sa crvenim pretiskom rotarijanskog amblema na vrednostima iz serije za vazd. poštu iz 1954 godine izdate u čast Ujedinjenih nacija, koje su bile već sa crvenim pretiskom „OFFICIAL“: 1, 2, 3, 5, 15, 30 c. n 1 L. i 8 c. na 1 c., 10 c. na 2 c. i 12 c. na 3 c. (ove poslednje tri s crnim pretiskom novih vrednosti).

CEJLON

- II. 1955. — Jedna vrednost iz serije redovnih maraka u tečaju u promenjenoj boji: 35 c. zelena/ružičasta (orhideje).

ČEHOSLOVAČKA

- 1) 15. III. 1955. — Propagandno izdanje za čehoslovačke proizvode: 45 h. zelena (auto tip Škoda), 60 h. crno-plava (žena za razbojem) i 75 h. crna (radnik za alatnom mašinom).
2) 28. III. 1955. — Za redovnu vazd. poštu: 80 h. zelena/žućkasta (pogled iz aviona na Česki Krumlov), 1.55 K. smeđe-jorgovanasta/žućkasta (pogled iz aviona na Olomous), 2.35 K. plavo-škriljasta/žućkasta (pogled iz aviona na Banskú Bistricu) i 2.75 K. smeđe-jorgovanasta/žućkasta (pogled iz aviona na Bratislavu).
3) 20. IV. 1955. — Treća partija porto maraka: u zelenoj boji: 5, 10, 50 i 60 h. i u jorgovanastoj boji: 1.20, 1.60 i 5 K.
4) 5. V. 1955. — Za 10 godišnjicu oslobođenja Čehoslovačke: 30 h. plava (žena kiti cvećem sovjetskog vojnika), 35 h. smeđa (sovjetski tenkista s kitom cveća iznad glave), 60 h. crvena (sovjetski vojnik s decom) i 60 h. siva (Staljinov spomenik u Pragu).
5) 12. V. 1955. — Za međunarodni muzički festival u Pragu: 30 h. otvoreno-plava sa slikom devojke s violinom i 1 K. crvenkasta, sa slikom devojke sa harfom.
6) 19. V. 1955. — Za III kongres sindikata dve spomen marke: 30 h. sivo-ljubičasta i 45 h. zeleno-maslinasta, — obe sa slikom radnika i radnice.

ŠVAJCARSKA

1. VI. 1955. — Serija dobrotvornih maraka „Pro patria”: 5+5 c. siva (federalna politička škola u Cirihi, koja proslavlja svoju stogodišnjicu), 10+10 c. zelena i otvoreno-zelena (reka Sarina), 20+10 c. smeđe-karminasta i smeđe-crvena (jezero Aegeer), 30+10 c. smeđa i otvoreno-smeđa (jezero Graepelen) i 40+10 c. plava i nebesko-plava (jezero Bienne).

ŠVEDSKA

1) 16. V. 1955. — Za stogodišnjicu švedske marke, s istom slikom na obema, tipom prve

švedske emisije: 25 o. otvoreno-plava i 40 o. zelena.

2) 6. VI. 1955. — Za Dan nacionalnog praznika izdate su 2 marke sa slikom švedske zastave: 10 o. zelena, plava i žuta i 15 o. vinsko-crvena, plava i žuta.

ŠPANIJA

3. V. 1955. — Dopunske vrednosti redovne serije maraka sa slikom generala Franka: 20 c. zelena, 40 c. crvenkasto-jorgovanasta, 6 P. crno-zelena i 10 P. maslinasto-zelena.

ОГЛАСИ

ЦЕНЕ ОГЛАСА:

Цела страна	10.000.—	дин.
Пола стране	6.000.—	дин.
Четвртина стране	3.500.—	дин.
Осмина стране	2.000.—	дин.
Шеснаестина стр.	1.000.—	дин.

ANONCES:

1/1 page	US \$	30.—
1/2 page	US \$	15.—
1/4 page	US \$	10.—
1/8 page	US \$	6.—
1/16 page	US \$	3.—

МАЛИ ОГЛАСИ

У циљу да читаоце што присније међусобно повеже ради размене марака, а и ради других обавештавања, која се односе како на филателију, тако и на друге њихове потребе, уводимо мале огласе по цени од 100.— динара до 5 реди.

„BISON EXCHANGE CLUB”

U S A

godišnja pretplata 600.— din
pristupnice, informacije daje

Dimitrije Janičijević

Beograd

Vojislava Ilića 32

KUPUJEM ILI MENJAM!

sve celine (dopisnice, pisma i uputnice sa naštampanim markama) po punim kataloškim cenama. Kod retkih primeraka plaćam znatno više! U zamenu za celine dajem celine ili poštanske marke.

Naročito me interesuju celine balkanskih zemalja i svih prekomorskih država do 1900 godine.

ING. VERNER MIRKO

Novi Sad, Poštanski fah 81.

TRAŽIM!

u zamenu ili kupujem
neponištene

i poništene serije

okup. Srbije, NDH, FNRJ,
zone „B” i STT — Vujna

V. ŠTIGLIĆ, Dugaresa — Hrvatska

TRAŽIM!

žigosane serije

i raspar marke

FNRJ i STT — Vujna

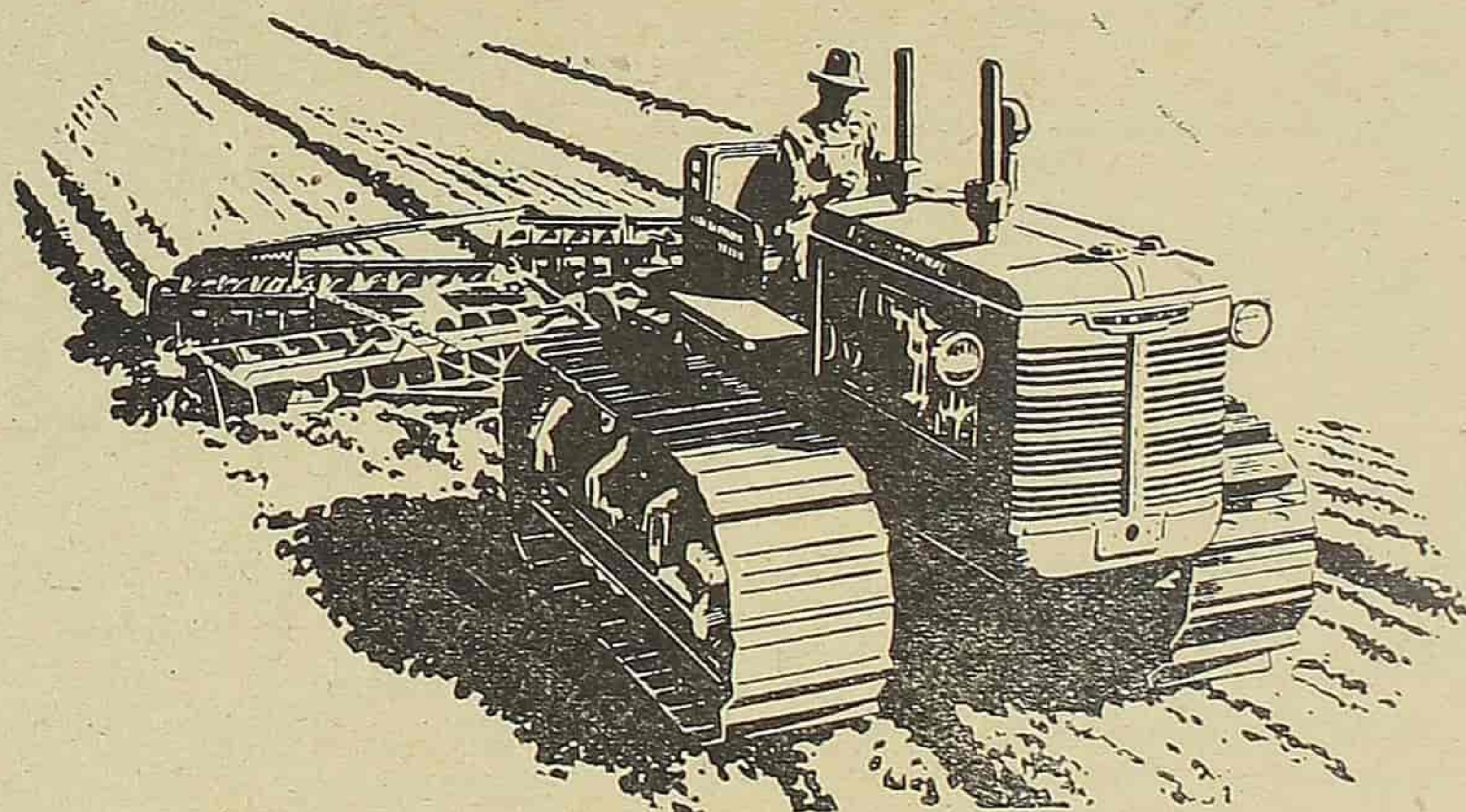
V. ŠTIGLIĆ, Dugaresa — Hrvatska

Traktore
Vršalice
Samovezačice
Kosačice
Plugove
Drljače

Ostale poljoprivredne mašine i sprave

Rezervne delove
Traktorske delove
Sisal vezivo
Umjetna djubriva
Sredstva za zaštitu bilja

nudi Vam po najpovoljnijim uslovima

POLJOSTROJ

EXPORT-IMPORT

NOVI SAD

TEHNOMETAL

TRGOVINSKO PREDUZEĆE ZA TEHNIČKU ROBU

EKSPORT-IMPORT

Novi Sad, Temerinska ulica br. 12

Telefoni: 36-58, 31-21, 21-59, 23-36

Industrijske mašine

Tehnički i elektrotehnički
materijal

Valjani i vučeni proizvodi

Sanitarno-instalacioni
materijal

Mlinske mašine i uređaji

UVOZ

tehničkog i elektrotehničkog
materijala, rezervnih delova
i mašina radilica svih vrsta

Najbolje čisti obuću!

HEMISKA FABRIKA

„IDOL“

Proizvodi:

NOVI SAD
RADNIČKA br. 16 - Telefon: 23-10

Poznatu pastu za obuću marke »IDOL«
Najbolju parket pastu
Vazelin za negu i umekšavanje kože
Obućarsku smolu, vosak i boje za kožu
Kolomast marke »Napred«
Parafinsko-stearinske sveće
Sredstva za čišćenje stakla i metala.
Pomoćna sredstva za tekstil i kožu
Bitumensku emulziju
Razna druga sredstva za potrebe domaćinstva

Proizvode marke „IDOL“, možete dobiti u svakoj boljoj prodavnici

Tražite samo robu marke „IDOL“ jer je odličnog kvaliteta